

FEGP FEDERACIÓ
EMPRESARIAL
DEL GRAN
PENEDÈS

19a edició

Índex FEGP 2023¹

de competitivitat comarcal

Amb el suport de:

Amb la col·laboració de:

Aquesta obra està subjecta a la llicència Creative Commons de ReconeixementNoComercialSenseObra Derivada (by-nc-nd).

Es permet la reproducció, distribució i comunicació pública de l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria. No es permet l'ús comercial de l'obra ni la generació d'obres derivades sense l'autorització de la FEGP.

Data de publicació: 10-05-2023

Els números anteriors es poden consultar a: <http://www.fegp.cat/>

L'informe s'elabora a encàrrec de la Federació empresarial del Gran Penedès. La Federació Empresarial del Gran Penedès (FEGP) no s'identifica necessàriament amb l'opinió dels autors.

Impremta: Papyrus

Informe elaborat per:

Autor: David Moreno
Activa Prospect SL

Activa Prospect SL
(Research & Solutions)
Centre d'Empreses de Noves
Tecnologies
Parc Tecnològic del Vallès
08290 Cerdanyola del Vallès

Tel. +34 935 820 177
Fax. +34 935 801 354
activapropect@activapropect.cat
<http://www.activapropect.cat>

Sumari

Presentació	1
La consolidació de la recuperació de les economies comarcals.	3
Característiques de la recuperació en funció de la dimensió rural-urbana de les comarques	6
Què és la competitivitat territorial?	10
Quin interès té analitzar l'entorn territorial?	11
Quins factors i dimensions de competitivitat analitza?	12
Com interpretar els resultats?	13
La competitivitat en el context regional europeu i mundial....	14
Resultats: Índex FEGP 2023 de competitivitat territorial.....	16
L'Alt Penedès	29
Baix Penedès	36
Garraf.....	43
La competitivitat territorial i la seva operativització	50
Dimensió urbana i rural.....	52
Indicadors utilitzats en el model	53
Notes metodològiques.....	57
Bibliografia i fonts	58

El treball proporciona la posició que ocupen les 42 comarques catalanes en relació a un rànquing global de competitivitat i també en cadascun dels factors analitzats.

L'Índex FEGP 2022 destaca la resiliència de les economies comarcals davant els xocs provocats per la crisi sanitària i la guerra d'Ucraïna, però també la desigualtat en la seva recuperació.

L'Índex FEGP presenta els resultats de competitivitat i sostenibilitat de les tres comarques del Penedès, incloent els seus pilars i debilitats per competir en una economia global.

L'Índex FEGP de Competitivitat i Sostenibilitat comarcal manté la seva estructura basada en deu dimensions conceptualment construïdes a partir de cinquanta indicadors que avaluen diversos aspectes.

Presentació

L'edició 19a de l'Índex FEGP de Competitivitat i Sostenibilitat Comarcal s'ha presentat en un context de major optimisme per a la recuperació econòmica de les comarques després dels efectes provocats per la pandèmia i la situació bèl·lica a Ucraïna. S'ha destacat la ràpida reacció dels governs per proporcionar els recursos necessaris per mantenir les empreses i l'ocupació, el que ha permès una recuperació ràpida de l'economia, sobretot en termes d'ocupació.

En aquest context, s'ha posat en valor la posada en marxa dels fons europeus Next Generation, que es basen en la transformació cap a economies més sostenibles, digitals i inclusives. Això obre una finestra d'oportunitat per transformar les bases de les economies nacionals, regionals i comarcals i afrontar els reptes estructurals que tenen els territoris en relació a aquestes polítiques de recuperació.

És important que aquests recursos no es destinin només a les comarques més competitives, sinó que també es considerin les que són menys competitives perquè puguin beneficiar-se d'aquesta transformació. En aquest sentit, es destaca la importància dels recursos formatius i l'oferta de qualificacions associades a aquestes transformacions, el desplegament d'infraestructures de telecomunicacions d'alta capacitat i la existència d'una demanda sofisticada de béns i serveis que impulsi la innovació.

En resum, es tracta d'un context d'oportunitat per a la transformació cap a economies més sostenibles i inclusives, però és important que es tingui en compte totes les comarques, independentment del seu nivell de competitivitat, per garantir una recuperació econòmica justa i sostenible.

Es per aquest motiu que en aquesta edició de l'informe es manté l'anàlisi sobre l'impacte que aquests xocs estan comportant en les economies comarcals i com aquestes se'n recuperen. S'introdueix una anàlisi comarcal que avalua la vulnerabilitat i resistència de les economies comarcals en el moment més àlgid de la pandèmia i l'evolució de la recuperació des de febrer de 2020 fins a febrer de 2023. La finalitat d'aquesta anàlisi és observar si la recuperació ha estat igual o no per a tots els territoris. Les causes es poden situar en l'estructura econòmica i la dependència dels sectors més o menys afectats pels xocs registrats i també a la capacitat per adaptar-se a les noves condicions.

En els últims apartats, es presenten els resultats obtinguts per les tres comarques del Penedès, analitzant les seves dinàmiques a llarg termini i els canvis experimentats durant el 2022. A més, s'analitzen els pilars de la seva competitivitat i sostenibilitat, així com les principals debilitats que cada comarca presenta per competir en una economia global basada en el coneixement i la tecnologia. Finalment, el capítol de cada comarca conclou amb unes orientacions estratègiques per contribuir al procés de presa de decisions.

Pel que fa a la metodologia, s'ha mantingut el mateix marc conceptual i els mateixos indicadors utilitzats en edicions anteriors de l'Índex FEGP de competitivitat i sostenibilitat comarcal. Això és important per garantir la coherència en les sèries temporals i permetre realitzar anàlisis comparatives entre les diferents edicions de l'Índex. Tanmateix, cal assenyalar els següents canvis:

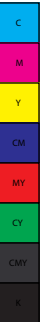
- Les dades del cens de població del 2021 s'han actualitzat i han afectat tres indicadors relacionats amb els nivells de qualificació de la població i la seva utilització per part del teixit productiu. Aquesta estadística es renova cada deu anys i s'ha registrat una millora general significativa, però també variacions entre les comarques en aquest factor de producció, la qual cosa ha comportat canvis importants en les posicions relatives entre les comarques pel que fa a la seva competitivitat.
- En aquest any, s'han actualitzat les dades del desplegament de la fibra òptica de la Secretaria de Telecomunicacions, que depèn del Ministeri d'Afers Econòmics i Transformació Digital, les quals no es van poder actualitzar en l'edició anterior. A més, s'ha substituït la tecnologia mòbil 4G per la tecnologia 5G, que s'està desplegant actualment. Això pot reportar múltiples beneficis a les economies locals, com una millor eficiència en les comunicacions, una millora en la connectivitat i la velocitat de les dades, facilitant l'adopció de tecnologies disruptives com l'Internet de les Coses i la Intel·ligència Artificial, que poden millorar la productivitat i la competitivitat de les empreses locals. Així mateix, el desplegament de la tecnologia

5G pot obrir noves oportunitats per a sectors com el turisme, la salut o la logística, millorant l'experiència dels usuaris en termes de comunicacions i serveis en línia.

- En l'indicador que mesura el grau de desplegament del transport públic per carretera, basat en el nombre d'autobusos, s'han actualitzat les dades. S'ha substituït la informació que proporcionava l'IDESCAT, que incloïa altres tipus de vehicles, per les noves dades proporcionades per la DGT, que només inclouen autobusos.

Així doncs, l'Índex FEGP de Competitivitat i Sostenibilitat comarcal manté la seva estructura basada en deu dimensions conceptualment construïdes a partir de cinquanta indicadors que avaluen diversos aspectes, com ara la sostenibilitat social i ambiental, la qualificació dels recursos humans, les infraestructures de transport i comunicacions, la disponibilitat d'espais per a l'activitat econòmica, l'accés als mercats, la innovació i el desenvolupament tecnològic, el volum de mercat, l'esperit emprenedor i el dinamisme empresarial de cada comarca.

Un any més, l'equip d'Activa Prospect té la responsabilitat d'elaborar l'informe, amb el suport de CaixaBank i el recolzament institucional de la Diputació de Barcelona, a través de l'Agència de Desenvolupament Comarcal Node Garraf, així com dels Ajuntaments de Vilanova i la Geltrú i Vilafranca del Penedès.

Aquest apartat analitza la recuperació econòmica de les economies comarcals després de la COVID-19 fins a febrer de 2023, amb especial atenció a l'ocupació.

L'afiliació a la Seguretat Social a Catalunya ha arribat als nivells pre-crisi sanitària el gener de 2022 i ha mantingut una dinàmica expansiva durant el 2023, malgrat les tensions en els mercats globals de béns i matèries primeres.

La consolidació de la recuperació de les economies comarcals

Des de l'edició del 2020, l'índex FEGP de competitivitat presenta una anàlisi de l'impacte de la COVID-19 en les economies comarcals. En la primera edició es va estudiar la vulnerabilitat i resistència de les economies comarcals davant els xocs econòmics i reptes de futur, i es van presentar les conclusions de la desigualtat de l'impacte de la crisi sanitària i econòmica en les comarques. Es va evidenciar que les comarques més dependents de les activitats afectades per la pandèmia van ser les més afectades i les que van presentar majors dificultats per adaptar-se al nou context. En l'edició del 2021, es va apuntar a una ràpida recuperació com a conseqüència de la vacunació massiva, la progressiva retirada de les restriccions i el retorn progressiu a la normalitat. Això va propiciar un augment molt notable dels nivells d'estalvi de les famílies, que van ser els principals factors de recuperació durant bona part del 2021. També es va corroborar la gairebé total recuperació en els indicadors de mercat de treball respecte a la situació prèvia a la pandèmia.

En l'edició actual, es continua analitzant el procés de recuperació iniciat el 2021 fins a febrer de 2023 a Catalunya, amb especial atenció a l'ocupació. Les dades d'afiliació han estat desestacionalitzades per eliminar les fluctuacions i observar la tendència clarament. El juny i juliol de 2020 van representar el punt més àlgid de la pandèmia, amb una destrucció d'ocupació de gairebé 200 mil llocs de treball, però des de llavors s'ha mantingut una tendència a la recuperació, amb moments clau com el procés massiu de vacunació iniciat a principis de 2021 i l'estancament registrat a partir del segon trimestre de 2022 com a conseqüència dels efectes en l'economia mundial de l'ocupació militar de Ucraïna per part de Rússia. Amb tot, l'afiliació va arribar als nivells pre-crisi sanitària el gener de 2022 i malgrat les tensions en els mercats globals de béns i matèries primeres, l'ocupació ha mantingut una dinàmica expansiva a l'inici del 2023, amb una intensificació en el creixement de l'afiliació en els darrers mesos.

Catalunya. Afiliació, febrer 2020-febrer 2023

Fons: Activa Prospect a partir de les dades de la Seguretat Social, Ministerio de Inclusion, Seguridad Social y Migraciones.

Nota: Afiliacions a tots els règims. Dades desestacionalitzades.

A banda d'aquesta anàlisi més global pel conjunt de Catalunya, s'introdueix una anàlisi comarcal que avalua dos aspectes, d'una banda la vulnerabilitat i resistència de les economies comarcals en el moment més àlgid de la pandèmia, coincidint amb les mesures per restrictives per a frenar l'expansió de la covid, que van de febrer a juliol de 2020, i d'altra banda, l'evolució febrer 2020 a febrer de 2023, que marca el grau de recuperació registrat. Amb aquesta finalitat es proporcionen els següents gràfics que mostren el valor de l'impacte de les mesures per contenir la crisi sanitària provocada per la covid-19 i la

Les comarques més competitives registren major recuperació, però hi ha excepcions.

Osona, Gironès, Tarragonès, Baix Llobregat i Pla de l'Estany lideren la recuperació de l'afiliació en les comarques més competitives.

Comarques amb una competitivitat inferior a la mitjana, com el Baix Ebre, l'Alta Ribagorça, la Garrotxa, Segarra o Anoia, també han registrat una elevada recuperació de l'afiliació.

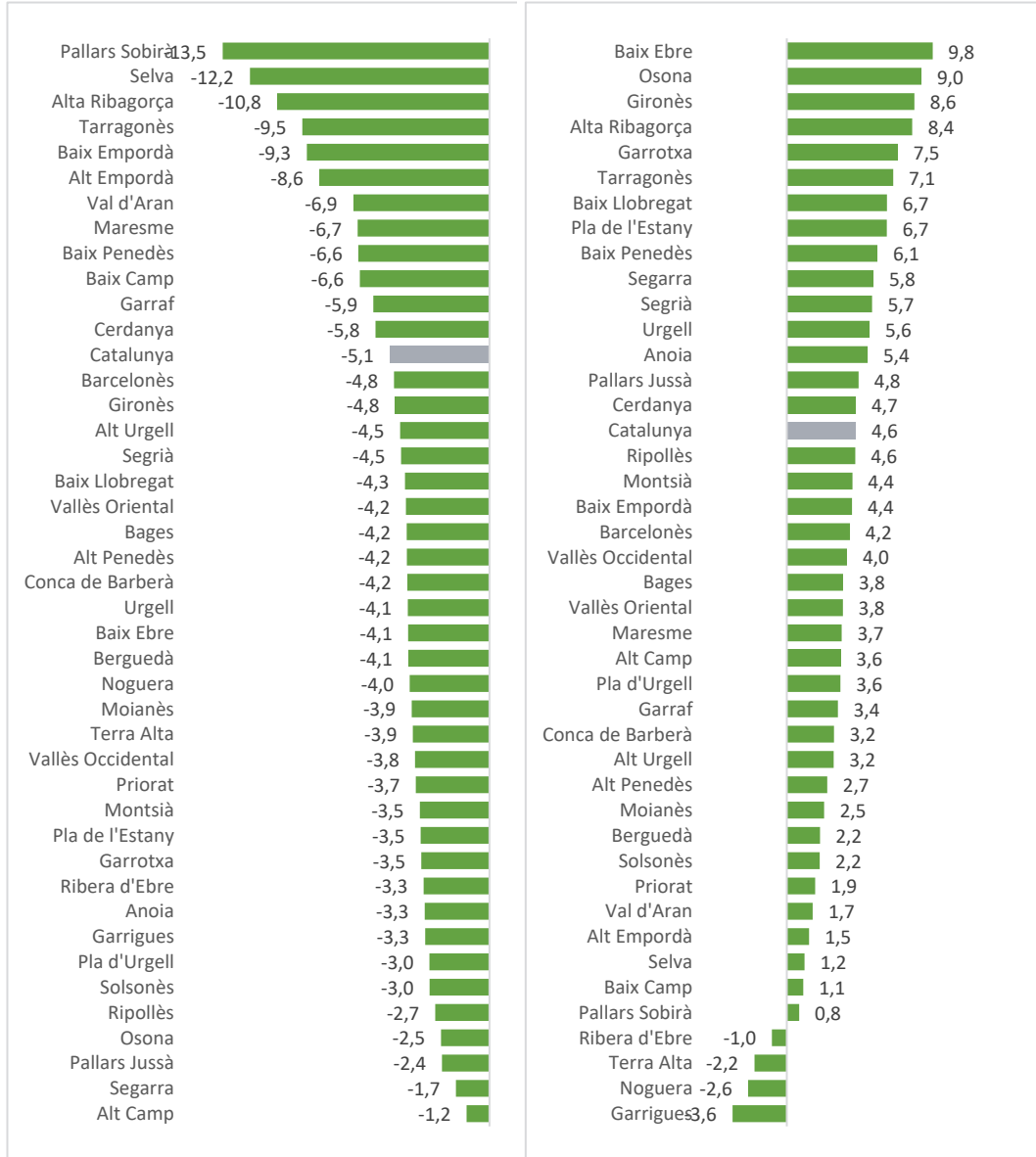
Ribera d'Ebre, Terra Alta, Noguera i Garrigues registren contracció de l'ocupació en contrast amb la tendència general.

recuperació posterior a partir de la variació en termes d'afiliació de les dades desestacionalitzades.

Catalunya. Impacte inicial i posterior recuperació de la covid-19 en relació als llocs de treball, variació (%)

Febrer 2020 - Juliol 2020

Febrer 2020 - Febrer 2023

Fons: Activa Prospect a partir de les dades de la Seguretat Social, Ministerio de Inclusion, Seguridad Social y Migraciones.

Nota: Afiliacions a tots els règims. Dades desestacionalitzades.

Mitjançant la següent gràfica es poden visualitzar les comarques que presenten un grau de competitivitat i recuperació de l'economia diferents a la mitjana, durant el període comprès entre febrer de 2020 i febrer de 2023, a causa de la pandèmia i la crisi provocada per la guerra. Així, es poden identificar les comarques que destaquen pel seu alt nivell de competitivitat i dinàmica expansiva, situades al quadrant superior dret de la gràfica. A l'oposat, al quadrant inferior esquerra es troben les comarques amb una menor competitivitat i una dinàmica negativa respecte a l'evolució de l'afiliació.

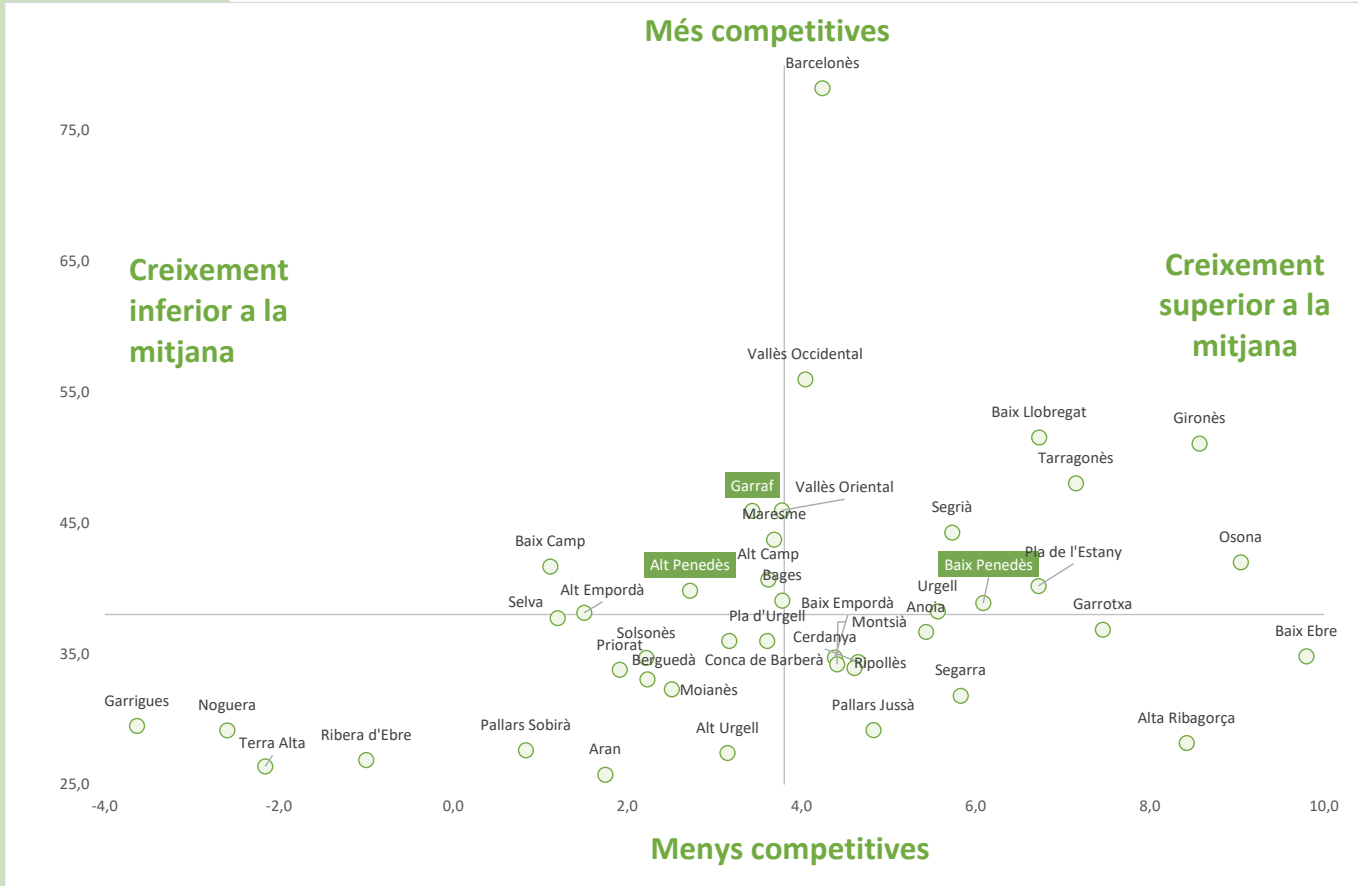
Els resultats mostren que les comarques més competitives són aquelles que han registrat majoritàriament una recuperació més notable, destacant casos com Osona, Gironès, Tarragonès, Baix Llobregat i Pla de l'Estany. No obstant, hi ha excepcions, com les comarques del Baix Camp i l'Alt Penedès, que, malgrat la seva alta competitivitat, han experimentat una recuperació menor.

D'altra banda, s'observa que hi ha comarques amb una competitivitat inferior a la mitjana, que han registrat una elevada recuperació econòmica, com ara el Baix Ebre,

l'Alta Ribagorça, la Garrotxa, Segarra o Anoia. No obstant, s'ha constatat una menor recuperació per la majoria de les comarques menys orientades al model de creixement basat en la producció de béns intensius en coneixement i tecnologia i orientats al mercat global. En contraposició a la tendència general, la Ribera d'Ebre, Terra Alta, Noguera i Garrigues són les comarques que destaquen per registrar una contracció de l'ocupació.

Comarques. Relació entre el nivell de competitivitat de les comarques i el grau de recuperació registrat.

Valoració del període feb'20-feb'23 (%) i l'índex FEGP 2023

L'ocupació a Catalunya experimenta canvis significatius a causa de la pandèmia, amb un augment en les activitats relacionades amb la salut i la inversió pública, mentre que l'hostaleria es manté afectada.

Característiques de la recuperació en funció de la dimensió rural-urbana de les comarques

En aquesta secció es destaca la recuperació econòmica desigual a nivell territorial i els canvis en l'estructura econòmica, inclòs el possible impacte de la pandèmia. S'analitzen les renovacions i reorientacions en les economies locals i es consideren les implicacions de la digitalització i el canvi tecnològic per als models de desenvolupament. També s'explora la possibilitat que les comarques menys desenvolupades puguin atraure talent basant-se en factors com la qualitat de vida o el paisatge.

Durant el període de creixement econòmic previ a la pandèmia de la covid-19, que va ser de 2013 a 2019, es van observar quatre pilars fonamentals en el model de creixement: 1) el desenvolupament dels serveis de producció vinculats amb la millora competitiva, la innovació i la digitalització, 2) el turisme, 3) les activitats relacionades amb l'estat del benestar i 4) l'activitat immobiliària i la construcció. En aquest període, el creixement es va centrar principalment en les comarques d'àmbit urbà, amb una aportació significativa del sector industrial manufacturer a l'àmbit rural.

L'ocupació a Catalunya ha sofert canvis significatius des de la pandèmia. Hi ha hagut un augment important en les activitats de la administració pública i la sanitat i serveis socials, impulsat per l'augment de la inversió pública i els fons Next Generation de la UE. Les activitats d'informació i comunicacions i les activitats professionals, científiques i tècniques també han contribuït positivament a l'ocupació. En canvi, l'hostaleria ha registrat una caiguda important que no s'ha recuperat fins ben entrat el 2023, mentre que les activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment han mostrat una recuperació positiva a partir del 2022.

En general, es pot observar que hi ha hagut un canvi en la distribució sectorial de l'ocupació a Catalunya, amb un creixement important en les activitats relacionades amb la salut, l'administració pública, la innovació i la digitalització, així com de les activitats energètiques i mediambientals que han de permetre un model de desenvolupament més sostenible.

Catalunya. Aportacions al creixement entre març de 2019 i 2022

Secció	Mar'22	Dif. Mar'22 Mar'19	Dif. Mar'22 Mar'19 (%)	Aportació (%)	Ranq. Aport.
Informació i comunicacions	135.873	18.819	16,1	20,3	4
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	231.370	22.690	10,9	24,5	1
Activitats professionals i tècniques	242.648	21.196	9,6	22,9	3
Activitats sanitàries i serveis socials	312.621	22.345	7,7	24,1	2
Aigua, sanejament i gestió de residus	27.294	1.731	6,8	1,9	9
Energia elèctrica i gas	5.037	284	6,0	0,3	13
Activitats administratives i auxiliars	295.495	14.011	5,0	15,1	5
Construcció	216.781	7.889	3,8	8,5	6
Activitats immobiliàries	34.189	912	2,7	1,0	11
Total	3.503.859	92.651	2,7		
Educació	183.588	4.269	2,4	4,6	7
Transport i emmagatzematge	177.927	3.123	1,8	3,4	8
Activitats artístiques i d'entreteniment	72.186	994	1,4	1,1	10
Comerç a l'engròs i al detall	590.677	860	0,1	0,9	12
Indústries manufactureres	451.216	-2.869	-0,6	-3,1	18
Agricultura, ramaderia i pesca	54.847	-463	-0,8	-0,5	16
Altres serveis	95.683	-2.504	-2,6	-2,7	17
Hostaleria	249.103	-11.720	-4,5	-12,6	21
Activitats financeres i d'assegurances	61.949	-3.396	-5,2	-3,7	19
Indústries extractives	2.494	-138	-5,2	-0,1	15
Activitats de les llars	62.374	-5.301	-7,8	-5,7	20
Organismes extraterritorials	507	-81	-13,8	-0,1	14

Fonts: Activa Prospect a partir de les dades de la Seguretat Social, Ministerio de Inclusion, Seguridad Social y Migraciones aportades per l'IDESCAT i el SEPE. Nota: Inclou tots els Règims.

Catalunya. Aportacions al creixement entre març de 2019 i 2023

Secció	Mar'23	Dif. Mar'23 Mar'19	Dif. Mar'23 Mar'19 (%)	Aportació (%)	Ranq. Aport.
Informació i comunicacions	146.305	29.251	25,0	13,9	5
Activitats professionals i tècniques	256.450	34.998	15,8	16,6	3
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	241.570	32.890	15,8	15,6	4
Activitats sanitàries i serveis socials	327.890	37.614	13,0	17,8	2
Aigua, sanejament i gestió de residus	28.575	3.012	11,8	1,4	13
Energia elèctrica i gas	5.270	517	10,9	0,2	16
Activitats artístiques i d'entreteniment	77.160	5.968	8,4	2,8	12
Construcció	225.635	16.743	8,0	7,9	6
Total	3.622.005	210.797	6,2	100,0	
Transport i emmagatzematge	185.350	10.546	6,0	5,0	10
Activitats immobiliàries	35.025	1.748	5,3	0,8	15
Hostaleria	273.110	12.287	4,7	5,8	8
Activitats administratives i auxiliars	293.575	12.091	4,3	5,7	9
Educació	186.395	7.076	3,9	3,4	11
Comerç a l'engròs i al detall	602.470	12.653	2,1	6,0	7
Indústries manufactureres	456.610	2.525	0,6	1,2	14
Altres serveis	97.580	-607	-0,6	-0,3	19
Indústries extractives	2.615	-17	-0,6	0,0	17
Agricultura, ramaderia i pesca	54.552	-758	-1,4	-0,4	20
Activitats financeres i d'assegurances	63.105	-2.240	-3,4	-1,1	21
Activitats de les Il·lars	62.258	-5.417	-8,0	-2,6	22
Organismes extraterritorials	505	-83	-14,1	0,0	18

Fonts: Activa Prospect a partir de les dades de la Seguretat Social, Ministerio de Inclusion, Seguridad Social y Migraciones aportades per l'IDESCAT i el SEPE. Nota: Inclou tots els Règims.

L'àmbit intermedi experimenta el major creixement en la recuperació econòmica.

Les comarques urbanes experimenten una transformació cap a una economia més tecnològica i ecològica.

Les activitats artístiques i d'entreteniment experimenten un creixement important en les comarques urbanes.

Digitalització i millora de la qualitat de vida: els sectors de serveis creixen significativament a les comarques intermèdies.

Posant el focus en si s'ha produït una recuperació desigual entre l'àmbit rural i l'urbà, el que primer es constata és que l'àmbit intermedi és el que ha experimentat un major creixement, seguit de l'àmbit urbà i per últim l'àmbit rural.

Les dades d'afiliació a diferents sectors entre 2019 i 2023 mostren que les **comarques urbanes** estan experimentant una transformació en la seva estructura productiva. S'estan donant creixements significatius en les activitats relacionades amb la informació i les comunicacions, les activitats professionals i tècniques i les activitats sanitàries i de serveis socials. Això indica que hi ha una tendència cap a una economia més basada en la tecnologia i la innovació, amb una major demanda de serveis relacionats amb les noves tecnologies i la salut.

A més, també hi ha un augment en les activitats relacionades amb la gestió de residus i la reducció de l'impacte ambiental, com l'aigua, el sanejament i l'energia elèctrica i gas. Això indica que s'està produint una important transició ecològica en les comarques urbanes.

No obstant, hi ha sectors que experimenten una disminució en l'ocupació, com les indústries manufactureres i les activitats financeres i d'assegurances. Això es deu a la automatització i la digitalització de molts processos industrials i financers que han permès reduir la necessitat de mà d'obra humana.

Finalment, és important destacar el bon comportament de les activitats artístiques i d'entreteniment, que estan experimentant un creixement important. Això pot ser degut a la pandèmia, ja que moltes persones han optat per aquestes activitats com a opció d'oci en temps de restriccions sanitàries.

En resum, les comarques urbanes estan experimentant una transformació del seu teixit productiu cap a sectors més tecnològics i intensius en coneixement, al mateix temps que s'està produint una transició ecològica important.

Les dades presentades mostren una tendència cap a una transformació del teixit productiu de les **comarques intermèdies** cap a sectors de serveis relacionats amb la salut, l'administració pública, la tecnologia i l'oci, que estan experimentant un creixement significatiu en termes d'ocupació i contribució al PIB. Això suggereix una tendència cap a la digitalització, la tecnificació i la millora de la qualitat de vida de les persones. Al mateix

Les comarques rurals experimenten una important transformació del seu teixit productiu cap a les activitats de serveis i menys dependència del sector primari.

El turisme i l'activitat immobiliària han experimentat canvis durant la pandèmia, guanyant protagonisme les activitats relacionades amb la transició ecològica i digital.

El sector industrial rural manté un alt dinamisme, mentre que les operacions de compra-venda i activitats immobiliàries augmenten a les zones rurals, però amb dificultats per mobilitzar i posar al dia l'estoc d'habitatge.

temps, altres sectors com la indústria manufacturera i el comerç han experimentat un creixement més moderat, mentre que sectors com l'agricultura, la pesca i les activitats financeres han mostrat un descens en el seu pes relatiu en l'economia. Tot i que això és positiu des d'un punt de vista de la modernització i la diversificació de l'economia, també pot plantejar alguns desafiaments en termes d'adaptació i formació de la força laboral.

L'evolució de l'afiliació entre 2019 i 2023 mostra que les **comarques rurals** estan experimentant una transformació també important del seu teixit productiu. Les activitats que estan experimentant un major creixement són les activitats administratives i auxiliars, les activitats de les llars, les activitats immobiliàries, les activitats artístiques i d'entreteniment, l'administració pública, defensa i seguretat social obligatòria, les activitats sanitàries i serveis socials, el transport i emmagatzematge, i les activitats professionals i tècniques. D'altra banda, les activitats que estan experimentant un retrocés són l'agricultura, ramaderia i pesca, que és la que més disminució ha registrat en termes absoluts i relatius, i l'energia elèctrica i gas. Això indica que hi ha una transició cap a una economia més diversificada i orientada als serveis, amb una menor dependència del sector primari.

La recuperació econòmica ha experimentat canvis importants en el paper del turisme i l'activitat immobiliària durant la pandèmia i post-pandèmia. Les activitats relacionades amb la transició ecològica i digital han guanyat protagonisme en la creació d'ocupació, però hi ha una desigualtat territorial clara en aquest nou model, beneficiant principalment les zones urbanes. El sector industrial rural manté un alt dinamisme i el turisme creix més intensament durant la recuperació en les zones urbanes i intermèdies, que en les rurals. Per últim, cal assenyalar l'augment de les operacions de compra-venda i de les activitats immobiliàries en zones rurals, però les dades del sector de la construcció indiquen clares dificultats per mobilitzar i posar al dia l'estoc d'habitatge, mentre les comarques intermèdies i les urbanes són les que experimenten un increment d'aquesta activitat.

Àmbit urbà. Aportacions al creixement entre març de 2019 i 2023

Secció	Mar'23	Dif. Mar'23 Mar'19	Dif. Mar'23 Mar'19 (%)	Aportació (%)	Ranq. Aport.
Informació i comunicacions	136.770	28.329	26,1	16,9	4
Activitats professionals i tècniques	226.925	32.292	16,6	19,2	2
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	194.645	27.203	16,2	16,2	5
Indústries extractives	725	84	13,1	0,1	16
Activitats sanitàries i serveis socials	268.210	29.631	12,4	17,6	3
Aigua, sanejament i gestió de residus	22.965	2.448	11,9	1,5	13
Energia elèctrica i gas	4.375	443	11,3	0,3	15
Construcció	162.280	12.905	8,6	7,7	6
Activitats artístiques i d'entreteniment	63.070	4.884	8,4	2,9	12
Total	2.864.795	167.902	6,2	100,0	
Transport i emmagatzematge	152.055	8.240	5,7	4,9	10
Activitats immobiliàries	29.910	1.275	4,5	0,8	14
Hostaleria	207.995	8.762	4,4	5,2	8
Educació	159.430	6.427	4,2	3,8	11
Activitats administratives i auxiliars	259.715	9.646	3,9	5,7	7
Comerç a l'engròs i al detall	469.970	8.584	1,9	5,1	9
Altres serveis	78.705	-168	-0,2	-0,1	18
Agricultura, ramaderia i pesca	14.238	-176	-1,2	-0,1	19
Indústries manufactureres	301.925	-4.863	-1,6	-2,9	21
Activitats financeres i d'assegurances	57.485	-2.133	-3,6	-1,3	20
Activitats de les llars	52.907	-5.835	-9,9	-3,5	22
Organismes extraterritorials	495	-76	-13,3	0,0	17

Fons: Activa Prospect a partir de les dades de la Seguretat Social, Ministerio de Inclusion, Seguridad Social y Migraciones aportades per l'IDESCAT i el SEPE. Nota: Inclou tots els Règims.

Àmbit intermedi. Aportacions al creixement entre març de 2019 i 2023

Secció	Mar'23	Dif. Mar'23 Mar'19	Dif. Mar'23 Mar'19 (%)	Aportació (%)	Ranq. Aport.
Activitats sanitàries i serveis socials	49.695	7.108	16,7	17,4	2
Energia elèctrica i gas	735	93	14,5	0,2	17
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	38.660	4.798	14,2	11,7	4
Informació i comunicacions	8.475	1.027	13,8	2,5	11
Aigua, sanejament i gestió de residus	4.660	532	12,9	1,3	13
Activitats professionals i tècniques	25.275	2.865	12,8	7,0	8
Activitats immobiliàries	4.485	439	10,9	1,1	14
Transport i emmagatzematge	28.255	2.462	9,5	6,0	9
Activitats artístiques i d'entreteniment	11.345	940	9,0	2,3	12
Construcció	52.040	3.656	7,6	9,0	6
Hostaleria	53.795	3.556	7,1	8,7	7
Total	628.163	40.836	7,0	100,0	
Activitats administratives i auxiliars	29.970	1.880	6,7	4,6	10
Indústries manufactureres	130.275	6.857	5,6	16,8	3
Comerç a l'engròs i al detall	110.985	4.724	4,4	11,6	5
Educació	23.080	437	1,9	1,1	15
Activitats de les llars	7.677	125	1,7	0,3	16
Altres serveis	15.685	-138	-0,9	-0,3	21
Agricultura, ramaderia i pesca	26.541	-277	-1,0	-0,7	22
Activitats financeres i d'assegurances	4.865	-127	-2,5	-0,3	20
Indústries extractives	1.660	-115	-6,5	-0,3	19
Organismes extraterritorials	5	-6	-54,5	0,0	18

Fons: Activa Prospect a partir de les dades de la Seguretat Social, Ministerio de Inclusion, Seguridad Social y Migraciones aportades per l'IDESCAT i el SEPE. Nota: Inclou tots els Règims.

Àmbit rural. Aportacions al creixement entre març de 2019 i 2023

Secció	Mar'23	Dif. Mar'23 Mar'19	Dif. Mar'23 Mar'19 (%)	Aportació (%)	Ranq. Aport.
Activitats administratives i auxiliars	3.875	788	25,5	10,9	5
Activitats de les llars	1.674	293	21,2	4,1	13
Activitats immobiliàries	620	107	20,9	1,5	14
Activitats artístiques i d'entreteniment	2.745	332	13,8	4,6	11
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	8.265	895	12,1	12,4	4
Activitats sanitàries i serveis socials	9.975	1.056	11,8	14,7	3
Informació i comunicacions	1.050	103	10,9	1,4	15
Transport i emmagatzematge	5.015	468	10,3	6,5	7
Activitats professionals i tècniques	4.235	390	10,1	5,4	8
Activitats financeres i d'assegurances	755	68	9,9	0,9	16
Educació	3.880	334	9,4	4,6	10
Indústries manufactureres	24.400	1.534	6,7	21,3	2
Indústries extractives	230	14	6,5	0,2	18
Total	134.880	7.201	5,6	100,0	
Construcció	11.300	487	4,5	6,8	6
Aigua, sanejament i gestió de residus	950	36	3,9	0,5	17
Hostaleria	11.310	385	3,5	5,3	9
Comerç a l'engròs i al detall	21.495	305	1,4	4,2	12
Agricultura, ramaderia i pesca	19.761	-319	-1,6	-4,4	22
Altres serveis	3.180	-57	-1,8	-0,8	21
Energia elèctrica i gas	160	-17	-9,6	-0,2	20
Organismes extraterritorials	5	-1	-16,7	0,0	19

Fons: Activa Prospect a partir de les dades de la Seguretat Social, Ministerio de Inclusion, Seguridad Social y Migraciones aportades per l'IDESCAT i el SEPE. Nota: Inclou tots els Règims.

Què és la competitivitat territorial?

El concepte de competitivitat és un concepte polièdric pel qual hi ha diferents aproximacions possibles: des del punt de vista territorial, sectorial i empresarial. Aquestes aproximacions s'han desenvolupat des dels inicis de l'anàlisi econòmica, quan els economistes clàssics identificaven quatre grans factors: el sòl, el capital, els recursos naturals i el treball. Tanmateix, al llarg dels anys, s'han anat introduint diferents aspectes, esdevenint la competitivitat un concepte bastant més complex, tal i com s'entén en l'actualitat.

Així, a finals del segle XIX, s'incideix en la importància del paper dels emprenedors i de la gestió empresarial, com a factors clau de la competitivitat. Posteriorment, a mitjans del XX, es posa de relleu la importància de l'educació i la innovació tecnològica, com a factors subjacents del creixement econòmic. Actualment, el concepte s'ha ampliat encara més, introduint-hi el "coneixement" com un dels factors claus.

La complexitat del concepte, així com el seu caràcter multidimensional, fan que se'n puguin trobar diverses definicions. En aquest sentit, els diferents organismes internacionals que s'encarreguen d'analitzar la competitivitat a nivell mundial aporten la seva pròpia definició:

IMD
(World Competitiveness
Yearbook)

- La competitivitat és l'habilitat d'una nació per a crear i mantenir més valor afegit a les seves empreses i més prosperitat pels seus habitants.

World Economic Forum
(Global Competitiveness
Report)

- La competitivitat és l'habilitat d'un país per a assolir elevades taxes de creixement del PIB per càpita.

European Commission
(Competitiveness Advisory
Group)

- La competitivitat implica elements de productivitat, eficiència i rendibilitat. Però no és una finalitat per si sola. És una forma d'elevat el nivell de vida i d'incrementar el benestar social. Generalment, incrementant la productivitat i l'eficiència, en el context de l'especialització internacional, la competitivitat proveeix les bases per a augmentar els salaris de les persones (excloent la inflació).

OCDE

- La competitivitat és el grau en què una nació pot, sota les condicions de lliure mercat, produir productes i serveis que assoleixin els estàndards dels mercats internacionals, al mateix temps que estimula el manteniment i l'expansió dels ingressos reals dels seus habitants a llarg termini.

Segons el que es desprèn d'aquestes diferents definicions, la competitivitat es revela com un concepte aplicable no solament a les empreses o als sectors econòmics, sinó que també es pot utilitzar per a l'anàlisi d'espais geogràfics.

Sota aquesta òptica, la productivitat de les empreses està íntimament relacionada amb les condicions de l'entorn immediat en el que operen (economies externes). Per exemple, quan més sofisticades són les estratègies empresarials i els sistemes de producció, més necessari és tenir una oferta laboral d'alta qualificació, major informació, millors infraestructures, millors proveïdors, millors centres de recerca i innovació, etcètera. La provisió d'aquests factors generen rendiments creixents a les empreses localitzades als territoris ja que redueix el cost dels factors de producció i genera economies d'escala.

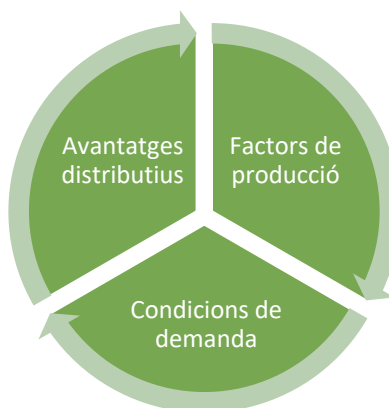
L'ocupació a Catalunya experimenta canvis significatius a causa de la pandèmia, amb un augment en les activitats relacionades amb la salut i la inversió pública, mentre que l'hostaleria es manté afectada.

Quin interès té analitzar l'entorn territorial?

En el context actual de globalització de l'economia, la rivalitat entre els territoris per a l'atracció d'inversions privades, de fons públics, de turistes o d'activitats de renom, s'aguditza amb l'objectiu d'incrementar els seus recursos locacionals que a mig i llarg termini generin economies externes d'escala i d'abast per a les seves empreses i sectors més rellevants. Així, els territoris competeixen per les inversions que propiciïn el seu creixement econòmic, que generin ocupació o que afavoreixin la producció.

En aquest marc, els determinants de la competitivitat territorial són les condicions o entorn que ofereixen els territoris (en aquest cas delimitats per les comarques) per a l'eficiència microeconòmica de les unitats productives. Són avantatges que no es generen dins l'empresa i les condicions del seu entorn més immediat són el que s'anomenen economies externes. En base a aquestes externalitats, els avantatges competitius que ofereixen els territoris es poden agrupar en tres grans eixos:

EIXOS DE LA COMPETITIVITAT TERRITORIAL

Nota: els factors de producció condicionen l'aparició i desenvolupament de clústers regionals, que són resultat de les economies d'aglomeració. Aquests territoris presenten avantatges fruit de la interacció entre agents productius localitzats de forma concentrada.

Les economies derivades d'una estructura espacial concentrada afavoreixen l'aparició d'economies d'escala (ja que es pot produir a un menor cost) i reforcen l'esquema de localització aglomerat en el que es produeix una concentració espacial de l'activitat i dels factors de producció. De fet, els clústers són fruit de la concentració d'empreses que, al seu torn, generen economies de localització. Aquestes economies externes són conseqüència de la possibilitat de compartir mercats de treball qualificats conjunts, serveis i subministres especialitzats i de compartir i difondre coneixement i/o tecnologies. D'altra banda, l'existència d'un entorn urbà en el que existeix una elevada concentració de població afavoreix l'existència de bones infraestructures, la formació de la població o els serveis institucionals, aspectes que també són determinants pel desenvolupament de l'activitat i la competitivitat de les empreses. Aquestes externalitats s'anomenen economies d'urbanització. Tanmateix, la manca de determinats factors com són el sòl i l'espai per a l'activitat econòmica, els recursos naturals, o el capital, poden frenar la concentració d'activitat i el desenvolupament d'aquests clústers.

Altres avantatges competitius tenen a veure amb l'economia espacial i la naturalesa geogràfica dels territoris. Són els avantatges distributius i estan relacionats amb les condicions que ofereixen els territoris per a la distribució dels seus productes i serveis. Per exemple, la seva posició geogràfica, les connexions amb l'exterior, les infraestructures i els serveis de transport, etc. Normalment, els territoris afavorits per la seva posició geogràfica respecte als mercats registren una elevada productivitat i les forces d'aglomeració generen cercles virtuoses que reforcen el seu desenvolupament.

Determinats béns i serveis no té sentit produir-los si no hi ha un mercat mínim que garanteixi la seva producció de forma eficient. Així, la dimensió del mercat interior dels territoris determina la capacitat d'atraure indústries i sectors productius que cerquen economies d'escala com a font de competitivitat. D'altra banda, les necessitats i les exigències dels mercats també influeixen en les condicions de la demanda (les empreses han d'evolucionar per a atendre les necessitats dels seus clients), així com el creixement de la demanda interior, que es pot donar per un increment demogràfic, de les inversions empresarials o com a resultat de processos d'innovació. Un altre factor que pot modificar les condicions de la demanda és el grau d'internacionalització del teixit empresarial.

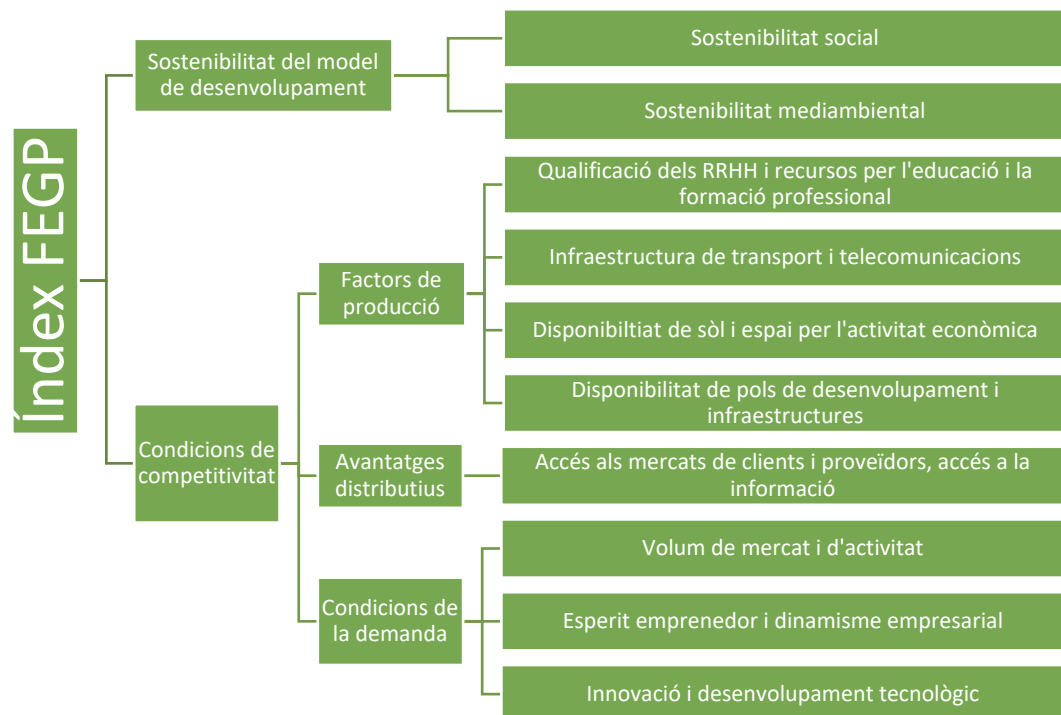
L'Índex està conformat per 50 indicadors desagregats a nivell comarcal i agrupats en 10 dimensions que conformen el model d'anàlisi de la competitivitat comarcal

Quins factors i dimensions de competitivitat analitza?

Inicialment, durant el procés de definició de l'Índex l'any 2004, es van tenir en compte els treballs desenvolupats per diferents equips d'economia aplicada en l'àmbit català i espanyol. No obstant, a diferència d'altres experiències, es va considerar oportú que a més dels factors econòmics, s'havien d'introduir aspectes relacionats amb qüestions socials o ambientals, en la línia dels plantejaments de l'Estratègia de Lisboa i l'Acord Estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'Economia catalana vigents en aquell moment. Així, el resultat és una adaptació dels enfocaments sobre els avantatges competitius de les nacions i de les teories de localització de les activitats econòmiques, complementada amb l'anàlisi de la sostenibilitat, tant social com mediambiental, del model de desenvolupament local. En aquesta línia, s'han incorporat en l'Índex elements com que el fet que el model econòmic i de desenvolupament comporti l'assoliment d'una elevada participació en el mercat laboral, una millora en la qualitat de l'ocupació i una gestió mediambiental dels recursos naturals utilitzats.

En l'edició de 2009, a partir de la reflexió realitzada durant les sis edicions anteriors, es va realitzar un canvi metodològic d'una certa entitat¹. Així, mirant de seguir la línia encetada però, al mateix temps, introduint aspectes de millora al model, es va fer un plantejament que s'inspira en els treballs sobre l'anàlisi de la competitivitat realitzats per *Michael Porter*, i el seu "Diamant de la Competitivitat"², on s'operativitza el concepte de competitivitat, amb plantejaments aplicables a diferents contextos i fenòmens socials. També es van tenir en compte els darrers treballs i els últims avenços pel que fa a l'operativització del concepte, sobretot en l'anàlisi de la competitivitat regional europea³. Els canvis es poden consultar en l'edició de 2009.

El model resultant analitza les 42 comarques catalanes a partir de 50 indicadors diferents. Aquests indicadors han estat agrupats en 10 subdimensions, les dues primeres centrades en la sostenibilitat del model de desenvolupament dels territoris i les altres vuit en les condicions de competitivitat, que al seu torn han estat agrupades segons si corresponen als factors de producció, als avantatges distributius o a les condicions de la demanda. El model utilitzat i les dimensions i subdimensions utilitzades per a analitzar la competitivitat de les comarques es resumeix en el gràfic següent:

¹ Els detalls dels canvis metodològics introduïts es poden consultar en l'edició de 2009 al web de la FEGP (www.fegp.cat).

² Porter, M. E. (1990). *The Competitive Advantage of Nations*. New York. Free Press.

³ Veure bibliografia.

L'Índex no analitza el creixement ni el grau de desenvolupament econòmic de les comarques, sinó que determina la seva posició en base a les condicions que ofereix l'entorn comarcal per a afavorir la competitivitat de les empreses

Les comarques han de definir les seves pròpies estratègies per tal d'atraure les inversions futures, focalitzant els seus avantatges competitius i definint els seus propis nínxols

Com interpretar els resultats?

En l'operativització de l'Índex s'han donat pesos diferents a cadascun dels factors que formen el model d'anàlisi. En aquest sentit, la disponibilitat de serveis avançats així com la generació d'activitat al voltant de serveis intensius en coneixement i de productes amb un important component tecnològic, s'han considerat estratègies de competitivitat a llarg termini que permeten consolidar i augmentar els avantatges competitius. És per això que s'ha donat un pes major a aquelles dimensions que tenen a veure amb aquest fet, com són les relacionades amb la qualificació, la innovació i el desenvolupament tecnològic i l'accés a la informació. Per altra banda, també s'ha assignat un pes important als avantatges competitius distributius. És a dir, aquells que es basen en el fet que les economies són cada dia més obertes i, per tant, tenen un pes important aquells factors que poden incidir-hi en major grau, com ara les infraestructures de transport i comunicacions i l'accés als mercats.

L'Índex permet aproximar-se a les condicions (o externalitats) que presenten els territoris per a competir en una economia globalitzada i basada en serveis intensius en coneixement i en indústria d'alta tecnologia.

Dit això, és important tenir present en la interpretació dels resultats, que l'Índex FEGP no analitza el creixement ni el grau de desenvolupament econòmic de les comarques ni tampoc analitza la millora de les condicions de vida, que són en definitiva indicadors de resultats i d'impacte de com les unitats productives utilitzen els recursos i els avantatges que disposen. Aquest no és l'objectiu d'aquest treball i no s'inclouen, però es poden aproximar a partir de variables macroeconòmiques com l'ocupació, la producció, la inversió, la productivitat, les rendes o altres de satisfacció de la població. Moltes d'elles són difícils d'aproximar en el context territorial en el que es planteja l'estudi: el context comarcal.

En conseqüència, una millor posició en relació als determinants de competitivitat de les comarques no sempre comporta un millor comportament econòmic i millores en els nivells de benestar. Aquests aspectes dependran de com s'hagin utilitzat aquests factors de cara a consolidar i augmentar els avantatges competitius (l'adequació de les estratègies i les inversions), del comportament de la resta de territoris i de l'impacte social i mediambiental del model de creixement.

Un altre aspecte rellevant a tenir en compte a l'hora d'interpretar els resultats són les limitacions inherents a la unitat territorial adoptada: la comarca. En aquesta adaptació dels models que s'utilitzen a escala nacional i regional és important tenir present, d'una banda, que els governs locals tenen poca capacitat d'influir en la formulació de polítiques macroeconòmiques (sobretot les fiscals, energètiques, laborals, etc.) i, de l'altra, que el treball i el capital tenen una major mobilitat a escala local.

Tot i aquests condicionants, l'exercici esdevé útil, atès que sí que es pot intervenir, o almenys tenir capacitat d'influir, en alguns aspectes a nivell comarcal en relació a les infraestructures viàries, a les infraestructures de telecomunicacions, a la disponibilitat de sòl, a l'educació i la capacitat pel treball, a la generació d'economies de localització (clústers), a la flexibilitat institucional, al desenvolupament d'agents que incentivin la cooperació, al diàleg i la formulació de polítiques, etc. De fet, el planejament estratègic també permet posar en pràctica polítiques i iniciatives beneficioses per a l'estructura econòmica local (reestructuració i impuls de les activitats).

L'objecte final d'aquest treball és, doncs, ajudar a definir amb major precisió les estratègies territorials i les inversions necessàries a dur a terme en cada àmbit analitzat per tal d'avançar en el desenvolupament econòmic i social de les comarques en què la FEGP és un agent econòmic i social de referència. Així, amb aquesta publicació pretén introduir elements per a la reflexió territorial que serveixin pel debat sobre les estratègies a emprendre en el futur i per a fer el seguiment dels avenços assolits.

El sistema de posicions relatives (o rànquings) utilitzat és un sistema que, com s'ha demostrat, indueix a l'acció i al debat, atès que la comparació interterritorial ajuda a valorar si s'és competitiu o no en un determinat àmbit. Al mateix temps, les posicions sintetitzen, de forma molt entenedora, el lloc que ocupa cada comarca en els diferents

àmbits analitzats. A partir d'aquestes posicions, és fàcil establir els punts forts i punts febles del model de competitivitat i portar a terme una diagnosi encertada de la situació.

Cal tenir en compte, tanmateix, que són els perfils comarcals els que realment permeten concretar com un territori defineix el seu model de competitivitat i les estratègies a desenvolupar, tal com demostra el fet que, amb els resultats del rànquing a la mà, unes condicions de competitivitat òptimes no sempre guarden una relació directa amb impactes positius en els nivells de benestar (en termes de renda per càpita) i augments de la productivitat. Cal tenir en compte, doncs, que la voluntat de l'Índex és ajudar a definir les estratègies territorials en base als factors clau de desenvolupament de cada territori, però que l'ordenació resultant no deixa de ser un exercici econòmic per tal d'aportar elements de debat i analitzar la realitat. No obstant, pot haver-hi territoris que siguin poc competitius en el marc global de competència internacional i basada en la nova economia, però que hagin desenvolupat estratègies de desenvolupament basades en economies regionals i nacionals centrades en sectors més tradicionals i en factors endògens, que han comportat nivells de benestar elevats, com podria ser el cas d'algunes de les comarques pirinenques o d'altres comarques fora de l'àmbit metropolità on el model de competitivitat centrat en la internacionalització de l'economia i la producció de béns i serveis intensius en coneixement tenen menor sentit i són d'altres els factors sobre els quals se sustenta el desenvolupament econòmic d'aquests territoris.

Així, cal remarcar que des del punt de vista empresarial, no hi ha cap comarca que tingui un avantatge absolut en totes les dimensions que han d'interessar els potencials inversors. Una empresa que cerca la proximitat als mercats, personal qualificat i estar en un ecosistema d'innovació, estarà interessada en una comarca diferent de la que cerca sòl industrial, força de treball mitjanament qualificada, bones infraestructures i serveis de transport per a distribuir les seves mercaderies. Per aquest motiu, les comarques que apareixen al capdavant del rànquing en l'Índex FEGP poden no ser atractives per a determinades empreses amb necessitats específiques diferents de les que són subjacents al model implementat. Amb tot, les comarques situades al capdavant de l'Índex són les que responen a un ventall més ampli de necessitats potencials, ja que en definitiva es pondera un conjunt de factors que es tenen en compte a l'hora de determinar la localització de les inversions.

En base a aquestes consideracions, les comarques han de definir les seves pròpies estratègies per tal d'atraure i propiciar les inversions futures, focalitzant els seus avantatges competitius i definint els seus propis nínxols: ja sia la disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica, la qualificació dels RRHH, les infraestructures de transport, l'accés als mercats, el volum de mercat, la qualitat mediambiental, o qualsevol altre factor. Aquestes estratègies són, en definitiva, les que han de dirigir el creixement econòmic del futur.

La competitivitat en el context regional europeu i mundial

Aquest apartat amplia el focus d'anàlisi de la situació competitiva de les comarques catalanes aprofundint en la situació de Catalunya i Espanya en el context de la resta de Comunitats Autònomes de l'Estat, del conjunt de regions de la Unió Europea i de països del món. Així doncs, a partir dels índexs de competitivitat elaborats per institucions com el Fòrum Econòmic Mundial (WEF), l'IMD o la Comissió Europea, entre d'altres, s'analitza la posició de Catalunya i de l'Estat.

Tot i que, evidentment, no es pot fer una comparació directa entre els diferents índexs, en tant que empren indicadors diferents. En termes generals sí que analitzen dimensions similars. Aspectes com la inversió en educació, la capacitat d'innovació, la qualificació dels recursos humans, etc. són transversals a totes les publicacions. Hi ha, però, un tret diferencial entre l'Índex FEGP que és només compartit pel Global Competitiveness Report (GCR) del World Economic Forum. Aquest és la introducció de la dimensió de la sostenibilitat al model. Així, mentre que informes com l'European Regional Competitiveness Index de la Comissió Europea o el Rànquing de Competitivitat Mundial de l'IMD només analitzen aspectes econòmics referents al mercat de treball, la inversió, la qualitat institucional, etc., tant l'Índex FEGP com el GCR contempen la dimensió de la sostenibilitat social -amb indicadors de desigualtat, seguretat laboral, etc.- i la dimensió de la sostenibilitat mediambiental, amb indicadors relacionats amb el consum de recursos, la gestió dels residus, etc. Val a dir, que aquestes dimensions ja van ser incorporades inicialment en el disseny de l'Índex FEGP l'any 2004, mentre altres

organismes com el WEF els han incorporat recentment, a partir de l'adopció de l'agenda 2030 pel Desenvolupament Sostenible de l'ONU.

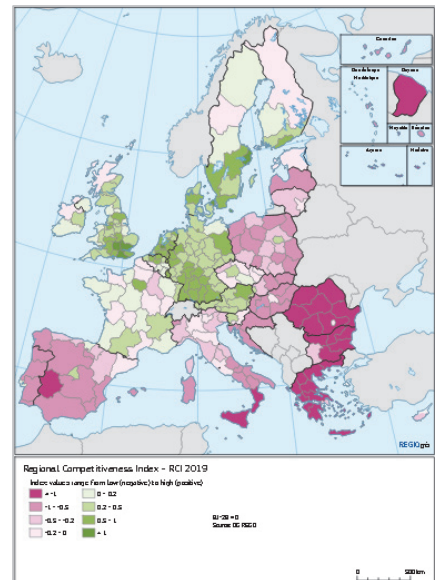

Els estudis analitzats situen l'economia espanyola a posicions mitjanes dels respectius rànquings de competitivitat amb factors com les infraestructures, la qualificació dels recursos humans o la competitivitat per costos com els pilars de la competitivitat de l'economia del país. Per contra, remarquen l'escassa inversió en I+D, la qualitat del mercat de treball, l'estabilitat macroeconòmica o el dinamisme empresarial com alguns dels factors en els que Espanya es troba més endarrerida.

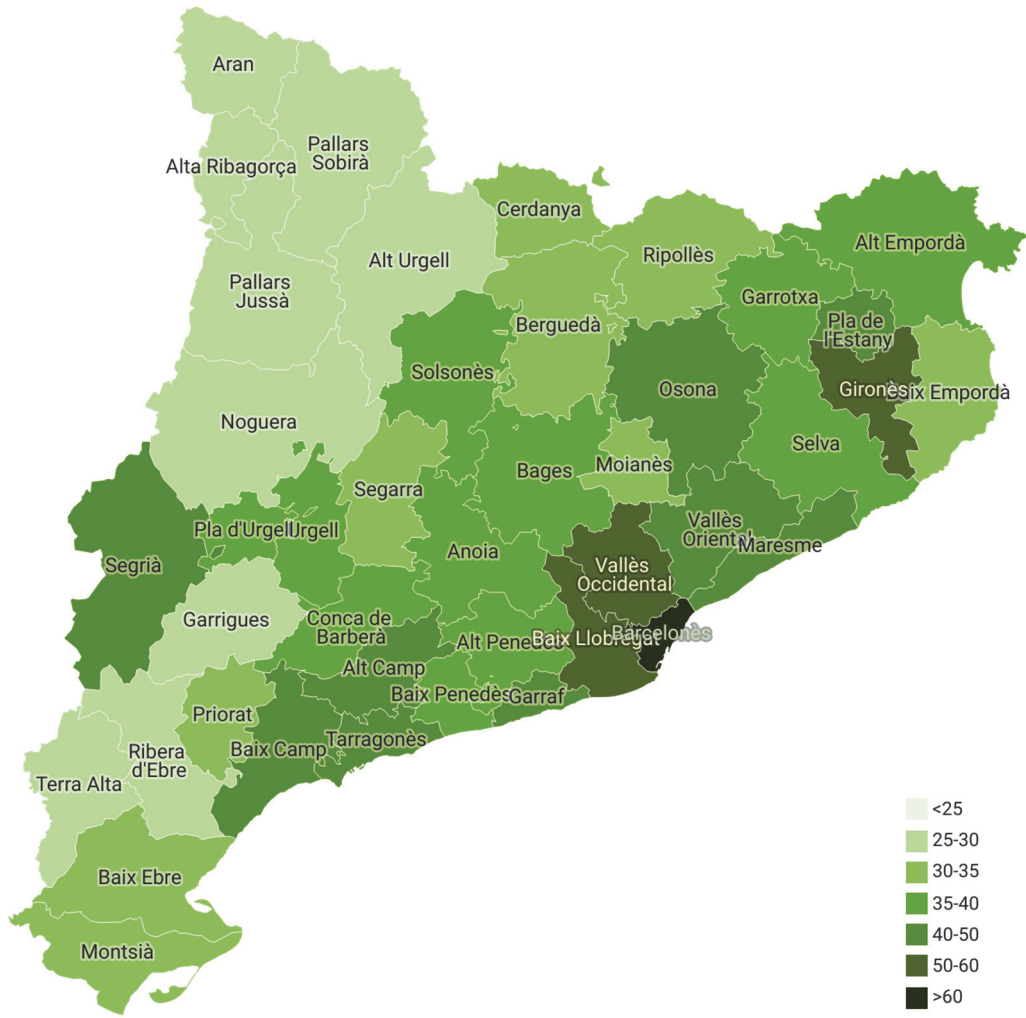
En aquest context, l'Informe de Competitivitat Regional en España que elabora el Consejo General de Economistas de España situa a Catalunya com la 4a comarca més competitiva de l'estat, situada per darrere de la Comunitat de Madrid, la Comunitat Foral de Navarra i el País Basc.

Per altra banda, l'European Regional Competitiveness Index situa l'economia catalana com la tercera més competitiva d'Espanya. L'informe de la Comissió Europea situa a Catalunya en una posició intermèdia-baixa en relació a la resta de regions europees, amb una puntuació de 53,45 punts sobre 100, situant-se així per sota de la mitjana europea, situada als 60,3 punts.

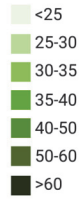
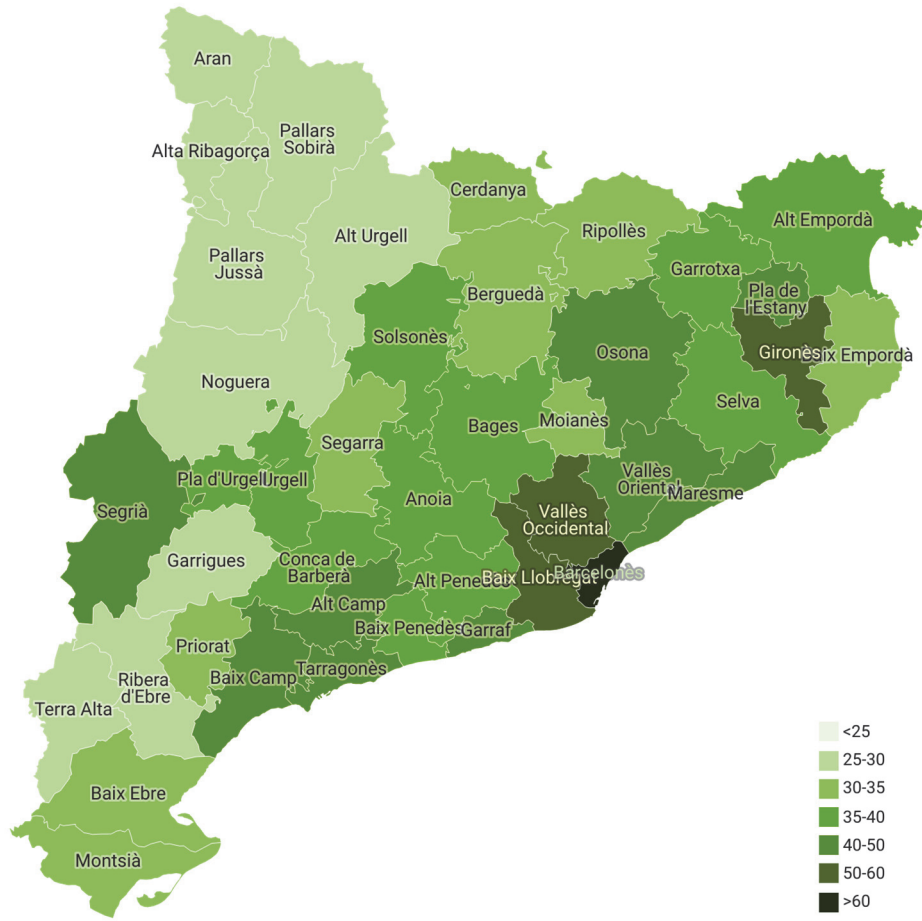
Així doncs, Catalunya és una de les regions més competitives d'Espanya, gràcies al seu sistema de salut, les infraestructures, la dimensió del mercat intern i la capacitat tecnològica. No obstant, en relació a la resta d'economies regionals europees, presenta endarreriments significatius en aspectes com la qualitat de les institucions, l'estabilitat macroeconòmica, l'educació superior o la sofisticació del teixit productiu.

Resultats: Índex FEGP 2023 de competitivitat territorial

Comarca	índex	Ranq/42	Comarca	índex	Ranq/42
Barcelonès	78,2	1	Pla d'Urgell	36,0	22
Vallès Occidental	56,0	2	Conca de Barberà	36,0	23
Baix Llobregat	51,5	3	Baix Ebre	34,8	24
Gironès	51,1	4	Baix Empordà	34,7	25
Tarragonès	48,0	5	Solsonès	34,7	26
Vallès Oriental	46,0	6	Cerdanya	34,4	27
Garraf	45,9	7	Montsià	34,2	28
Segrià	44,3	8	Ripollès	33,9	29
Maresme	43,7	9	Priorat	33,8	30
Osona	42,0	10	Berguedà	33,1	31
Baix Camp	41,7	11	Moianès	32,3	32
Alt Camp	40,7	12	Segarra	31,8	33
Pla de l'Estany	40,2	13	Garrigues	29,5	34
Alt Penedès	39,8	14	Pallars Jussà	29,2	35
Bages	39,1	15	Noguera	29,2	36
Baix Penedès	38,9	16	Alta Ribagorça	28,2	37
Urgell	38,3	17	Pallars Sobirà	27,6	38
Alt Empordà	38,1	18	Alt Urgell	27,4	39
Selva	37,7	19	Ribera d'Ebre	26,9	40
Garrotxa	36,9	20	Terra Alta	26,4	41
Anoia	36,7	21	Aran	25,8	42

ALT PIRINEU I ARAN

Comarca	índex	Ranq/42
Cerdanya	34,4	27
Pallars Jussà	29,2	35
Alta Ribagorça	28,2	37
Pallars Sobirà	27,6	38
Alt Urgell	27,4	39
Aran	25,8	42

PONENT

Comarca	índex	Ranq/42
Segrià	44,3	8
Urgell	38,3	17
Pla d'Urgell	36,0	22
Segarra	31,8	33
Garrigues	29,5	34
Noguera	29,2	36

CAMP DE TARRAGONA

Comarca	índex	Ranq/42
Tarragonès	48,0	5
Baix Camp	41,7	11
Alt Camp	40,7	12
Conca de Barberà	36,0	23
Priorat	33,8	30

PENEDÈS

Comarca	índex	Ranq/42
Garraf	45,9	7
Alt Penedès	39,8	14
Baix Penedès	38,9	16
Anoia	36,7	21

COMARQUES CENTRALS

Comarca	índex	Ranq/42
Osona	42,0	10
Bages	39,1	15
Solsonès	34,7	26
Berguedà	33,1	31
Moianès	32,3	32

TERRES DE L'EBRE

Comarca	índex	Ranq/42
Baix Ebre	34,8	24
Montsià	34,2	28
Ribera d'Ebre	26,9	40
Terra Alta	26,4	41

METROPOLITÀ

Comarca	índex	Ranq/42
Barcelonès	78,2	1
Vallès Occidental	56,0	2
Baix Llobregat	51,5	3
Vallès Oriental	46,0	6
Maresme	43,7	9

COMARQUES GIRONINES

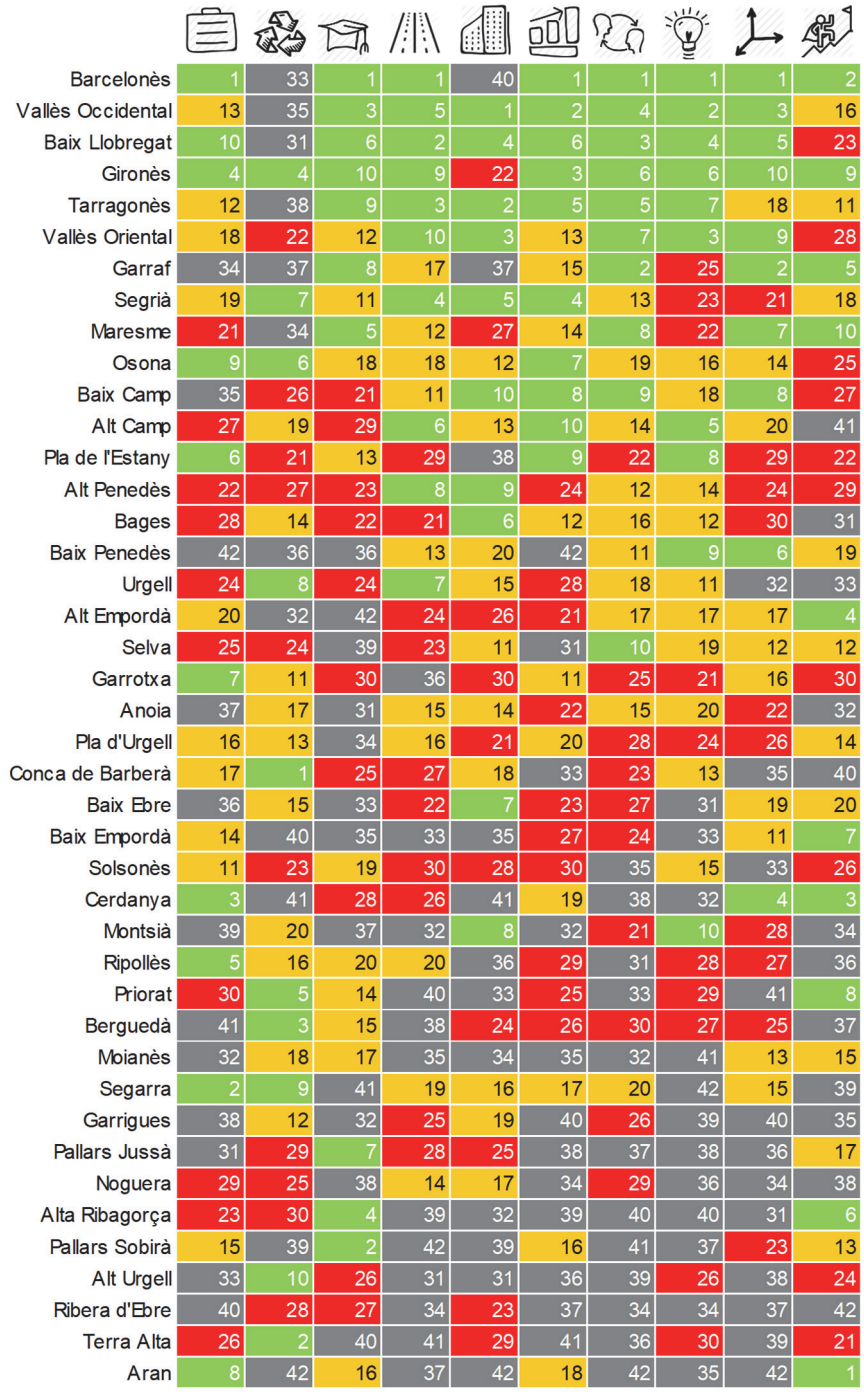
Comarca	índex	Ranq/42
Gironès	51,1	4
Pla de l'Estany	40,2	13
Alt Empordà	38,1	18
Selva	37,7	19
Garrotxa	36,9	20
Baix Empordà	34,7	25
Ripollès	33,9	29

PERFILS COMARCALS

En el següent gràfic es pot visualitzar el comportament de cada comarca en relació als 10 factors de competitivitat analitzats.

Es presenten les puntuacions obtingudes de les 42 comarques catalanes en cadascun dels 10 factors analitzats, de forma que es pot identificar en quins àmbits presenten avantatges competitiu i en quins no

1	Sostenibilitat social		6	Disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures	
2	Sostenibilitat mediambiental		7	Accés als mercats de clients i proveïdors, accés a la informació	
3	Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional		8	Innovació, desenvolupament tecnològic	
4	Infraestructura de transport i comunicacions		9	Volum de mercat i d'activitat	
5	Disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica		10	Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	

1r quartil   2n quartil   3r quartil   4t quartil

RANQUING PER CADASCUN DELS FACTORS

Puntuació obtinguda en cadascun dels factors

rànquing	FACTORS DE SOSTENIBILITAT				FACTORS DE COMPETITIVITAT				Grup		
	Sostenibilitat social		Sostenibilitat mediambiental		Factors de producció						
					Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional	Infraestructura de transport i comunicacions	Disponibilitat de sòl i espai per l'activitat econòmica				
1	Barcelonès	82,1	Conca de Barberà	83,1	Barcelonès	88,2	Barcelonès	96,4	Vallès Occidental	74,7	Alt
2	Segarra	75,3	Terra Alta	80,2	Pallars Sobirà	78,5	Baix Llobregat	60,5	Tarragonès	60,5	
3	Cerdanya	71,9	Berguedà	78,6	Vallès Occidental	64,8	Tarragonès	51,6	Vallès Oriental	60,3	
4	Gironès	71,5	Gironès	77,2	Alta Ribagorça	60,4	Segrià	47,6	Baix Llobregat	55,1	
5	Ripollès	69,8	Priorat	76,5	Maresme	60,3	Vallès Occidental	47,6	Segrià	53,6	
6	Pla de l'Estany	66,7	Osona	75,4	Baix Llobregat	59,2	Alt Camp	47,6	Bages	48,0	
7	Garrotxa	65,7	Segrià	75,4	Pallars Jussà	58,8	Urgell	41,5	Baix Ebre	47,3	
8	Aran	65,6	Urgell	74,9	Garraf	58,1	Alt Penedès	41,5	Montsià	43,8	
9	Osona	65,5	Segarra	74,5	Tarragonès	56,8	Gironès	41,4	Alt Penedès	43,7	
10	Baix Llobregat	65,1	Alt Urgell	73,3	Gironès	55,9	Vallès Oriental	40,8	Baix Camp	43,1	
11	Solsonès	64,4	Garrotxa	72,9	Segrià	51,1	Baix Camp	40,6	Selva	42,8	
12	Tarragonès	60,2	Garrigues	72,7	Vallès Oriental	51,0	Maresme	40,2	Osona	42,4	
13	Vallès Occidental	60,1	Pla d'Urgell	71,1	Pla de l'Estany	49,8	Baix Penedès	40,2	Alt Camp	42,3	
14	Baix Empordà	58,6	Bages	70,0	Priorat	49,4	Noguera	39,9	Anoia	42,0	
15	Pallars Sobirà	57,2	Baix Ebre	70,0	Berguedà	49,4	Anoia	39,7	Urgell	39,6	
16	Pla d'Urgell	56,2	Ripollès	67,5	Aran	48,4	Pla d'Urgell	38,2	Segarra	39,0	
17	Conca de Barberà	55,9	Anoia	67,4	Moianès	47,6	Garraf	37,1	Noguera	38,1	
18	Vallès Oriental	55,0	Moianès	66,9	Osona	47,3	Osona	36,9	Conca de Barberà	37,7	
19	Segrià	53,6	Alt Camp	66,9	Solsonès	47,3	Segarra	35,3	Garrigues	37,7	
20	Alt Empordà	53,0	Montsià	66,8	Ripollès	46,1	Ripollès	34,6	Baix Penedès	37,1	
21	Maresme	51,3	Pla de l'Estany	66,7	Baix Camp	45,6	Bages	33,5	Pla d'Urgell	37,0	
22	Alt Penedès	51,1	Vallès Oriental	66,5	Bages	45,4	Baix Ebre	31,6	Gironès	35,3	
23	Alta Ribagorça	49,6	Solsonès	66,4	Alt Penedès	45,4	Selva	31,4	Ribera d'Ebre	35,0	
24	Urgell	49,5	Selva	66,3	Urgell	42,8	Alt Empordà	29,1	Berguedà	34,7	
25	Selva	46,6	Noguera	66,3	Conca de Barberà	41,3	Garrigues	28,6	Pallars Jussà	33,1	
26	Terra Alta	46,0	Baix Camp	66,2	Alt Urgell	40,5	Cerdanya	28,0	Alt Empordà	33,1	
27	Alt Camp	44,8	Alt Penedès	65,2	Ribera d'Ebre	39,5	Conca de Barberà	28,0	Maresme	33,0	
28	Bages	44,7	Ribera d'Ebre	65,2	Cerdanya	38,7	Pallars Jussà	26,7	Solsonès	32,7	
29	Noguera	44,5	Pallars Jussà	64,7	Alt Camp	36,8	Pla de l'Estany	24,8	Terra Alta	30,3	
30	Priorat	40,7	Alta Ribagorça	64,5	Garrotxa	36,3	Solsonès	23,4	Garrotxa	29,6	
31	Pallars Jussà	40,3	Baix Llobregat	64,0	Anoia	36,2	Alt Urgell	21,8	Alt Urgell	29,2	
32	Moianès	40,0	Alt Empordà	63,9	Garrigues	34,9	Montsià	21,6	Alta Ribagorça	29,0	
33	Alt Urgell	39,4	Barcelonès	63,9	Baix Ebre	32,8	Baix Empordà	19,8	Priorat	28,7	
34	Garraf	38,8	Maresme	63,6	Pla d'Urgell	30,2	Ribera d'Ebre	18,2	Moianès	28,3	
35	Baix Camp	37,8	Vallès Occidental	63,5	Baix Empordà	29,9	Moianès	17,7	Baix Empordà	27,3	
36	Baix Ebre	35,9	Baix Penedès	62,1	Baix Penedès	27,5	Garrotxa	16,9	Ripollès	25,9	
37	Anoia	35,9	Garraf	61,7	Montsià	24,3	Aran	16,4	Garraf	25,0	
38	Garrigues	35,7	Tarragonès	53,3	Noguera	24,2	Berguedà	15,8	Pla de l'Estany	24,9	
39	Montsià	34,6	Pallars Sobirà	53,3	Selva	22,6	Alta Ribagorça	14,5	Pallars Sobirà	24,5	
40	Ribera d'Ebre	34,2	Baix Empordà	52,4	Terra Alta	20,7	Priorat	12,6	Barcelonès	15,9	
41	Berguedà	33,2	Cerdanya	48,2	Segarra	17,9	Terra Alta	12,2	Cerdanya	9,6	
42	Baix Penedès	27,5	Aran	47,2	Alt Empordà	13,3	Pallars Sobirà	4,3	Aran	7,8	

Baix

Intermedi-Baix

Intermedi-Alt

Alt

Puntuació obtinguda en cadascun dels factors (cont.)

rànquing	FACTORS DE COMPETITIVITAT		Condicions de la demanda				Quartil			
	Disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures	Accés als mercats de clients i proveïdors, accés a la informació	Innovació, desenvolupament tecnològic	Volum de mercat i d'activitat	Esperit emprenedor i dinamisme empresarial					
1	Barcelonès	100,0	Barcelonès	100,0	Barcelonès	57,3	Barcelonès	71,0	Aran	76,6
2	Vallès Occidental	46,7	Garraf	91,2	Vallès Occidental	52,7	Garraf	37,6	Barcelonès	71,3
3	Gironès	44,7	Baix Llobregat	90,2	Vallès Oriental	49,7	Vallès Occidental	36,2	Cerdanya	61,6
4	Segrià	32,3	Vallès Occidental	88,8	Baix Llobregat	49,4	Cerdanya	34,0	Alt Empordà	60,9
5	Tarragonès	26,4	Tarragonès	88,7	Alt Camp	48,2	Baix Llobregat	31,9	Garraf	56,2
6	Baix Llobregat	25,4	Gironès	87,3	Gironès	41,2	Baix Penedès	30,6	Alta Ribagorça	50,5
7	Osona	19,0	Vallès Oriental	86,9	Tarragonès	38,6	Maresme	27,4	Baix Empordà	48,4
8	Baix Camp	17,9	Maresme	86,7	Pla de l'Estany	37,5	Baix Camp	26,3	Priorat	47,4
9	Pla de l'Estany	16,0	Baix Camp	86,5	Baix Penedès	37,5	Vallès Oriental	25,1	Gironès	44,8
10	Alt Camp	14,9	Selva	85,0	Montsià	37,0	Gironès	24,3	Maresme	42,0
11	Garrotxa	13,2	Baix Penedès	84,8	Urgell	36,0	Baix Empordà	23,3	Tarragonès	41,4
12	Bages	11,2	Alt Penedès	83,5	Bages	35,7	Selva	23,1	Selva	40,5
13	Vallès Oriental	11,1	Segrià	83,0	Conca de Barberà	33,7	Moianès	23,0	Pallars Sobirà	39,1
14	Maresme	10,8	Alt Camp	82,5	Alt Penedès	32,7	Osona	22,5	Pla d'Urgell	37,2
15	Garraf	10,5	Anoia	81,7	Solsonès	32,6	Segarra	22,2	Moianès	37,0
16	Pallars Sobirà	10,4	Bages	80,6	Osona	31,2	Garrotxa	21,7	Vallès Occidental	35,2
17	Segarra	10,0	Alt Empordà	80,5	Alt Empordà	29,8	Alt Empordà	21,3	Pallars Jussà	34,9
18	Aran	9,8	Urgell	79,7	Baix Camp	29,7	Tarragonès	21,3	Segrià	34,2
19	Cerdanya	9,6	Osona	79,4	Selva	29,6	Baix Ebre	21,1	Baix Penedès	34,0
20	Pla d'Urgell	8,8	Segarra	79,1	Anoia	27,7	Alt Camp	20,0	Baix Ebre	33,7
21	Alt Empordà	7,9	Montsià	78,9	Garrotxa	27,4	Segrià	19,7	Terra Alta	33,2
22	Anoia	7,1	Pla de l'Estany	78,6	Maresme	26,7	Anoia	19,7	Pla de l'Estany	32,4
23	Baix Ebre	7,0	Conca de Barberà	77,7	Segrià	26,6	Pallars Sobirà	19,6	Baix Llobregat	32,3
24	Alt Penedès	6,8	Baix Empordà	76,8	Pla d'Urgell	24,9	Alt Penedès	19,4	Alt Urgell	31,9
25	Priorat	6,5	Garrotxa	75,7	Garraf	24,1	Berguedà	16,9	Osona	31,7
26	Berguedà	6,2	Garrigues	75,1	Alt Urgell	22,6	Pla d'Urgell	16,8	Solsonès	30,8
27	Baix Empordà	5,7	Baix Ebre	74,8	Berguedà	22,5	Ripollès	16,3	Baix Camp	30,2
28	Urgell	5,7	Pla d'Urgell	74,2	Ripollès	22,0	Montsià	14,9	Vallès Oriental	30,0
29	Ripollès	5,3	Noguera	70,5	Priorat	21,2	Pla de l'Estany	14,9	Alt Penedès	29,9
30	Solsonès	5,3	Berguedà	69,6	Terra Alta	20,2	Bages	14,8	Garrotxa	29,9
31	Selva	4,7	Ripollès	68,8	Baix Ebre	19,6	Alta Ribagorça	14,7	Bages	27,3
32	Montsià	4,7	Moianès	66,4	Cerdanya	16,2	Urgell	14,6	Anoia	27,0
33	Conca de Barberà	4,3	Priorat	63,5	Baix Empordà	14,6	Solsonès	13,1	Urgell	25,7
34	Noguera	4,1	Ribera d'Ebre	62,3	Ribera d'Ebre	14,2	Noguera	12,9	Montsià	25,4
35	Moianès	4,0	Solsonès	61,4	Aran	14,0	Conca de Barberà	12,7	Garrigues	21,2
36	Alt Urgell	3,6	Terra Alta	49,9	Noguera	13,5	Pallars Jussà	11,7	Ripollès	20,9
37	Ribera d'Ebre	3,0	Pallars Jussà	44,6	Pallars Sobirà	12,6	Ribera d'Ebre	11,4	Berguedà	20,5
38	Pallars Jussà	3,0	Cerdanya	43,1	Pallars Jussà	11,3	Alt Urgell	10,5	Noguera	20,3
39	Alta Ribagorça	2,9	Alt Urgell	39,8	Garrigues	10,4	Terra Alta	10,2	Segarra	19,6
40	Garrigues	2,8	Alta Ribagorça	27,5	Alta Ribagorça	9,3	Garrigues	9,9	Conca de Barberà	19,3
41	Terra Alta	2,7	Pallars Sobirà	10,6	Moianès	8,1	Priorat	9,2	Alt Camp	16,9
42	Baix Penedès	2,4	Aran	5,4	Segarra	5,0	Aran	5,6	Ribera d'Ebre	12,8

El Barcelonès, líder indiscutible en competitivitat a Catalunya, segons rànquing 2022: destacat creixement de l'ocupació i desafiaments mediambientals i derivats de l'escassetat de sòl.

El Vallès Occidental aposta per la competitivitat empresarial, però ha de millorar la seva sostenibilitat i accessibilitat als mercats globals.

El Baix Llobregat consolida la seva competitivitat gràcies a la millora dels nivells de qualificació de la seva població i la seva oferta de mà d'obra.

El Gironès destaca pel seu ecosistema empresarial robust, innovador i sostenible, malgrat la limitació de sòl disponible.

VALORACIÓ DE LES COMARQUES MÉS COMPETITIVES

Un cop més, el **Barcelonès** es manté com la comarca més competitiva de Catalunya, amb una diferència de 22,8 punts respecte la segona posició ocupada pel Vallès Occidental. Les fortaleeses de la comarca rau en el seu mercat intern, que és el més destacat de Catalunya, i en l'accés als mercats de béns i serveis, tant a nivell regional com global. A més, compta amb una demanda interna exigent i intensiva en coneixement i tecnologia, un ecosistema de serveis que afavoreix el desenvolupament empresarial i emprenedor, i un dinàmic teixit empresarial acompanyat d'un ecosistema professionalitzador que garanteix una oferta de mà d'obra altament qualificada i diversa.

No obstant, el model de desenvolupament també presenta debilitats derivades de les economies d'urbanització i aglomeració, especialment en la sostenibilitat mediambiental i la disponibilitat de sòl per a l'activitat econòmica, ja que la concentració de tanta activitat productiva i residencial en una comarca petita comporta un elevat consum de sòl que pressiona a l'alça el preu i situa en l'escassetat aquest factor de producció. Pel que fa als reptes mediambientals, es troben en la gestió dels residus, tant de l'activitat productiva com residencial.

En la present edició del rànquing, es destaca la notable creació d'ocupació que va experimentar la comarca el 2022, amb un augment interanual del 5,2%, la qual cosa la situa entre les comarques més dinàmiques de Catalunya, en la 8a posició. Aquesta dinàmica també s'ha traduït en una menor taxa d'atur, i en la millora de la seva posició en el rànquing. Pel que fa a la pèrdua de població que es va experimentar el 2021, això es va deure als efectes de la pandèmia, que van disminuir els fluxos migratoris internacionals i van accelerar la tendència d'expulsió de població cap a altres regions menys congestionades. El 2022, la dinàmica és d'estancament (en la posició 40), en un context de major dinamisme demogràfic en el conjunt de les comarques catalanes.

En el cas del **Vallès Occidental**, la seva competitivitat es fonamenta en la disponibilitat de sòl per a l'activitat econòmica, juntament amb la presència de serveis que suporten la millora empresarial. Altres factors clau inclouen la innovació, les infraestructures de transport i comunicacions i el volum del mercat. No obstant això, la seva principal debilitat radica en la sostenibilitat mediambiental, ja que l'activitat productiva consumeix recursos en excés i els residus generats no són suficientment valoritzats. A més a més, tot i que la comarca és travessada per la principal via terrestre que connecta amb el mercat europeu i peninsular, l'autopista del Mediterrani, la seva posició geogràfica no li dona una gran avantatge en termes d'accessibilitat als mercats globals. Per això, és important que es disposin d'infraestructures que promoguin la intermodalitat i la connexió amb l'eix ferroviari euromediterrani i els principals centres logístics. Per últim, assenyalar que a diferència del Barcelonès, que ha experimentat un notable creixement en la creació d'ocupació durant el 2022, el Vallès Occidental ha experimentat una dinàmica més moderada en comparació amb l'any anterior.

Les infraestructures de transport i comunicacions, així com l'accés als mercats de béns i serveis, són les principals fortaleeses del **Baix Llobregat** en termes de competitivitat. Altres factors importants inclouen la disponibilitat de sòl per a l'activitat econòmica, l'ecosistema innovador i el volum de mercat. Com altres comarques veïnes, la principal debilitat del Baix Llobregat és la sostenibilitat mediambiental, amb un consum elevat de recursos i una valorització insuficient dels residus. També és un repte per a la comarca la qualificació de la població i la seva adaptació a la demanda empresarial. Malgrat disposar d'una oferta de mà d'obra important, la població resident històricament ha mantingut un baix seguiment dels estudis professionalitzadors, nivells de qualificació comparativament baixos i una alta taxa d'atur. Aquesta situació ha canviat radicalment en els darrers anys i així ho constata l'actualització de les dades del cens de població de 2021 que situa el Baix Llobregat entre les comarques que ofereix un mercat de treball més qualificat i també s'ha produït un increment significatiu del seguiment dels estudis professionalitzadors. Aquesta tendència ha portat a una reducció molt rellevant de l'atur durant el 2022 que s'ha situat en el 8,9%. A l'igual que el Barcelonès, el Baix Llobregat comparteix la mateixa dinàmica demogràfica, que se situa en l'estancament.

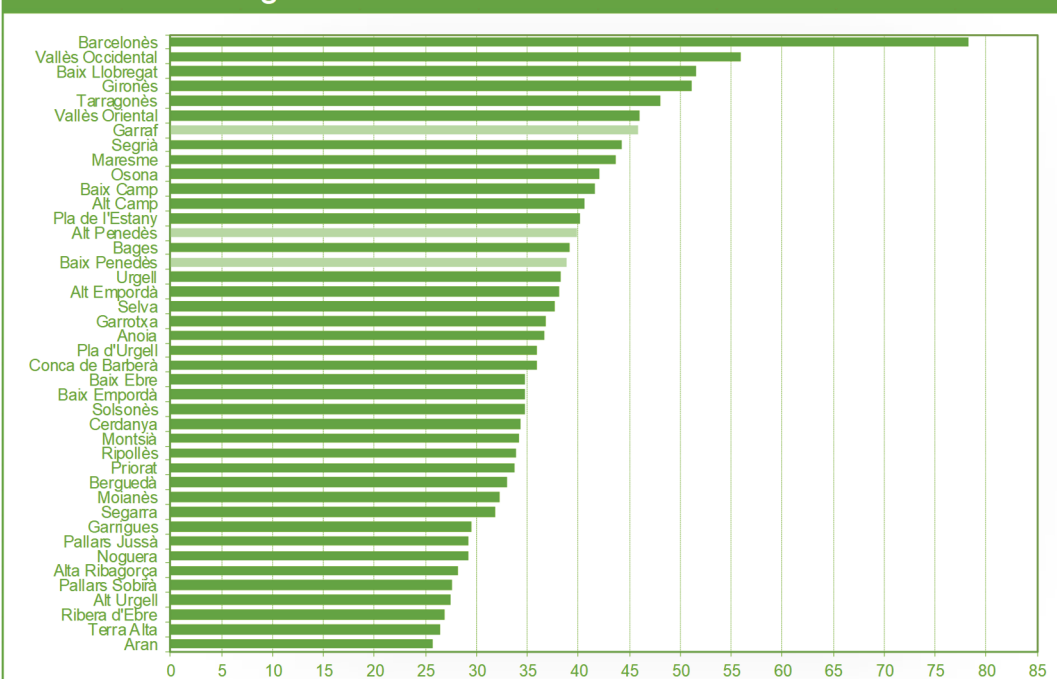
Tot i que el **Gironès** és una comarca de menor dimensió en comparació amb les anteriors comarques, compta amb un ecosistema empresarial robust que dona suport a les activitats empresarials i promou la innovació. A més, la comarca té una demanda empresarial exigent i diversificada, que promou l'ecosistema empresarial de la zona. Les infraestructures de transport i comunicació són excel·lents i la qualificació dels recursos humans i la formació són molt elevades, el que crea un entorn favorable per a les

El Vallès Oriental destaca pel seu potencial de competitivitat gràcies a la seva ubicació estratègica i una cultura d'innovació, i una població cada vegada més qualificada.

El Segrià destaca en sostenibilitat i infraestructures però ha de millorar en innovació i accés als mercats per mantenir la seva competitivitat.

empreses que s'hi estableixen. La sostenibilitat del model també és un punt fort, ja que es valora tant la perspectiva social com mediambiental. La principal debilitat de la comarca és la disponibilitat de sòl per a l'activitat econòmica. Durant l'any 2022, destaca la recuperació de la població i del teixit empresarial de la comarca, després de les pèrdues patides l'any anterior. No obstant això, s'ha de subratllar un important retrocés en la població per nivell d'estudis, ja que després de l'actualització del cens de població de 2021, la comarca ha passat de la quarta a la dissetena posició en termes de població amb estudis superiors.

Puntuació obtinguda en l'Índex FEGP 2023

Les comarques són puntuades de 0 a 100.

Nota: Amb la mètrica utilitzada en la construcció de l'Índex, una comarca que presentés els millors paràmetres possibles en tots els indicadors obtindria una puntuació final de 100 en l'Índex i la que menys un 0. La resta es mouen entre aquests dos valors en funció de la distància a cadascuna d'elles.

La competitivitat del **Tarragonès** es fonamenta en diversos factors clau com la disponibilitat de sòl per a l'activitat empresarial, les infraestructures de transport i comunicacions, la qualificació de la població i els recursos per a l'educació i la formació professional, i també en la presència d'empreses que contribueixen a la millora de la competitivitat del sector empresarial i la seva posició en els mercats de béns i serveis. No obstant això, la comarca presenta una debilitat important en la sostenibilitat ambiental, tant des del punt de vista productiu com residencial, per la qual cosa és important reduir el consum de recursos i millorar la gestió i valorització dels mateixos. En el cas del Tarragonès, com en altres comarques com el Barcelonès i el Baix Llobregat, es va experimentar una disminució de la població durant el 2021. No obstant això, la tendència es va revertir durant el 2022, i la taxa de variació s'ha situat en el 0,5% interanual. No obstant això, l'actualització del cens de població del 2021 també ha tingut un impacte negatiu en la competitivitat de la comarca. En particular, la comarca ha perdut posicions en termes de població amb estudis superiors i estudis professionalitzadors, passant de les primeres posicions a posicions intermèdies.

El **Vallès Oriental** es consolida com una comarca amb una gran potencial de competitivitat, gràcies a una combinació de factors clau, com la disponibilitat de sòl i una excel·lent infraestructura de transport, així com la seva ubicació estratègica i una cultura d'innovació i desenvolupament tecnològic. Això, sumat a un mercat intern important, fa que la comarca tingui una gran capacitat de creixement. Els avenços més destacables durant el 2022 són en la qualificació de la població, que ha millorat significativament arran de l'actualització del cens de població, i que s'ha traduït en una reducció notable de l'atur, i una millor adaptació a la demanda del teixit productiu.

En general, el **Segrià** té una posició forta en sostenibilitat social i mediambiental, qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i formació professional, infraestructura de transport i comunicacions, disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat

El Maresme millora la seva competitivitat gràcies a la millora de la qualificació de la seva població, que es consolida com a element clau, malgrat les debilitats en sostenibilitat mediambiental, la disponibilitat de sòl i innovació.

L'aposta per la sostenibilitat d'Osona és un avantatge competitiu, però els recursos humans i l'emprenedoria continuen sent un repte

econòmica i pols de desenvolupament i infraestructures. No obstant, ha de treballar per afavorir l'innovació i el desenvolupament tecnològic, així com millorar l'accés als mercats i a la informació, i augmentar el volum de mercat i activitat per mantenir-se competitiva. El retrocessos més importants en la seva competitivitat se situen en la qualificació de la població, que arran de l'actualització del cens de població registra una pèrdua important de posicions. L'altre retrocés se situa en el dinamisme en la creació d'ocupació, que és inferior a la resta de comarques catalanes tot i ser positiu, fet que es trasllada en una dinàmica també menys positiva de l'atur que situa al Segrià entre les comarques amb major incidència (la 32a) quan sempre ha estat entre les que ha registrat una menor taxa d'atur.

En general, la competitivitat del **Maresme** es basa en la qualitat dels seus recursos humans, la seva infraestructura, la disponibilitat d'espais i recursos per a l'activitat econòmica, la seva capacitat per connectar amb altres mercats i establir relacions comercials, la seva activitat econòmica i la seva cultura empresarial. Les principals debilitats de la competitivitat del Maresme estan relacionades amb la sostenibilitat mediambiental, la disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica, la capacitat d'innovació i desenvolupament tecnològic. Una de les principals millores de la competitivitat del Maresme durant el 2022 s'ha donat en la qualificació de la seva població. Aquest factor ha experimentat una millora significativa després de l'actualització del cens de població, consolidant-se com l'element principal de la seva competitivitat. Això demostra l'èxit dels esforços en l'educació i la formació professional, que han portat a una millora en la qualitat dels recursos humans de la comarca.

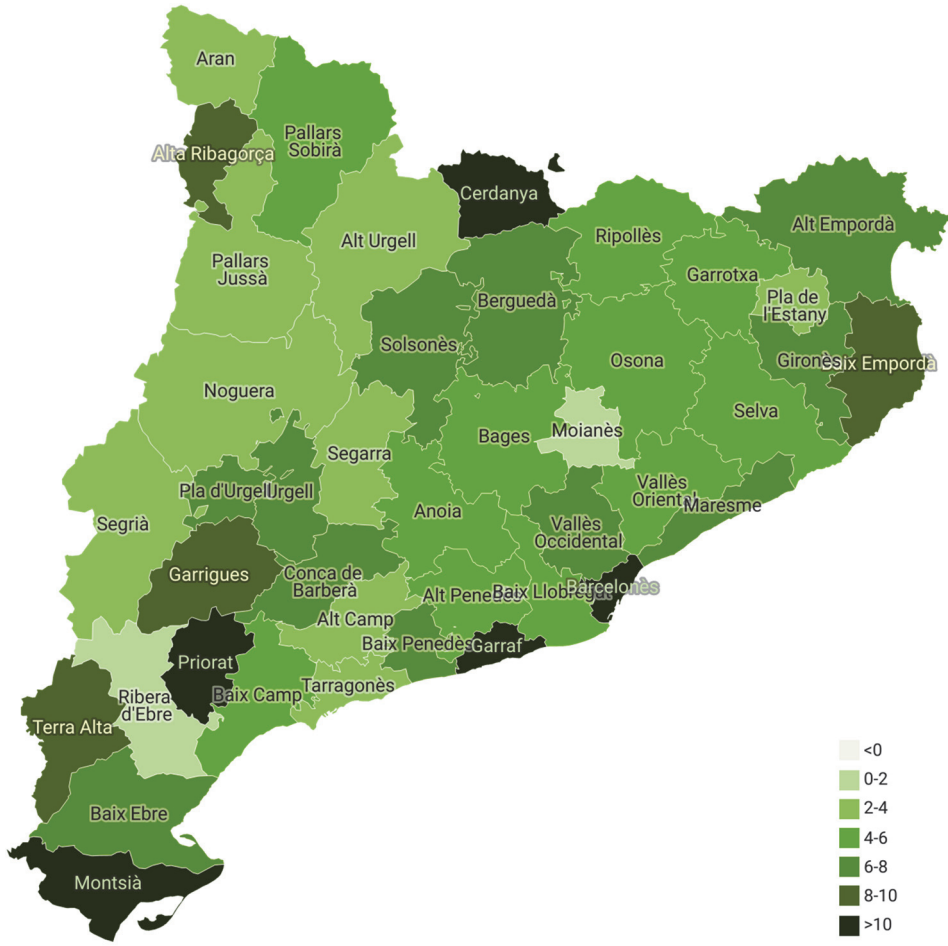
Osona destaca pel seu compromís amb la sostenibilitat social i ambiental, la qual cosa podria ser un avantatge competitiu en un mercat cada vegada més preocupat per l'impacte ambiental i social de les empreses. Pel que fa als factors de competitivitat, les seves fortaleces se situen en la disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures que donen suport a l'activitat econòmica. En canvi, les seves principals debilitats són l'esperit emprenedor i dinamisme empresarial, l'accés a mercats i informació, la qualificació dels recursos humans i les infraestructures de transport i comunicació. Durant el 2022, la comarca ha experimentat un retrocés en la qualificació dels recursos humans, amb una proporció comparativament menor de població amb estudis superiors i ocupacions qualificades en comparació a altres comarques. A més, també s'ha observat un retrocés en la dinàmica d'ocupació i emprenedoria, passant de liderar la creació d'ocupació durant la pandèmia a registrar una dinàmica més moderada.

Posició relativa en cadascuna de les dimensions de les 10 comarques més competitives de Catalunya

Factors i dimensions	Subdimensions	Comarques									
		Barcelonès	Vallès Occidental	Baix Llobregat	Gironès	Tarragonès	Vallès Oriental	Garrafr	Segrià	Maresme	Osona
FACTORS DE SOSTENIBILITAT	Sostenibilitat social	1	13	10	4	12	18	34	19	21	9
	Sostenibilitat medi ambiental	33	35	31	4	38	22	37	7	34	6
FACTORS DE PRODUCCIÓ	Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional	1	3	6	10	9	12	8	11	5	18
	Infraestructura de transport i comunicacions	1	5	2	9	3	10	17	4	12	18
	Disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica	40	1	4	22	2	3	37	5	27	12
FACTORS DE COMPETITIVITAT	Disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures	1	2	6	3	5	13	15	4	14	7
	AVANTATGES DISTRIBUTIUS	1	4	3	6	5	7	2	13	8	19
CONDICIONS DE LA DEMANDA	Innovació, desenvolupament tecnològic	1	2	4	6	7	3	25	23	22	16
	Volum de mercat i d'activitat	1	3	5	10	18	9	2	21	7	14
	Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	2	16	23	9	11	28	5	18	10	25

Nota: Els colors responen a un índex semafòric, on el verd significa que la comarca es troba entre les 10 primeres amb millor comportament, en groc en el grup 11-20, en vermell en el grup 21-30 i negre entre 31-41.

EVOLUCIÓ EN EL VALOR DE L'ÍNDEX 2009-2022

Comarca	índex	Ranq/42	Comarca	índex	Ranq/42
Priorat	12,6	1	Vallès Oriental	5,7	22
Barcelonès	11,7	2	Osona	5,7	23
Cerdanya	10,6	3	Anoia	5,4	24
Garraf	10,4	4	Baix Camp	5,1	25
Montsià	10,4	5	Garrotxa	4,8	26
Baix Empordà	9,6	6	Selva	4,8	27
Garrigues	8,5	7	Pallars Sobirà	4,3	28
Terra Alta	8,5	8	Alt Penedès	4,1	29
Vallès Occidental	8,4	9	Ripollès	4,1	30
Alta Ribagorça	8,0	10	Baix Llobregat	4,0	31
Pla d'Urgell	7,8	11	Tarragonès	3,8	32
Baix Penedès	7,7	12	Noguera	3,6	33
Baix Ebre	7,4	13	Segarra	3,5	34
Berguedà	7,2	14	Segrià	3,1	35
Solsonès	7,1	15	Pla de l'Estany	3,0	36
Urgell	6,7	16	Alt Camp	2,9	37
Maresme	6,6	17	Aran	2,8	38
Alt Empordà	6,4	18	Alt Urgell	2,3	39
Conca de Barberà	6,4	19	Pallars Jussà	2,0	40
Gironès	6,1	20	Ribera d'Ebre	0,8	41
Bages	5,9	21	Moianès	0,0	42

Nota: Els valors representen el diferencial entre la puntuació obtinguda en l'Índex respecte al 2009.

El Moianès es va constituir com a comarca el 2015.

Les comarques de Barcelonès i Vallès Occidental es mantenen en el primer i segon lloc respectivament en els anys 2021 i 2022.

El Baix Llobregat ha baixat una posició, mentre que el Gironès ha pujat una.

Les comarques que tenen un augment més notable en l'índex de competitivitat durant el 2022 han estat el Baix Ebre, Baix Penedès, Selva i Baix Empordà, amb un augment de 5,0 o més punts.

PRINCIPALS CANVIS REGISTRATS EN L'ÍNDEX FEGP 2023

L'evolució en el rànquing FEGP de competitivitat de les 42 comarques catalanes mostra un cert grau d'estabilitat en els primers llocs, ja que les comarques de Barcelonès i Vallès Occidental es mantenen en el primer i segon lloc respectivament en els anys 2021 i 2022. No obstant això, hi ha algunes comarques que han experimentat canvis significatius en el seu rànquing. Per exemple, el Baix Llobregat ha baixat una posició, mentre que el Gironès ha pujat una. Així mateix, altres comarques com el Vallès Oriental, Osona i el Baix Camp han perdut posicions respecte el 2021, mentre que Segrià i Alt Camp han guanyat llocs en el rànquing.

Així, l'índex FEGP d'enguany confirma que, malgrat les transformacions disruptives que la pandèmia de la COVID-19 ha provocat en molts àmbits, la competitivitat de les comarques catalanes segueix tenint les mateixes característiques que ja havíem observat en edicions anteriors. Encara que el rànquing d'enguany ha vist alguns canvis als primers llocs, la majoria de les comarques més competitives són aquelles que tenen mercats més grans, millor accés a les infraestructures de transport i comunicacions, una major especialització en activitats intensives en coneixement i tecnologia i una població activa amb nivells de qualificació elevats. Així doncs, sembla que les noves dinàmiques encara han de consolidar-se i evidenciar els seus efectes a llarg termini però per ara, la competitivitat continua sent determinada pels mateixos factors que ja coneixíem.

És interessant destacar que en les posicions intermèdies del rànquing de competitivitat de les comarques catalanes hi ha una gran variabilitat. Això es deu al fet que les comarques que s'hi situen tenen nivells de competitivitat molt similars, i qualsevol canvi en les diferents dimensions de la competitivitat pot comportar canvis significatius en la seva posició en el rànquing.

El 2022 ha estat un any de millora general en l'índex FEGP de competitivitat comarcal a Catalunya, ja que totes les comarques, excepte l'Aran, han experimentat una millora en el seu valor respecte a l'any anterior. En l'edició d'enguany l'índex guanya de mitjana 3,0 punts respecte l'edició anterior. Aquesta millora generalitzada en l'índex FEGP pot ser atribuïda a diverses raons. En primer lloc, les polítiques públiques implementades per les autoritats locals per fomentar la competitivitat i el creixement econòmic en les diferents comarques poden haver tingut un efecte positiu. Això pot incloure mesures per atraure inversió estrangera, promoure el turisme, millorar la formació i les capacitats dels treballadors locals i millorar la infraestructura en general. A més, les tendències macroeconòmiques positives a nivell nacional i internacional també poden haver tingut un efecte en la millora de l'índex FEGP a les diferents comarques catalanes. Això inclou el creixement econòmic generalitzat, la millora de les condicions de finançament, la demanda creixent en sectors clau com la tecnologia i la innovació, i una millora de la situació sanitària després de la pandèmia de COVID-19.

Les comarques que tenen un augment més notable en l'índex de competitivitat durant el 2022 han estat el Baix Ebre, Baix Penedès, Selva i Baix Empordà, amb un augment de 5,0 o més punts. D'altra banda, la comarca d'Aran és l'única que ha experimentat una disminució notable, amb una disminució de 4,0 punts.

L'eficiència en l'ús dels factors de producció és clau per a la generació de riquesa i benestar en els territoris.

Aquesta eficiència ha de ser aconseguida a través d'un model de desenvolupament sostenible, que garanteixi la sostenibilitat tant social com mediambiental. Només així s'és capaç de crear un futur pròsper i durador per a les comarques.

La capacitat de cada comarca per aconseguir un model de desenvolupament adequat a les seves característiques és clau per a la generació de riquesa i benestar i no sempre passa per models de creixement exogen.

RELACIÓ ENTRE LA COMPETITIVITAT DELS TERRITORIS, ELS NIVELLS DE RIQUESA GENERATS I LES BASES DEL MODEL DE DESENVOLUPAMENT

Una de les qüestions més interessants a analitzar és la capacitat dels territoris per fer un ús eficient dels factors de producció per obtenir i mantenir una posició competitiva respecte als altres territoris. Això implica estudiar quins territoris són capaços d'aprofitar millor el seu potencial i obtenir nivells més alts de productivitat i riquesa. Per aconseguir-ho, s'ha de considerar tant la utilització dels factors de producció com les avantatges distributives i els factors relacionats amb la demanda.

Un enfocament possible per a aquesta anàlisi consisteix a comparar els resultats obtinguts per l'índex FEGP de competitivitat que analitza aquestes externalitats i posar-lo en relació al PIB generat i els nivells de renda. Les gràfiques següents il·lustren aquesta relació.

En el cas de l'anàlisi de la relació entre l'índex FEGP i la renda, s'observa que hi ha una tendència general a que les comarques amb condicions més favorables obtinguin nivells més alts de renda. Això no implica una correlació lineal perfecta entre l'índex FEGP i la renda, però sí que suggereix que la capacitat d'una comarca per a gestionar eficientment els seus factors de producció i implementar un model de desenvolupament sostenible, tendeix a millorar en els nivells de benestar de la seva població.

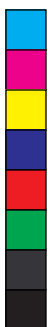
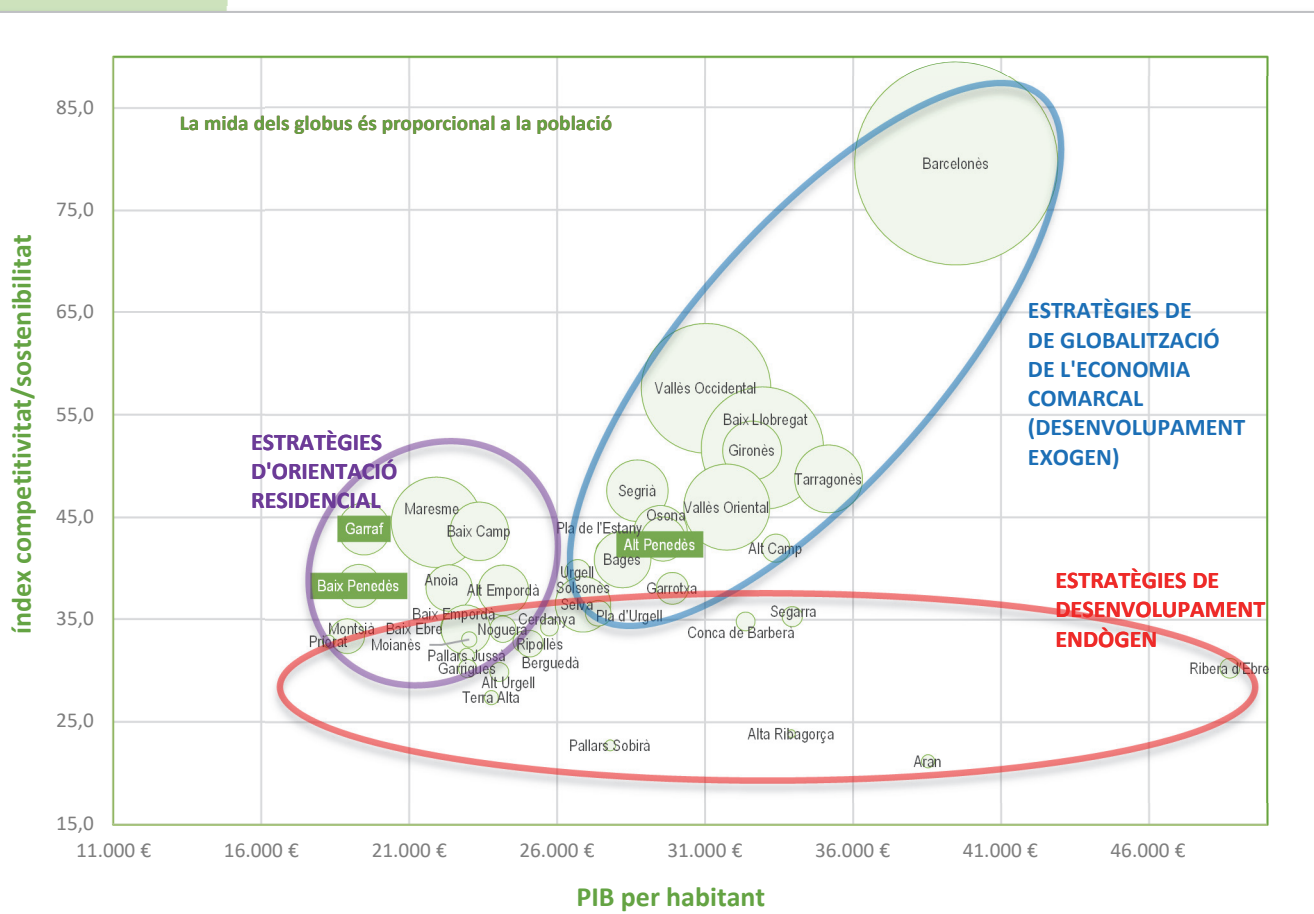
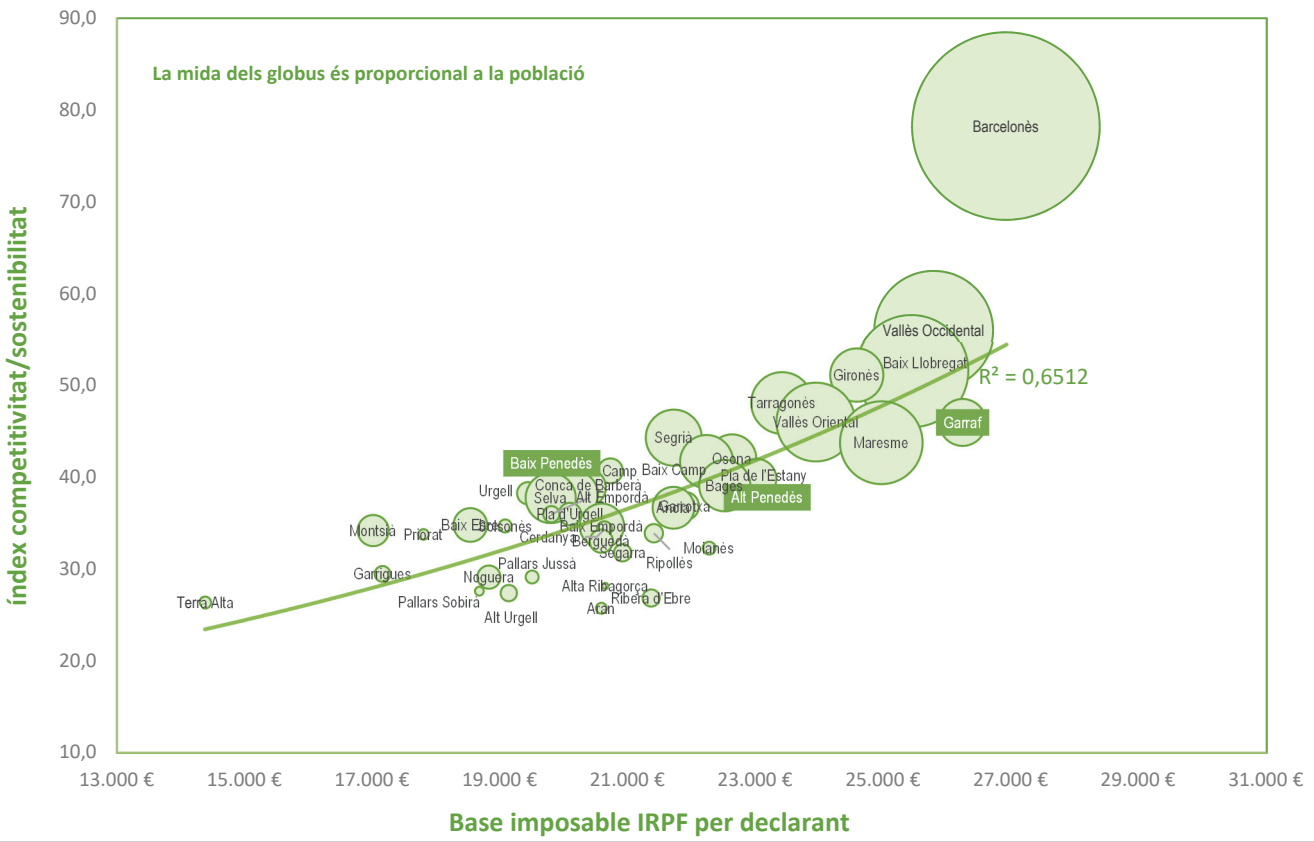
Diferents estratègies de desenvolupament són evidents a través de les comarques catalanes en relació a l'anàlisi de la relació de l'índex FEGP i els nivells de producció. Algunes comarques són capaces de maximitzar l'ús eficient dels factors de producció, com les avantatges distributives i els factors relacionats amb la demanda, i produir béns i serveis intensius en coneixement i tecnologia, orientats als mercats globals. Això és el que succeeix en les comarques terciaritzades, com el Barcelonès, però també en les més industrialitzades, com el Vallès Occidental, el Baix Llobregat, el Vallès Oriental i l'Alt Penedès, que utilitzen els factors de producció de manera més eficient i registren nivells més alts de riquesa relativa. Aquestes comarques són les que reben majors inversions i basen el seu model de desenvolupament en el creixement exogen.

No obstant, hi ha altres comarques amb un perfil més residencial que, malgrat presentar importants externalitats, obtenen nivells de producció més baixos del que seria d'esperar, a causa de factors com la producció de població ocupada comptabilitzada en altres comarques properes. El Maresme, el Garraf o el Baix Penedès són exemples d'això.

Finalment, hi ha comarques més petites i eminentment rurals que presenten poques externalitats o avantatges competitives en relació al model de desenvolupament orientat a la producció de béns i serveis intensius en coneixement i tecnologia per a mercats globals. Malgrat això, la seva capacitat de cadascuna per induir un desenvolupament endogen els ha permès obtenir uns nivells de producció elevats. Aquest és el cas d'algunes comarques pirenaïques, com l'Aran, l'Alta Ribagorça i el Pallars Sobirà, i altres comarques que han assolit uns nivells d'industrialització importants, com la Ribera d'Ebre, la Segarra o la Conca de Barberà.

En conclusió, la competitivitat i la riquesa en les comarques catalanes no depenen només de l'eficiència en l'ús dels factors de producció i la sostenibilitat, sinó també de la capacitat de cadascuna per aconseguir un model de desenvolupament adequat a les seves característiques, que pot passar per a models de desenvolupament endogen.

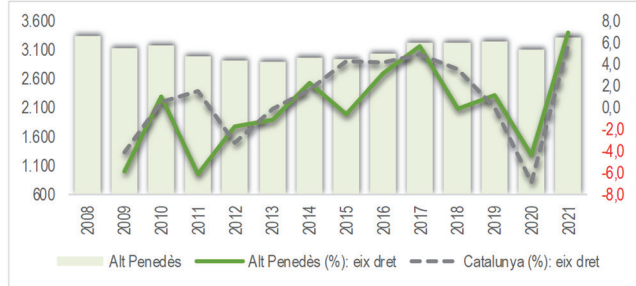
Alt Penedès

Perfil econòmic

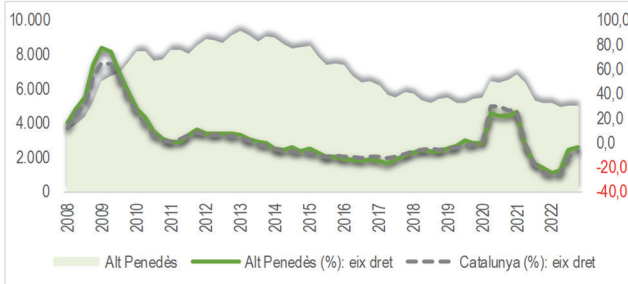
Indicadors clau

Indicadors clau	Valor	Rànq/42
Població 2022 (hab.)	110.929	18
PIB pm 2021 (milions €)	3.311,7	14
PIB pm 2021-2009 (%)	6,0	23
PIB pm 2021-2020 (%)	6,9	10
RFDB 2019 (milions €)	1.835,6	17
RFDB per habitant 2019 (milers €)	16,8	16

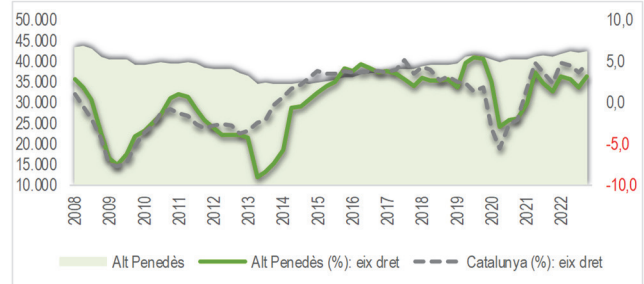
Evolució del PIB (milions d'euros i taxes interanuals)

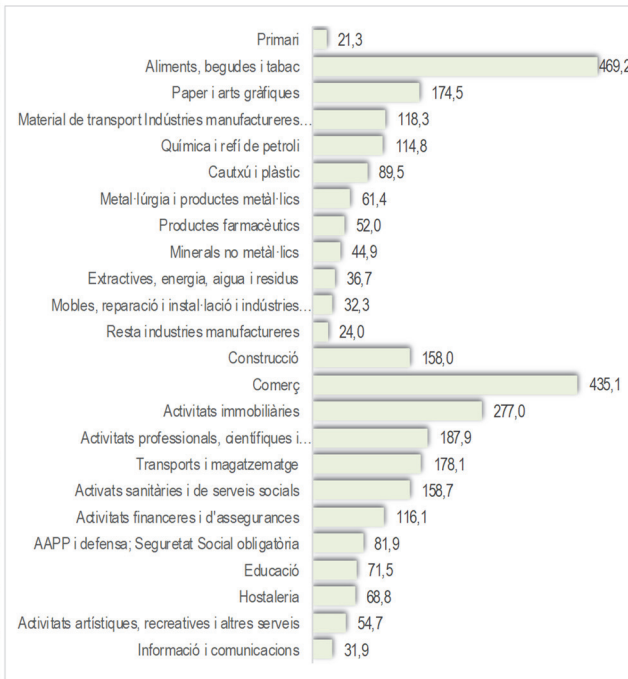
Evolució de l'atur registrat (núm. i taxes interanuals)

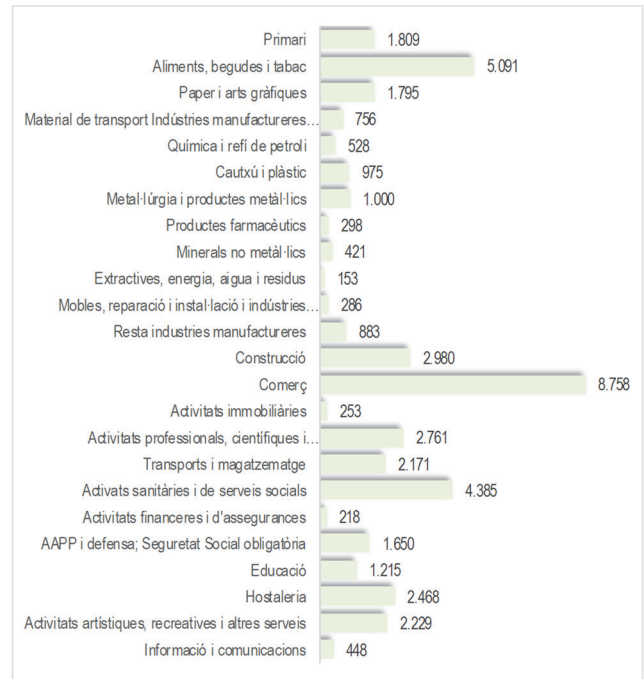
Evolució dels llocs de treball (núm. i taxes interanuals)

VAB pb per subsectors 2021 (milions €)

Llocs de treball localitzats per subsectors, 2022

Activitats amb elevada especialització i concentració de teixit empresarial i ocupació, 2022

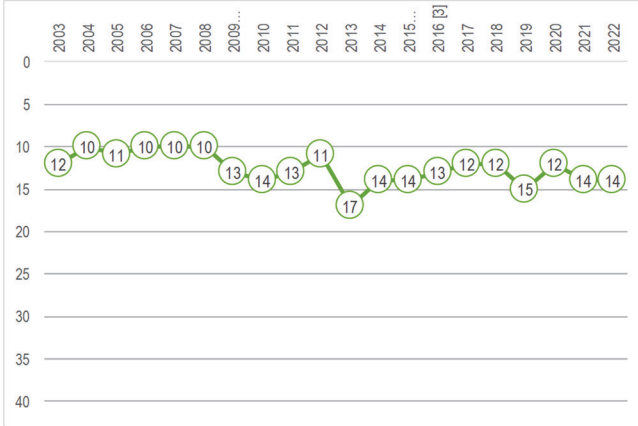
Activitat econòmica (CCAE2009)	Establiments ocupadors		Llocs de treball				
	Núm.	Núm.	Llocs%	Acum%	Í.Esp.	CAT%	RànqCAT
11-Fabricació de begudes	154	3.397	8,1	8,1	31,0	37,8	1
10-Indústries de productes alimentaris	62	1.593	3,8	12,0	1,7	2,0	15
17-Indústries del paper	25	1.163	2,8	14,7	7,7	9,4	5
45-Venda i reparació de vehicles de motor i motociclete...	116	993	2,4	17,1	1,6	1,9	14
22-Fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiq...	23	952	2,3	19,4	3,1	3,8	6
33-Reparació i instal·lació de maquinària i equips	29	377	0,9	20,3	1,4	1,8	13
Total	3.270	41.743	100,0	100,0	-	1,2	15

Nota: L'índex d'especialització representa el nombre de vegades que tenen els llocs de treball en aquella activitat respecte al conjunt de Catalunya. És a dir, si és 2,0 és que el pes és el doble que al conjunt de Catalunya i, si és 1,0, és que té el mateix pes en el conjunt de l'economia comarcal que la que té a Catalunya.

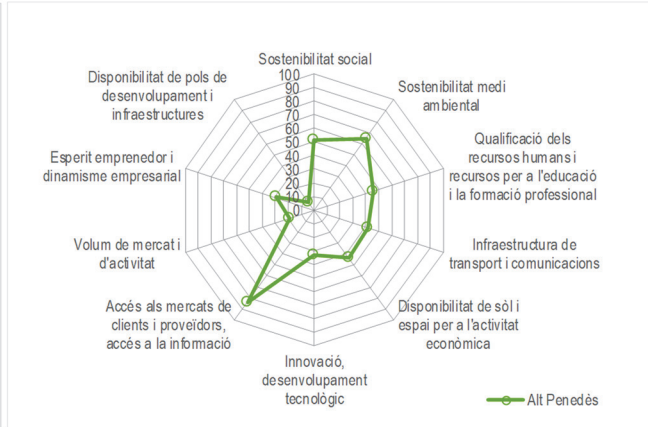
Alt Penedès

Perfil competitiu

Evolució en el rànquing global

Puntuació en cadascun dels factors

Puntuació en cadascun dels factors

	Ranq/42	Índex (0-100)
Sostenibilitat social	22	51,1
Sostenibilitat mediambiental	27	65,2
Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional	23	45,4
Infraestructura de transport i comunicacions	8	41,5
Disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica	8	43,7
Disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures	24	32,7
Accés als mercats de clients i proveïdors, accés a la informació	12	83,5
Innovació, desenvolupament tecnològic	14	19,4
Volum de mercat i d'activitat	24	29,9
Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	29	6,8

L'Alt Penedès es manté en la 14a posició durant el 2022. Així, la comarca ha mantingut una posició relativament constant en els últims anys, sense grans oscil·lacions en cap direcció significativa.

TENDÈNCIES I PRINCIPALS CANVIS REGISTRATS

L'Alt Penedès manté durant el 2022 la 14a posició registrada el 2021. La major resiliència de l'Alt Penedès al xoc econòmic i social causat per la covid-19 va comportar que la comarca registrés un millor comportament durant el 2020, escalant posicions respecte la resta de comarques catalanes que van estar més afectades. Amb tot, malgrat la pèrdua de dues posicions, el balanç és positiu, perquè recupera una posició respecte el 2019, any previ a la pandèmia i en el que les tensions geopolítiques entre Xina i els EEUU ja van afectar la competitivitat de la comarca, molt més exposada que d'altres a la globalització pel seu caràcter industrial. Per contra, es pot observar com l'etapa econòmica expansiva iniciada el 2013 va suposar una millora progressiva en la seva competitivitat, en l'actualitat minvada per les incerteses que llastren l'economia global.

En general, durant el 2022, la comarca de l'Alt Penedès ha experimentat un lleuger empitjorament en diversos factors de competitivitat i sostenibilitat. En termes de sostenibilitat social, hi ha hagut una disminució de 8 posicions, passant de 14 a 22. Pel que fa a la sostenibilitat mediambiental, també s'ha produït una lleugera disminució de 4 posicions, passant de 23 a 27. Pel que fa als factors de competitivitat, en general, també s'ha observat una tendència a la baixa en diversos subfactors. Per exemple, en el subfactor de volum de mercat i d'activitat, la comarca ha passat de la 16a posició a la 24a, però en el sentit invers, el subfactor d'infraestructura de transport i comunicacions ha millorat lleugerament, passant de la 9a a la 8a posició. En general, la majoria de subfactors han experimentat una disminució notable, amb l'excepció de l'esperit emprenedor i dinamisme empresarial, que ha augmentat en 4 posicions, passant de la 33a a la 29a posició i la qualificació dels recursos humans i per la formació que també ha millorat en 4 posicions i ha passat de la 27a posició a la 23a.

Els elements en la que l'evolució 2022 incideixen més positivament en la competitivitat de la comarca se situen en els factors relacionats amb la qualificació dels recursos humans i l'emprenedoria, amb un increment notable de la població amb estudis professionalitzadors i estudis superiors i també de les societats constituïdes, que registren un màxim durant el 2022.

Per contra, es donen retrocessos importants ens els factors de sostenibilitat, sobretot en els indicadors socials, amb un pitjor comportament en els aspectes relacionats amb la qualitat de l'ocupació: estabilitat i sinistralitat laboral.

L'altre gran retrocés se situa en el baix desplegament de la tecnologia 5G, aspecte que pot limitar la capacitat d'innovació i transformació digital de les empreses, que poden perdre competitivitat en un mercat cada vegada més digital.

Pel que fa als factors de competitivitat els avenços i retrocessos son els següents:

Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional: empitjora en 5 posicions la provisió de serveis formatius, però s'ha produït un avenç important en el seguiment dels estudis professionalitzadors per part dels joves (9 posicions) i les dades del cens 2021 mostren una millora en el percentatge de titulats superiors (3 posicions). En relació a aquest darrer punt cal assenyalar que respecte a l'anterior cens del 2011 la població amb estudis superiors passa del 18,4% al 35,9% el 2021. El guany és en termes de l'evolució de l'indicador a la comarca, però també en relació a la resta de comarques catalanes. També hi ha un augment de la població amb estudis postobligatoris (o professionalitzadors) que passa del 52,8% al 63,1%

Infraestructura de transport i comunicacions: s'ha produït una millora en el desenvolupament dels serveis de transport (2 posicions), però s'ha empitjorat significativament l'indicador que aproxima a l'oferta de transport públic per carretera o el nombre d'autobusos (5 posicions). En relació a aquest darrer punt, hi ha causes metodològiques que podrien ser la causa, ja que les dades proporcionades per la DGT utilitzades a partir d'aquesta edició aproximen millor l'oferta d'aquest tipus de transport, que les utilitzades en edicions anteriors, on la font era l'IDESCAT.

Disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica: no hi ha hagut canvis significatius, només cal destacar un lleuger avenç en el percentatge de sòl urbanitzable (1 posició) i de sòl urbà vacant (1 posició).

Disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures: s'ha produït un lleuger avenç en la provisió de serveis de tecnologies de la informació (2 posicions).

En relació a l'accés als mercats cal assenyalar el baix desplegament de la tecnologia mòbil 5G a la comarca, que només dona cobertura al 14,0% de la població. Aquest és un indicador en el que s'ha substituït enguany la tecnologia mòbil 4G en la que s'havia assolit una cobertura del 100% de la població, per la tecnologia 5G de nova generació i en la que el desplegament està en procés. La tecnologia 5G és clau per a la digitalització de les empreses i la transformació digital de la societat en general. Això significa que les empreses que operen a l'Alt Penedès podrien perdre oportunitats econòmiques i pot restar atractiu a noves localitzacions empresarials, així com la falta de cobertura 5G també pot limitar les possibilitats de connectivitat i l'accés a les noves aplicacions i serveis que s'esperen amb aquesta tecnologia incidint negativament en la qualitat de vida de les persones.

Pel que fa a les condicions de la demanda cal assenyalar el següent:

Innovació i desenvolupament tecnològic: s'han retrocedit significativament en els llocs de treball en indústries de mitjana-alta tecnologia (4 posicions) i en recerca i desenvolupament (també 4 posicions), però s'ha produït un lleuger avenç en el número de sol·licituds de patents per milió d'habitants (1 posició).

Volum de mercat i d'activitat: l'increment poblacional ha estat més notable el 2022 fet que ha comportat un increment de 3 posicions, tanmateix l'activitat constructora residencial ha estat menor, fet que li resta 13 posicions respecte l'edició anterior. De fet, l'activitat constructora residencial porta dos anys consecutius reduint-se.

Esperit emprenedor i dinamisme empresarial: durant el 2022 s'ha produït un increment notable en la creació d'empresa (guanya 13 posicions i registra un valor màxim amb 25,0 societats constituïdes per cada 10 mil habitants), que contrasta amb el comportament més moderat en l'evolució del teixit empresarial, on perd 16 posicions. Així, es passa d'una variació interanual del 2,3% el 2021 dels comptes de cotització al 0,9% el 2022.

La major pèrdua de posicions de l'Alt Penedès en relació als factors de sostenibilitat durant el 2022 se situa en els indicadors socials, especialment en relació a la contractació temporal i la sinistralitat, així com també en l'evolució de la incidència de l'atur. Així, tot i registrar una evolució positiva els indicadors, excepte en la sinistralitat, el comportament de la resta de comarques ha estat millor en relació a l'evolució de l'atur i la reducció de la precarietat contractual.

Els pilars de la competitivitat de l'Alt Penedès: sòl, infraestructures i serveis de transport, accés als mercats i innovació.

L'esperit emprenedor i la qualificació de la població, factors limitants de la competitivitat a l'Alt Penedès.

La manca d'emprenedoria i qualificacions dificulta la millora dels serveis empresarials avançats a l'Alt Penedès.

La comarca necessita una oferta formativa diversa i suficient per millorar la seva competitivitat.

La situació de l'Alt Penedès és millor des del punt de vista social que mediambiental, i es necessita fomentar l'emprenedoria i les activitats relacionades amb la transició ecològica per a una sostenibilitat a llarg termini.

DETERMINANTS DE LA COMPETITIVITAT I SOSTENIBILITAT COMARCAL

Un any més, els pilars de la competitivitat de l'Alt Penedès se situen en la gran disponibilitat de sòl vacant disponible destinat a l'activitat econòmica i en les infraestructures i serveis de transport i comunicacions que son la base de la mobilitat de les persones i del transport de mercaderies. Els altres dos factors que també generen externalitats positives són, d'una banda, la posició de la comarca respecte els mercats i, de l'altra, l'existència d'un entorn productiu innovador i diversificat que genera una demanda sofisticada de béns i serveis que son intensius en coneixement i sobretot en tecnologia. Aquests ingredients son la causa que en els darrers anys l'Alt Penedès hagi estat el focus d'atracció d'inversions amb alts requeriments logístics, ja sia activitats industrials o en l'àmbit del transport i l'emmagatzematge.

Els factors que limiten la competitivitat de l'Alt Penedès se situen principalment en l'esperit emprenedor, la qualificació de la població i el desenvolupament dels serveis que donen suport a la millora competitiva de les empreses. Tots aquests factors de competitivitat estan estretament interrelacionats i resten oportunitats alhora d'impulsar la creació d'activitat de major valor afegit intensives en coneixement i tecnologia.

En relació a l'esperit emprenedor es constata una manca d'emprenedoria que ha estat estructural els darrers anys. De fet, la comarca registra els millors comportaments durant els cicles econòmics adversos, mentre que en les cicles expansius mostra una escàs dinamisme, que s'explicaria en bona part per la manca d'interès per emprendre i una excessiva predisposició de la població resident per a ocupar-se per compte aliè. Així l'evolució de l'economia comarcal dependria majoritàriament de la capacitat de creixement del teixit empresarial ja existent i de la recepció de noves inversions. En l'anterior informe s'apunava la important pèrdua de teixit empresarial que va comportar la covid-19 durant el 2020, en la que es van perdre el 9,4% de les empreses ocupadores, i situava la necessitat d'impulsar l'emprenedoria a la comarca com a eix estratègic de desenvolupament econòmic. Aquesta recomanació sembla haver-se implementat arran de les bones xifres que registra l'emprenedoria el 2022, amb 25,4 societats mercantils iniciades enguany per cada 10 mil habitants. Aquest increment tant notable del grau d'emprenedoria treu a la comarca de les darreres posicions per situar-la al capdavant. Amb tot, el seus efectes seran en el mig i llarg termini i enguany la comarca segueix registrant una dinàmica més aviat moderada en la creació neta d'ocupació i teixit empresarial.

En relació a la qualificació de la població, la comarca s'ha caracteritzat els darrers anys per un menor desenvolupament dels serveis educatius i professionalitzadors, uns nivells de qualificació de la població comparativament baixos i el seguiment dels estudis postobligatoris per part dels joves també inferiors. Amb tot, en aquesta edició de l'informe, on s'ha pogut comptar amb les dades més actuals del cens 2021, s'observa una millora significativa en relació a la població amb estudis professionalitzadors, sobretot els superiors i també en el seguiment dels estudis professionalitzadors per part dels joves. Tanmateix, l'avenç és encara insuficient si es té en compte que el teixit productiu es caracteritza per un ús intensiu de la tecnologia i el coneixement i també per una elevada diversificació. De nou, la principal causa d'aquest desajust és la manca d'una oferta formativa professionalitzadora suficient i diversa de proximitat.

La manca d'emprenedoria i de qualificacions dificulta, no obstant, l'emergència i la configuració d'un seguit de serveis i activitats que son clau per a la millora competitiva de les empreses, que són els serveis empresarials avançats i els serveis TIC, que en entorns no urbans es presten majoritàriament en la modalitat de treball autònom. Aquest és un factor que també resta competitivitat a la comarca, sobretot l'evolució negativa registrada el 2022 en els serveis que han de conduir el procés de transformació digital de les empreses i que consolida la pèrdua de competitivitat dels darrers anys.

Així, el reforç del sistema formatiu i dels serveis empresarials avançats és clau en un moment com l'actual post-covid de canvi accelerat, on les polítiques han de reforçar l'adaptació i reorientació tant de les persones com del teixit empresarial.

Pel que fa a les dimensions relatives a la sostenibilitat del model de desenvolupament actual es desprenen diverses conclusions. En primer lloc cal assenyalar que la situació és millor des de la perspectiva social que la mediambiental, evidenciant una major dificultat per a gestionar els recursos naturals i per limitar l'empremta ecològica de les activitats tant residencials com productives. En la dimensió social, tot i que la comarca ofereix oportunitats laborals amb certa qualitat, cal assenyalar que presenta desajustos en la qualificació abans comentats. Aquesta combinació de factors comporta que la incidència

de l'atur sigui comparativament elevada. De nou, l'emprenedoria esdevé clau per a resoldre un repte que ha esdevingut estructural. Per tal de reduir aquest desajust s'ha de crear més ocupació i en un context poc favorable a les inversions foranies (encara que s'estan produint alguns processos de desglobalització) les estratègies passen per fomentar el creixement endogen. En la dimensió mediambiental els indicadors mostren una comarca amb un elevat consum de recursos i una gestió, que excepte la valorització dels residus industrials i en el consum domèstic d'aigua que obtenen bons resultats, en la resta d'àmbits registra un marge de millora notable. Aquesta situació evidència la necessitat de desenvolupar el sector de les activitats relacionades amb la transició ecològica. El desenvolupament d'activitats com el reciclatge, el desplegament de fonts d'energia renovables, la millora de l'eficiència energètica o l'impuls de l'economia circular son cabdals per la sostenibilitat del model de desenvolupament de l'Alt Penedès en el mig i llarg termini.

Alt Penedès

Evolució de les posicions relatives en cadascun dels factors, dimensions i indicadors

Factors i dimensions		Subdimensions	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022-2021	2022-2009		
Factors de sostenibilitat	Sostenibilitat social		17	13	13	14	15	20	17	17	16	13	15	13	14	22	-8			
	Sostenibilitat mediambiental		24	26	26	24	21	21	16	13	17	18	19	20	23	27	-4			
Factors de producció	Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional		28	28	27	23	23	21	24	23	24	23	24	25	26	24	27	-4		
	Infraestructura de transport i comunicacions		13	14	13	7	9	10	12	10	10	10	10	10	9	8	1			
	Disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica		16	16	17	15	19	17	18	18	18	18	18	20	20	19	22	-2		
	Disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures		5	6	4	6	8	18	18	18	18	18	20	20	19	22	24	-2		
Factors de competitivitat	Avantatges distribuïts		13	12	11	17	19	16	20	11	13	12	12	13	12	12	0			
	Condicions de la demanda		9	6	6	7	11	13	13	11	10	9	8	7	11	14	-3			
	Esperit emprenedor i dinamisme empresarial		13	22	18	20	16	11	19	13	13	8	26	16	16	24	-8			
		Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	27	27	17	26	40	41	31	19	34	30	31	21	33	29	4			
Factors i dimensions		Indicador (veure referències temporals per cadascun en annex)	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022-2021	2022-2009		
Factors de sostenibilitat	Sostenibilitat social	Locs de treball sobre població 15-64 anys.	13	15	12	13	15	18	18	18	19	20	19	18	19	19	↓	↓		
		Taxa d'atur registral.	25	29	28	28	28	30	31	31	28	27	29	28	22	24	↓	↓		
		Percentatge de persones ocupades assalariades amb contracte fix (%).	1	1	1	1	1	4	5	5	5	5	8	9	9	8	16	↓	↓	
	Sostenibilitat mediambiental	Índex d'incidència d'accidents en jornada de treball amb baixa (Per cada 100.000 treballadors/es).		26	13	18	18	16	22	16	21	15	11	16	7	16	31	↓	↓	
		Locs de treball en activitats medi ambientals per cada 10.000 habitants.		34	34	36	32	33	33	33	32	30	32	32	32	31	32	↓	↓	
		Consum domèstic d'aigua per habitant (m3).		22	17	15	17	10	10	10	9	9	7	8	7	8	15	↓	↓	
		Consum industrial i de serveis d'aigua per establiment (m3).		33	29	28	26	28	28	26	26	25	21	23	24	29	26	↑	↑	
		Coeficient de generació de residus municipals per habitant i dia (kg/hab/dia).		27	24	24	25	26	25	25	24	22	23	26	27	31	31	⇒	↓	
		Percentatge de recollida selectiva de residus municipals (%).		12	17	24	22	16	15	17	16	19	19	17	20	23	24	↓	↓	
		Residus industrials per Km2 (Tn).		35	34	35	35	35	36	36	36	36	36	37	37	36	35	35	⇒	⇒
		Percentatge de residus industrials valoritzats (%).		10	10	13	13	13	18	11	14	15	16	12	12	18	14	14	↓	↓
		Locs de treball de l'ensenyament per cada 10.000 habitants.		20	14	10	11	12	15	17	16	18	16	17	16	18	23	↓	↓	
Factors de producció	Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional	Taxa específica d'escolarització als 17 anys.	33	33	36	35	32	32	33	33	33	31	32	22	32	23	↑	↑		
		Percentatge de titulats superiors (%).	28	28	18	17	17	20	21	21	21	21	21	21	21	21	18	↑	↑	
		Percentatge de població amb estudis postobligatoris (%).	29	29	29	29	29	15	16	16	16	16	16	16	16	16	13	↑	↑	
	Infraestructura de transport i comunicacions	Percentatge de directius, tècnics i professionals i científics (%).		13	13	13	13	13	21	22	22	22	22	22	22	22	20	↑	↓	
		Locs de treball de transport i comunicacions per cada 10.000 habitants.		9	14	11	11	12	13	11	10	11	11	16	15	15	13	↑	↓	
		Percentatge de població amb accés a la xarxa ferroviària (%).		14	14	13	13	13	12	12	12	12	12	12	12	13	13	⇒	↑	
		Inversions del DPTOP per comarques i km2 (milers euros).		18	14	14	24	24	24	20	15	15	8	9	9	9	10	↓	↑	
		Cobertura de fibra òptica FTTH.		-	-	-	-	-	-	21	14	14	11	9	9	9	9	⇒	↑	
		Autobusos per Km2.		11	11	11	11	11	10	11	9	9	9	9	9	9	14	↓	↓	
	Disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica	Percentatge de sòl susceptible de ser transformat en urbanitzable (%).		12	12	12	12	12	13	12	12	12	12	12	12	12	12	⇒	⇒	
		Percentatge de sòl urbanitzable (%).		18	18	18	18	18	18	17	17	16	16	16	16	16	15	↑	↑	
		Percentatge de sòl urba vacant (%).		-	-	-	-	14	10	12	12	11	11	7	7	8	7	↑	↑	
Sòl urbà qualificat per a activitat econòmica (ha.).		-	-	-	7	8	9	8	9	8	8	7	7	7	7	⇒	↑			
Compravendes habitatges registrats (preu/m2 construït).		-	-	-	-	22	17	20	21	24	24	23	26	24	25	↓	↑			
Factors de competitivitat	Disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures	Locs de treball en serveis empresarials avançats per 10.000 habitants.	27	26	27	26	26	26	23	24	21	27	27	27	22	22	⇒	↑		
		Locs de treball en serveis de tecnologies de la informació per 10.000 habitants.	9	10	10	12	15	16	15	15	15	14	11	11	19	21	↓	↓		
		Locs de treball en serveis financers per 10.000 habitants.	2	2	2	2	6	12	22	23	21	24	30	32	28	28	⇒	↓		
Avantatges distribuïts	Accés als mercats de clients i proveïdors, accés a la informació	Distància mínima als pols de distribució de serveis i mercaderies (Km).		21	21	11	16	18	12	19	18	18	20	20	18	18	⇒	↑		
		Distància en minuts a l'eix viari principal.		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	⇒	⇒	
		Distància mitjana al mercat final català (Km).		6	6	6	6	6	6	6	6	6	5	6	6	6	6	⇒	⇒	
		Densitat de població (habitants/Km2).		12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	⇒	⇒	
		Percentatge de població en municipis de 5.000 o més habitants (%).		23	23	23	23	24	23	23	24	23	24	24	24	24	24	⇒	↓	
		Cobertura de xarxes mòbils LTE (4G).		-	-	-	-	-	-	27	22	22	21	18	13	13	33	↓	↑	
Condicions de la demanda	Innovació, desenvolupament tecnològic	Locs de treball en recerca i desenvolupament per 10.000 habitants.	18	15	18	14	13	15	13	13	14	15	14	16	17	21	↓	↓		
		Locs de treball en indústries de mitjana-alta tecnologia per 10.000 habitants.	7	7	6	7	7	7	7	6	6	6	6	7	8	10	14	↓	↓	
		Locs de treball en serveis intensius en coneixement per 10.000 habitants.	7	7	6	6	15	20	22	22	22	22	22	15	14	15	15	⇒	↓	
	Voluntat de mercat i d'activitat	Índex de diversificació productiva.		5	1	2	3	6	7	7	7	7	7	9	12	15	15	⇒	↓	
		Núm. sol·licituds de patents per milió d'habitants.		-	-	12	12	21	27	33	28	25	17	13	10	21	20	↑	↑	
		Núm. sol·licituds de marques per milió d'habitants.		-	-	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	⇒	↑	
		Renda familiar disponible bruta (milers d'euros).		-	-	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	⇒	↑
		Percentatge d'empreses (%).		16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	⇒	⇒
		Variació de la població (interanual) (%).		7	26	7	12	11	5	14	14	6	6	32	21	22	19	↓	↓	
		Habitatges iniciats per 1.000 habitants.		20	10	26	28	18	13	28	12	29	4	17	2	10	23	↓	↓	
Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	Número d'empreses per 1.000 habitants.		28	27	28	28	28	29	30	28	28	30	30	32	31	31	⇒	↓		
	Número de treballadors autònoms per 1.000 habitants.		31	30	30	30	31	31	32	32	32	34	34	33	31	32	⇒	↓		
	Societats constituïdes per cada 10.000 habitants de 16-64 anys.		23	21	28	19	22	21	24	23	28	21	26	26	30	17	↑	↑		
	Variació en l'ocupació (interanual) (%).		15	11	4	20	41	41	31	10	26	27	25	1	31	32	↓	↓		
		Variació en les empreses (interanual) (%).	26	25	9	15	15	29	10	17	24	23	24	35	12	28	↓	↓		

Notes: Les posicions relatives corresponen a la metodologia vigent en cada edició. És a dir, els canvis metodològics no representen una revisió dels períodes anteriors. Novetats en l'edició 2022. En aquesta edició arran de la publicació dels cens de població 2021, s'han actualitzat els indicadors referents a la qualificació de la població, d'aquí que puguin observar-se canvis importants. També s'ha substituït la tecnologia de telecomunicacions 4G per la 5G, que és la que s'està desplegant actualment. Finalment, cal assenyalar que en relació a l'oferta de transport públic s'han utilitzat les dades de la Direcció General de Transít (DGT), que ofereixen una major precisió per a mesurar el nombre d'autobusos existent en el parc de vehicles.

Alt Penedès
Evolució dels indicadors

Factors de competitivitat		Indicador (veure referències temporals per cadascun en annex)	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022-2021	Evolució		
Factors de sostenibilitat social	Sostenibilitat social	Llocs de treball sobre població 15-64 anys.	56,2	55,6	55,3	53,3	49,8	49,3	50,8	52,9	54,2	55,1	55,6	55,8	56,4	57,5	✓			
		Taxa d'atur registral.	13,8	16,2	16,5	17,9	18,4	17,5	15,6	13,3	10,9	10,0	9,8	12,9	11,6	9,4	✗			
		Percentatge de persones ocupades assalariades amb contracte fix (%).	87,4	87,4	87,4	87,4	87,4	82,9	82,9	82,9	82,9	82,9	71,9	72,3	75,1	74,2	81,6	✓		
	Sostenibilitat medi ambiental	Índex d'incidència d'accidents en jornada de treball amb baixa (Per cada 100.000)	6.770,5	4.511,4	4.551,5	3.860,1	3.673,0	4.042,9	3.884,6	4.272,8	4.156,9	3.765,2	3.340,0	3.359,8	4.132,8	5.266,4	✓			
		Llocs de treball en activitats medi ambientals per cada 10.000 habitants.	3,5	3,8	4,4	4,7	4,4	4,4	4,8	5,8	6,4	5,9	6,1	5,3	6,4	7,3	✓			
		Consum domèstic d'aigua per habitant (m3).	57,7	53,7	52,1	52,2	50,3	48,0	47,5	47,4	47,7	47,5	46,8	47,5	50,0	41,8	✗			
		Consum industrial i de serveis d'aigua per establiment (m3).	495,7	461,7	453,4	438,6	690,9	690,9	638,7	683,5	665,5	662,2	660,7	691,0	705,8	666,1	✗			
		Coefficient de generació de residus municipals per habitant i dia (kg/hab/dia).	1,6	1,5	1,5	1,4	1,4	1,3	1,3	1,4	1,3	1,4	1,5	1,5	1,6	1,6	✓			
		Percentatge de recollida selectiva de residus municipals (%).	28,9	37,1	31,5	37,2	40,0	40,3	40,7	42,2	40,6	42,3	44,5	45,6	46,6	47,7	✓			
		Residus industrials per Km2 (Tn).	316,9	289,3	240,4	282,2	281,8	302,6	293,5	281,5	255,0	252,7	280,8	278,6	255,1	246,8	✗			
Percentatge de residus industrials valoritzats (%).	81,7	81,7	85,8	83,8	84,0	83,4	86,1	85,8	83,4	81,8	83,9	83,1	80,6	81,5	✓					
Factors de producció	Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional	Llocs de treball de l'ensenyament per cada 10.000 habitants.	99,2	109,4	125,3	121,8	119,3	107,1	107,8	115,5	117,5	121,7	123,4	114,7	119,2	109,5	✗			
		Taxa específica d'escolarització als 17 anys.	54,3	54,3	60,1	64,7	68,9	68,9	68,9	68,9	68,9	68,9	82,0	78,8	79,8	77,5	81,8	✓		
		Percentatge de titulats superiors (%).	10,0	10,0	19,7	21,7	21,7	18,4	18,4	18,4	18,4	18,4	18,4	18,4	18,4	18,4	35,9	✓		
		Percentatge de població amb estudis postobligatoris (%).	32,8	32,8	32,8	32,8	32,8	52,8	52,8	52,8	52,8	52,8	52,8	52,8	52,8	52,8	63,1	✓		
	Infraestructura de transport i comunicacions	Llocs de treball de transport i comunicacions per cada 10.000 habitants.	203,2	185,3	185,5	180,3	176,5	175,7	192,1	205,4	209,6	208,7	190,8	187,4	198,0	207,5	✓			
		Percentatge de població amb accés a la xarxa ferroviària (%).	66,6	66,4	68,9	69,1	69,2	69,6	69,8	69,9	69,9	69,9	69,9	69,5	69,4	69,0	68,8	✗		
		Inversions del DPTOP per comarques i km2 (milers euros).	280,3	232,3	232,4	95,6	95,6	95,6	118,5	88,3	88,3	82,1	85,7	77,2	80,5	80,8	✓			
		Cobertura de fibra òptica FTTH.	-	-	-	-	-	-	5,0	45,7	45,7	68,9	84,0	88,8	88,8	96,3	✓			
		Autobusos per Km2.	6,1	6,1	6,3	6,3	6,3	6,3	6,3	8,3	8,7	8,4	8,1	8,0	8,3	16,4	✓			
		Percentatge de sòl susceptible de ser transformat en urbanitzable (%).	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	3,9	3,9	3,9	3,9	4,0	4,0	4,0	✓			
		Percentatge de sòl urbanitzable (%).	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,4	2,5	1,9	2,8	2,8	2,9	2,8	2,8	3,0	✓			
		Percentatge de sòl urbà vacant (%).	-	-	-	-	44,3	45,5	45,2	42,6	38,7	38,7	35,4	35,2	35,0	35,0	✗			
	Disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica	Sòl urbà qualificat per a activitat econòmica (ha.).	-	-	-	3,6	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	✓		
		Compravendes habitatges registrats (preu/m2 construït).	-	-	-	-	1.172,3	1.061,9	1.032,2	1.087,0	1.193,8	1.216,6	1.330,2	1.397,4	1.432,8	1.565,0	✓			
		Llocs de treball en serveis empresarials avançats per 10.000 habitants.	46,6	46,8	46,6	45,1	48,1	49,2	54,8	58,9	63,1	62,6	64,9	62,4	71,8	74,3	✓			
		Llocs de treball en serveis de tecnologies de la informació per 10.000 habitants.	21,0	20,0	22,2	20,4	18,4	18,4	19,3	21,5	21,9	24,3	28,1	26,7	17,7	18,4	✓			
	Factors de competitivitat	Disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures	Llocs de treball en serveis financers per 10.000 habitants.	239,9	229,3	206,1	191,1	68,4	24,5	19,9	19,6	20,8	19,0	16,9	16,6	18,1	19,6	✓		
			Distància mínima als pols de distribució de serveis i mercaderies (Km).	41,0	41,0	31,0	32,0	32,0	21,6	29,4	29,1	29,1	30,6	30,9	30,9	28,9	28,9	✗		
		Accés als mercats de clients i proveïdors, accés a la informació	Distància en minuts a feix viari principal.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	✗	
			Distància mitjana al mercat final català (Km).	71,3	71,4	51,5	49,7	49,1	49,0	54,1	55,1	55,9	55,3	57,1	57,8	56,1	56,2	✓		
			Densitat de població (habitants/Km2).	176,0	176,4	178,3	179,3	179,3	179,3	179,1	179,3	180,4	182,4	182,9	184,9	185,9	187,2	✓		
			Percentatge de població en municipis de 5.000 o més habitants (%).	61,8	61,6	61,7	61,9	62,1	62,4	62,6	62,7	62,7	62,7	62,5	62,4	61,9	61,6	✗		
Condicions de la demanda		Innovació, desenvolupament tecnològic	Cobertura de xarxes mòbils LTE (4G).	-	-	-	-	-	-	47,9	80,1	80,1	93,0	99,7	100,0	100,0	14,0	✗		
			Llocs de treball en recerca i desenvolupament per 10.000 habitants.	3,4	4,0	3,7	4,9	6,3	6,8	8,2	8,6	8,3	8,7	8,6	7,6	7,2	5,5	✗		
		Voluntat de mercat i d'activitat	Llocs de treball en indústries de mitjana-alta tecnologia per 10.000 habitants.	245,0	235,5	234,0	219,4	204,8	207,0	209,6	236,4	242,1	229,6	212,9	205,2	171,9	207,2	✓		
			Llocs de treball en serveis intensius en coneixement per 10.000 habitants.	605,6	614,8	600,1	577,8	445,5	380,7	382,1	399,3	415,6	428,2	529,3	537,7	570,2	613,5	✓		
	Índex de diversificació productiva.		24,9	24,8	25,1	24,9	23,8	23,0	23,1	23,3	23,6	23,4	22,6	21,9	21,2	21,3	✓			
	Núm. sol·licituds de patents per milió d'habitants.		-	-	248,6	208,2	141,2	112,9	94,1	103,6	94,1	112,2	111,0	101,5	36,5	36,3	✗			
	Núm. sol·licituds de marques per milió.		-	-	6.004,5	5.309,0	5.599,9	5.722,8	5.862,9	5.896,3	6.455,0	6.490,2	6.279,9	5.820,4	6.240,5	6.562,5	✓			
	Renda familiar disponible bruta (milions d'euros).		-	-	1.764,0	1.764,0	1.733,8	1.759,1	1.703,0	1.683,9	1.684,9	1.708,6	1.711,2	1.777,4	1.835,6	1.835,6	✓			
	Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	Percentatge d'empreses (%).	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	1,3	1,4	1,4	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	✗			
		Variació de la població (interanual) (%).	2,6	0,2	1,0	0,6	0,0	0,0	-0,1	0,1	0,6	1,1	0,3	1,1	0,5	0,7	✓			
Habitatges iniciats per 1.000 habitants.		1,9	2,9	0,8	0,4	0,2	0,3	0,4	1,0	0,5	3,1	1,5	3,1	2,9	1,6	✗				
Número d'empreses per 1.000 habitants.		33,7	32,8	32,0	31,1	30,5	30,6	31,6	32,3	32,2	32,0	31,8	28,8	29,3	29,4	✓				
Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	Número de treballadors autònoms per 1.000 habitants.	74,4	73,4	72,3	70,7	69,8	70,3	71,1	71,7	71,2	70,5	70,4	68,7	68,4	68,5	✓				
	Societats constituïdes per cada 10.000 habitants de 16-64 anys.	18,3	18,7	17,5	20,5	22,5	23,2	23,0	29,7	22,2	22,2	21,7	18,8	21,2	25,4	✓				
	Variació en l'ocupació (interanual) (%).	-6,2	-1,7	-0,3	-3,7	-7,2	-1,7	2,5	4,1	3,0	2,8	1,2	1,9	2,0	2,8	✓				
Variació en les empreses (interanual) (%).	-7,0	-2,6	-1,3	-2,5	-2,0	0,3	3,2	2,2	0,4	0,4	-0,3	-9,4	2,3	0,9	✗					

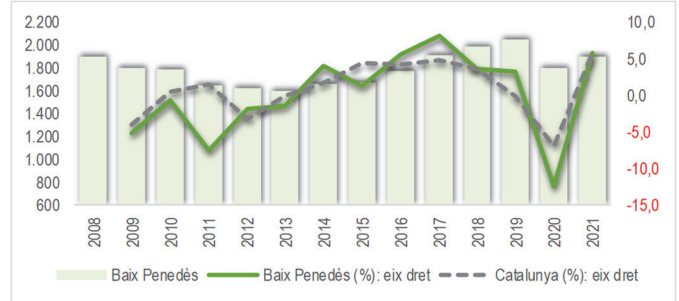
Nota: En negreta els indicadors que no s'han actualitzat respecte al període anterior. És el cas d'alguns indicadors que en el moment de la publicació no està la informació actualitzada i dels que s'actualitzen puntualment. A partir del 2012 les distàncies es calculen en minuts en lloc de kilòmetres.

Baix Penedès

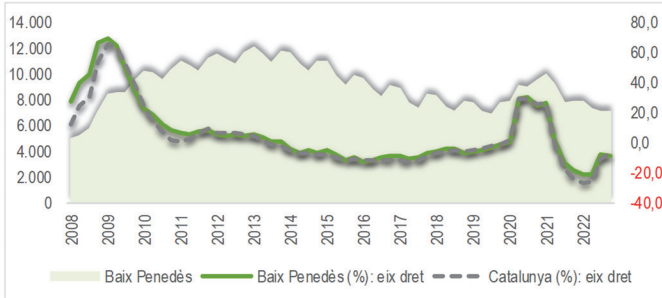
Perfil econòmic

Indicadors clau	Valor	Rànq/42
Població 2022 (hab.)	112.460	17
PIB pm 2021 (milions €)	1.891,1	18
PIB pm 2021-2009 (%)	5,6	24
PIB pm 2021-2020 (%)	5,7	25
RFDB 2019 (milions €)	1.582,1	18
RFDB per habitant 2019 (milers €)	15,0	31

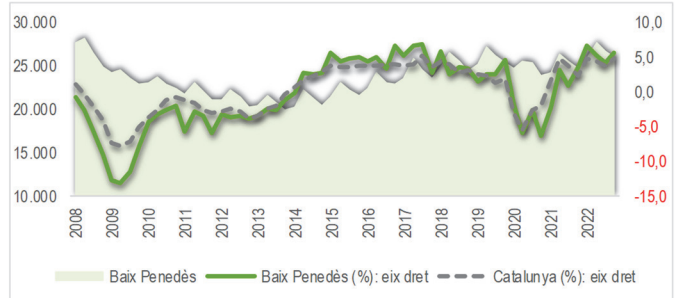
Evolució del PIB (milions d'euros i taxes interanuals)

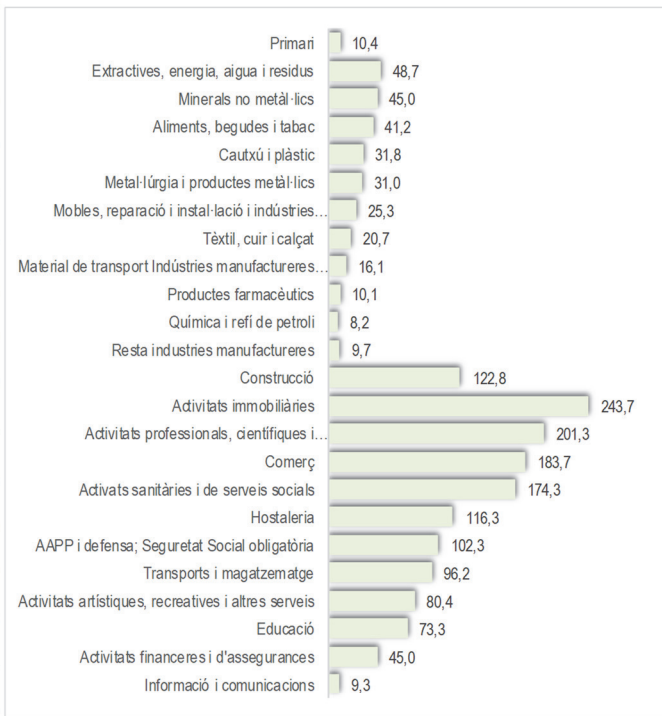
Evolució de l'atur registrat (núm. i taxes interanuals)

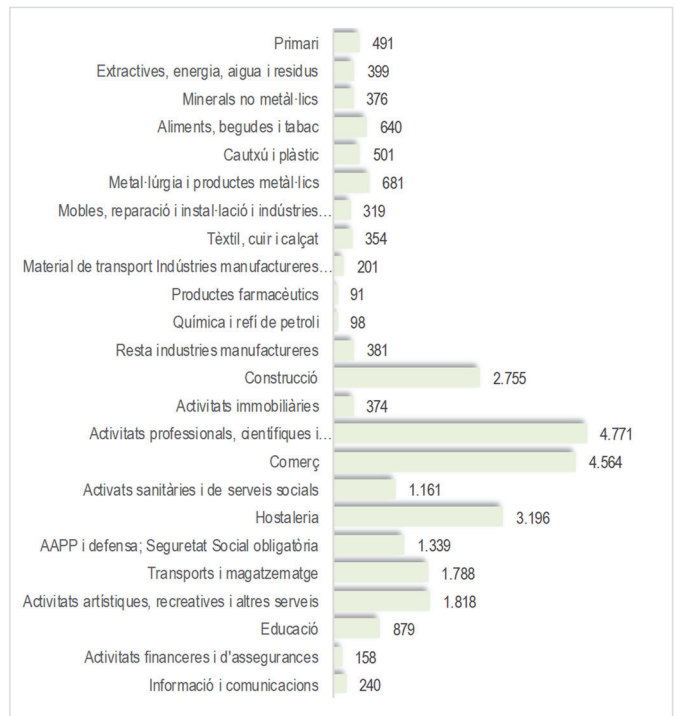
Evolució dels llocs de treball (núm. i taxes interanuals)

VAB pb per subsectors 2021 (milions €)

Llocs de treball localitzats per subsectors, 2022

Activitats amb elevada especialització i concentració de teixit empresarial i ocupació, 2022

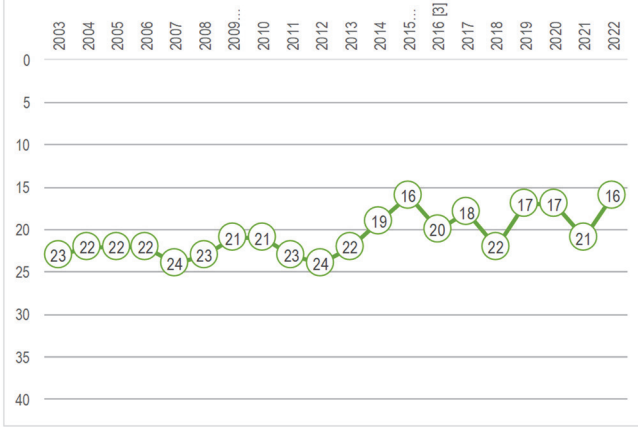
Activitat econòmica (CCAE2009)	Establiments ocupadors		Llocs de treball				
	Núm.	Núm.	Llocs%	Acum%	Í.Esp.	CAT%	RànqCAT
56-Serveis de menjar i begudes	384	2.457	9,2	9,2	1,5	1,2	16
43-Activitats especialitzades de la construcció	185	1.553	5,8	15,0	1,5	1,2	18
41-Construcció d'immobles	152	1.063	4,0	19,0	1,8	1,4	17
Total	2.556	26.687	100,0	100,0	-	0,8	19

Nota: L'índex d'especialització representa el nombre de vegades que tenen els llocs de treball en aquella activitat respecte al conjunt de Catalunya. És a dir, si és 2,0 és que el pes és el doble que al conjunt de Catalunya i, si és 1,0, és que té el mateix pes en el conjunt de l'economia comarcal que la que té a Catalunya.

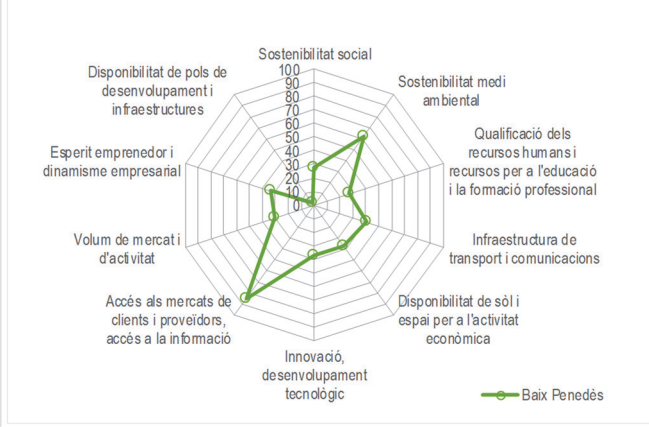
Baix Penedès

Perfil competitiu

Evolució en el rànquing global

Puntuació en cadascun dels factors

Puntuació en cadascun dels factors

Factor	Ranq/42	Índex (0-100)
Sostenibilitat social	42	27,5
Sostenibilitat mediambiental	36	62,1
Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional	36	27,5
Infraestructura de transport i comunicacions	13	40,2
Disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica	23	37,1
Disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures	42	37,5
Accés als mercats de clients i proveïdors, accés a la informació	11	84,8
Innovació, desenvolupament tecnològic	9	30,6
Volum de mercat i d'activitat	6	34,0
Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	19	2,4

El Baix Penedès amb la 16a posició obté el seu millor registre i recupera les posicions perdudes el 2021.

El balanç al Baix Penedès pel que fa al conjunt de dimensions de competitivitat analitzades és una lleugera millora respecte a l'any anterior.

L'avenç més significatiu se situa en la gran millora en l'esperit emprenedor i dinamisme empresarial, que situa a la comarca al capdavant en la creació d'ocupació.

TENDÈNCIES I PRINCIPALS CANVIS REGISTRATS

Amb l'inici de la recuperació econòmica el 2013, el Baix Penedès ha conduït una progressiva millora dels seus factors de competitivitat passant de les posicions 21-24 abans del 2013 a les 16-19 els anys posteriors. Tanmateix, durant aquest període més recent la competitivitat de la comarca s'ha devaluat notablement en alguns anys concrets – el 2018 i 2021- deslluint aquesta tendència a la millora observada en el conjunt del període. Amb tot, el 2022 obté de nou el seu millor registre amb la 16a posició (posició que també va obtenir el 2015) i millora en una posició els valors registrats el 2019 i 2020.

En general, el balanç al Baix Penedès pel que fa al conjunt de dimensions de competitivitat analitzades és una lleugera millora respecte a l'any anterior, encara que amb variacions significatives entre les diferents dimensions. D'una banda, destaca la gran millora en l'esperit emprenedor i dinamisme empresarial, amb un ascens de vint posicions en el rànquing comarcal i de 10 posicions en la infraestructura de transport i comunicacions. També s'ha experimentat una millora en la dimensió de qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional, amb una millora de tres posicions i, finalment, del volum de mercat i d'activitat, amb una pujada d'una posició. D'altra banda, hi ha dimensions que han experimentat una evolució negativa, com la disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica, la disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures i la innovació, desenvolupament tecnològic, amb una caiguda de dues posicions totes elles respectivament. Per tant, els avenços han estat de major intensitat que els retrocessos. En l'apartat de la sostenibilitat del model de desenvolupament, la sostenibilitat mediambiental ha millorat lleugerament al Baix Penedès, passant de la posició 37 en 2021 a la posició 36 en 2022. No obstant, la sostenibilitat social ha empitjorat, passant de la posició 41 en 2021 a la posició 42 en 2022.

L'altre gran millora se situa en la infraestructura de transport i comunicacions, per l'important desplegament registrat de la fibra òptica i del 5G durant el 2022.

Cal destacar també l'important dinamisme demogràfic i el retorn de l'activitat constructora residencial.

Pel que fa als factors de competitivitat els avenços i retrocessos son els següents:

Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional: aquest àmbit presenta millores significatives, d'una banda el percentatge de població amb estudis superiors s'ha incrementat notablement arran de l'actualització de les dades del cens de població del 2021. Aquesta actualització treu a la comarca dels darrers llocs del rànquing en aquest aspecte, passant de la 40a a la 35a posició. De fet, els titulats passen de ser el 14,5% el 2011 al 30,6% el 2021, evidenciant el canvi de perfil sociodemogràfic que ha comportat la dinàmica demogràfica expansiva dels darrers anys. D'altra banda, tot i que més moderat, també s'observa un increment dels serveis d'ensenyament entre el 2021 i el 2022.

Infraestructura de transport i comunicacions: l'avenç més important registrat a la comarca se situa en el desplegament de la cobertura de fibra òptica FTTH, amb una millora de 28 llocs entre el 2021 i el 2022, passant de la posició 41 a la 13 en el rànquing. Així, la cobertura passa del 40,3% de la població al 93,1% entre 2021 i 2022. És a dir, s'ha passat d'estar entre les comarques amb menor desplegament de la fibra òptica a situar-se entre les capdavanteres.

Disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica: en aquest àmbit cal destacar el retrocés en el sòl urbà qualificat per a activitat econòmica que perd 2 llocs entre el 2021 i el 2022 i la pèrdua de competitivitat en relació al preu del m2 construït residencial, que s'ha incrementat durant el 2022 i que representa l'element menys competitiu en aquest factor de competitivitat.

Disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures: el més destacat és l'empitjorament destacat dels serveis financers, que malgrat augmenten respecte el 2021, registra una pèrdua de 4 llocs en el rànquing entre el 2021 i el 2022.

En relació a l'accés als mercats cal assenyalar l'alt desplegament de la tecnologia mòbil 5G a la comarca, que dona cobertura al 76,1% de la població. Aquest és un indicador en el que s'ha substituït enguany la tecnologia mòbil 4G en la que s'havia assolit una cobertura del 100% de la població, per la tecnologia 5G de nova generació i en la que el desplegament està en procés en la majoria de comarques catalanes. El 5G proporciona una connectivitat de banda ampla i d'alta velocitat que pot millorar significativament la capacitat de les empreses per connectar-se amb els clients i les cadenes de subministrament, conduint a una major eficiència, productivitat i competitivitat. Tanmateix, la tecnologia 5G és una plataforma important per a la innovació en sectors com la robòtica, l'automatització, la realitat virtual i augmentada, entre altres i en conseqüència el desenvolupament de noves empreses tecnològiques. Per últim, el 5G pot millorar la mobilitat urbana a través de la millora de les xarxes de transport intel·ligents, com ara el transport públic, els cotxes connectats i la logística de distribució de mercaderies. Això pot conduir a una major eficiència del transport, reducció dels costos i millora de la qualitat de vida dels ciutadans.

Pel que fa a les condicions de la demanda cal assenyalar el següent:

Innovació i desenvolupament tecnològic: les sol·licituds de patents per milió d'habitants són les que presenten un retrocés més significatiu, amb una pèrdua de 4 llocs en el rànquing entre el 2021 i el 2022. Aquesta dinàmica s'explica pel mal comportament registrat en la protecció de les innovacions, que cauen notablement.

Volum de mercat i d'activitat: aquest és un àmbit que presenta una de les variacions més destacades i la més significativa és la de l'escalada de 18 llocs en el rànquing dels habitatges iniciats entre el 2021 i el 2022. Aquest fet s'explica perquè durant el 2021 l'activitat constructora residencial va ser més aviat discreta en comparació a la resta de comarques, i durant el 2022 aquesta situació s'ha revertit, sent el Baix Penedès la 8a en activitat constructora. Aquest dinamisme de l'activitat constructora va en consonància amb la dinàmica demogràfica, ja que la comarca passa de ser la 4a que més creix el 2021, a la 1a el 2022. Amb tot, els creixements poblacionals derivats de la pandèmia s'han moderat el 2022, registrant-se una variació interanual de l'1,8% front el 2,4% del 2021.

Esperit emprenedor i dinamisme empresarial: aquest és l'àmbit que registra una millora més significativa i que se situa en la creació d'ocupació que escala 34 posicions respecte el 2021. L'explicació ve de que el Baix Penedès va ser la segona comarca menys dinàmica en termes d'ocupació del 2021, ja que es va mantenir estancada. Per contra, el 2022 és la 7a més dinàmica, amb un increment interanual del 5,5%. D'altra banda, també es

Les fortaleses del Baix Penedès resideixen en el seu mercat intern en constant creixement, la presència d'IDIADA, la diversificació econòmica i la seva ubicació estratègica.

Les bases del creixement econòmic de la comarca estan molt influenciades per les dinàmiques poblacionals i l'activitat constructora.

L'efecte IDIADA i una economia diversificada contribueixen a la innovació i el desenvolupament tecnològic, però es necessita millorar la protecció de les innovacions i atraure empreses d'alt valor afegit per millorar en aquest aspecte.

La falta de serveis empresarials avançats i de serveis formatius indica mancances en infraestructures i capacitats formatives, que són necessàries per atraure empreses i fomentar la innovació i el desenvolupament econòmic.

registra una millora en l'emprenedoria, amb un increment notable de les societats constituïdes per habitant que comporta un guany de 7 posicions en el rànquing d'aquest indicador.

Pel que fa a la sostenibilitat els avenços i retrocessos més importants son els següents:

Sostenibilitat social: en aquesta dimensió s'observen dos retrocessos importants que afecten a la qualitat de l'ocupació, així el percentatge de persones ocupades assalariades amb contracte fix perd dues posicions i passa de 19a a 22a, i l'índex d'incidència d'accidents en jornada de treball amb baixa, passa de la posició 11a a 13a. En el primer indicador s'observa una evolució positiva a la comarca, però inferior a d'altres comarques, fet que comporta la caiguda de posicions. Per contra, la sinistralitat ha registrat un augment significatiu a la comarca durant el 2022 respecte el 2021.

Sostenibilitat mediambiental: en aquest apartat l'indicador que mostra una variació més rellevant és el consum industrial i de serveis d'aigua per establiment, que tot i que disminueix respecte el 2021, perd dues posicions passant de la 12a a 14a.

DETERMINANTS DE LA COMPETITIVITAT I LA SOSTENIBILITAT COMARCAL

Les fortaleses de la competitivitat del Baix Penedès continuen sent, un any més, les relacionades amb un mercat intern en constant creixement, l'existència d'IDIADA que basa la seva activitat en la recerca i la innovació i que és el principal ocupador de la comarca, la diversificació de la seva economia i la localització de la comarca a l'encreuament d'alguns dels principals eixos viaris i la proximitat a infraestructures de transport i comunicacions que connecten el mercat comarcal amb els mercats català, espanyol, europeu i internacional.

Durant el 2022 s'observa la recuperació del dinamisme demogràfic i empresarial que durant la pandèmia va situar a les comarques rurals com a destí dels fluxos demogràfics interns a Catalunya i aquesta dinàmica, si es mantenia en el temps, podia posar en risc les bases del creixement econòmic de la comarca, molt influenciada per les dinàmiques poblacionals i l'activitat constructora, que incideixen positivament en la creació d'una demanda interna i reforcen el mercat comarcal.

L'altra element de competitivitat de la comarca se situa en la innovació i el desenvolupament tecnològic. Tanmateix, el bon comportament es degut a l'efecte IDIADA i a que el Baix Penedès té una economia diversificada. Una economia diversificada ofereix un ventall més ampli d'oportunitats per a la innovació en diferents sectors i activitats econòmiques. Això pot ajudar a crear un ecosistema empresarial més fort i a promoure la competitivitat. Per contra, els indicadors mostren que tant les proteccions de les innovacions, com l'ocupació en serveis intensius en coneixement i en indústria de mitjana-alta tecnologia, obtenen resultats negatius. Per a millorar en aquesta dimensió de competitivitat seria important fomentar la protecció de les innovacions i la transferència de tecnologia, així com atraure empreses d'aquests sectors a la comarca i fomentar la creació de noves empreses emergents.

Amb tot, la baixa puntuació que obté la comarca vers el desenvolupament dels serveis empresarials avançats i la qualificació dels recursos humans poden indicar que la comarca té mancances en infraestructures i capacitats de formació necessàries per atraure empreses i fomentar la innovació i el desenvolupament econòmic. D'aquí que cal plantejar estratègies de desenvolupament local que incloguin la millora de les infraestructures i de les capacitats formatives per a la població si es vol impulsar la producció de béns i serveis de major valor afegit i intensius en coneixement i tecnologia. Les dades del cens del 2021 mostren com l'evolució demogràfica afavoreix l'atracció de talent i el desenvolupament de sectors relacionats amb la tecnologia i la innovació, tanmateix les infraestructures i la dotació de serveis educatius i formatius no es desenvolupa al mateix ritme del creixement demogràfic. L'increment dels serveis d'ensenyament pot ser una oportunitat per a l'expansió de les universitats i altres institucions educatives, el que pot atraure estudiants i professionals altament qualificats a la comarca. En paral·lel cal fomentar polítiques que donin suport a la creació d'un ecosistema innovador, afavorint la col·laboració entre empreses, universitats i institucions per fomentar la creació de nous negocis en serveis empresarials avançats. Afavorint la connexió entre emprenedors amb experts i inversors per fomentar la creació de noves empreses, la formació i capacitació per a emprenedors i empreses, fomentant programes d'incubació i acceleració empresarial, fomentant les xarxes i comunitats d'emprenedors i empreses per fomentar la col·laboració, l'intercanvi de coneixements i les oportunitats de negoci.

L'elevat desplegament de la fibra òptica i de la tecnologia mòbil 5G a la comarca obre noves oportunitats per a la diversificació econòmica i la innovació i l'atracció d'inversions que requereixen d'aquestes infraestructures.

Les estratègies de desenvolupament exogen o d'atracció d'inversions són clau per a resoldre el desequilibri creat els darrers anys entre la funció productiva i la residencial.

El model residencial actual de baixa densitat predominant, comporta un major consum de recursos i dificulta la prestació de serveis en àmbits com l'atenció sanitària, l'educació, el transport públic o la gestió de residus.

L'altra element sobre el que pivota la competitivitat de la comarca és la seva situació vers els mercats. La ubicació geogràfica estratègica del Baix Penedès respecte els mercats i les principals infraestructures logístiques és clau per al desenvolupament d'activitats econòmiques relacionades amb el transport i la logística, ja sia aquesta activitat estrictament o activitats industrials amb alts requeriments logístics i de transport, com son l'alimentari i el farmacèutic que ha de garantir que els productes arribin als clients en condicions òptimes, el tecnològic o l'automobilístic que requereixen un alt nivell de coordinació logística per garantir que els components arribin als llocs de producció, i la moda, que implica molts moviments de mercaderies a nivell nacional i internacional.

En el capítol de les infraestructures de transport i comunicacions la comarca disposa d'una bona infraestructura de transport públic, tant ferroviària com per carretera. Tanmateix, en l'anterior edició de l'informe de competitivitat es posava el focus en la pèrdua d'oportunitats derivades del baix desplegament de la fibra òptica, en el que la comarca se situava al capdavant del rànquing. Aquesta situació ha canviat radicalment i el 2022 la cobertura de fibra òptica és del 93,1% de la població, fet que situa al Baix Penedès entre les comarques amb major cobertura. En paral·lel s'ha registrat un desplegament de la tecnologia mòbil 5G, que assoleix el 76,1% de la població i en la que situa al Baix Penedès com la 5a comarca amb major cobertura. Aquesta millora en la infraestructura de telecomunicacions pot ser un factor clau per atraure empreses que necessiten connexions ràpides i fiables per als seus negocis i el desplegament del 5G pot ser una oportunitat per als sectors de la robòtica, l'automatització, la realitat virtual i augmentada, entre altres, i pot impulsar el desenvolupament de noves empreses tecnològiques. També pot millorar la mobilitat urbana i la logística de distribució de mercaderies.

Per últim, pel que fa als factors de competitivitat, tot i que la disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica i la pèrdua de competitivitat en relació al preu del m2 construït residencial poden ser un obstacle per al desenvolupament econòmic, les altres oportunitats identificades poden ajudar a superar aquestes barreres i impulsar el creixement de la comarca.

Pel que fa a la sostenibilitat social, els indicadors mostren una situació preocupant pel que fa a l'ocupació i les oportunitats laborals, amb una taxa d'atur registral elevada. En aquest sentit, s'evidencia la necessitat de potenciar polítiques que fomentin la creació d'ocupació en el curt termini. D'aquí que les estratègies de desenvolupament exogen o d'atracció d'inversions esdevenen clau per a resoldre aquest desequilibri creat els darrers anys entre la funció productiva i la residencial, desajust que es degut principalment al creixement demogràfic intens experimentat, però també al model urbanístic dispers, que resta capacitat a la mobilitat de les persones, i al desajust en l'oferta i demanda de qualificacions, que conjuntament porten a que la incidència de l'atur sigui la més alta de Catalunya, del 14,6%.

Des de la perspectiva medi ambiental el model residencial de baixa densitat tampoc ajuda a la reducció del consum dels recursos, ni afavoreix la seva gestió. Així la comarca se situa entre les que té un major consum d'aigua i entre les que generen més residus per habitant, combinat amb un escàs desplegament de la recollida selectiva que permet la seva valorització.

Baix Penedès

Evolució de les posicions relatives en cadascun dels factors, dimensions i indicadors

Factors i dimensions		Subdimensions		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022-2021
Factors de sostenibilitat	Sostenibilitat social			41	41	41	40	40	41	42	42	42	42	42	42	41	42	-1
	Sostenibilitat mediambiental			39	40	40	40	38	37	36	38	38	36	36	35	37	36	1
Factors de producció	Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional			34	34	38	38	37	33	32	32	32	39	41	39	39	36	3
	Infraestructura de transport i comunicacions			14	15	15	18	14	14	16	21	20	23	25	23	23	13	10
	Disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica			15	15	19	18	18	20	17	21	20	21	19	18	21	23	-2
	Disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures			39	38	40	39	40	40	41	41	42	39	38	38	40	42	-2
Factors de competitivitat	Avantatges distribuïts			14	11	12	16	14	15	10	10	10	11	11	11	11	11	0
	Condicions de la demanda			5	9	12	11	7	8	7	10	9	12	10	6	7	9	-2
	Esperit emprenedor i dinamisme empresarial			41	40	41	36	36	34	18	27	24	22	20	24	39	19	20

Factors i dimensions		Indicador (veure referències temporals per cadascun en annex)		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022-2021	2022-2009	
Factors de sostenibilitat	Sostenibilitat social	Llocs de treball sobre població 15-64 anys.		41	40	41	40	40	41	41	40	40	40	40	40	41	41	41	⇒	⇒
		Taxa d'atur registrat.		41	41	41	41	41	41	41	42	42	42	42	42	42	42	42	⇒	⇒
		Percentatge de persones ocupades assalariades amb contracte fix (%).		30	30	30	30	30	31	32	32	32	26	26	26	20	19	22	↓	↓
	Sostenibilitat mediambiental	Índex d'incidència d'accidents en jornada de treball amb baixa (Per cada 100.000 treballadors/es).		32	16	19	29	14	19	23	16	25	26	29	25	11	13	↓	↓	
		Llocs de treball en activitats medi ambientals per cada 10.000 habitants.		31	31	30	28	27	26	25	21	18	19	20	19	24	25	↓	↓	
		Consum domèstic d'aigua per habitant (m3).		39	39	39	39	37	36	37	37	37	37	37	37	37	37	37	⇒	⇒
		Consum industrial i de serveis d'aigua per establiment (m3).		30	40	38	38	22	24	22	18	17	16	15	16	12	14	↓	↓	
		Coefficient de generació de residus municipals per habitant i dia (kg/hab/dia).		38	38	38	38	38	37	37	37	38	37	36	37	37	37	37	⇒	⇒
		Percentatge de recollida selectiva de residus municipals (%).		38	38	38	39	38	38	38	38	39	38	39	39	39	39	39	⇒	⇒
		Residus industrials per Km2 (Tn).		28	32	33	31	31	32	31	33	33	28	28	26	29	29	29	⇒	⇒
Percentatge de residus industrials valoritzats (%).		7	7	17	11	8	17	6	4	5	9	7	7	8	6	6	↑	↑		
Factors de producció	Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional	Llocs de treball de població amb estudis postobligatoris per cada 10.000 habitants.		34	34	32	33	34	34	36	34	34	34	36	33	34	31	↑	↑	
		Taxa específica d'escolarització als 17 anys.		38	38	37	24	24	24	25	25	25	40	40	41	38	38	38	⇒	⇒
		Percentatge de titulats superiors (%).		34	34	41	41	41	39	40	40	40	40	40	40	40	40	35	↑	↑
	Infraestructura de transport i comunicacions	Percentatge de població amb estudis postobligatoris (%).		26	26	26	26	26	23	24	24	24	24	24	24	24	29	↓	↓	
		Percentatge de directius, tècnics i professionals i científics (%).		28	28	28	28	28	34	35	35	35	35	35	35	35	35	36	↓	↓
		Llocs de treball de transport i comunicacions per cada 10.000 habitants.		27	27	26	26	26	24	22	23	23	23	22	20	21	21	⇒	⇒	
		Percentatge de població amb accés a la xarxa ferroviària (%).		7	7	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	⇒	⇒
		Inversions del DPTOP per comarques i km2 (milers euros).		9	12	12	13	13	13	10	8	8	14	10	11	16	25	↓	↓	
		Cobertura de fibra òptica FTTH.		-	-	-	-	-	-	17	27	27	40	40	41	41	13	↑	↑	
		Autobusos per Km2.		9	10	10	10	10	11	10	11	11	11	11	10	10	15	↓	↓	
Factors de competitivitat	Disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica	Percentatge de sòl susceptible de ser transformat en urbanitzable (%).		23	23	23	23	23	25	25	26	25	25	24	27	25	25	⇒	⇒	
		Percentatge de sòl urbanitzable (%).		13	13	13	14	16	17	15	15	12	12	12	12	12	12	12	⇒	⇒
	Disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures	Percentatge de sòl urbà vacant (%).		-	-	-	9	14	17	23	16	16	11	15	16	16	16	16	⇒	⇒
		Sòl urbà qualificat per a activitat econòmica (ha.).		-	-	-	18	16	16	15	14	14	14	15	15	15	17	↓	↓	
		Compravendes habitatges registrats (preu/m2 construït).		-	-	-	24	26	25	27	27	26	25	27	28	29	28	29	↓	↓
Avantatges distribuïts	Accés als mercats de clients i proveïdors, accés a la informació	Llocs de treball en serveis empresarials avançats per 10.000 habitants.		38	39	41	40	40	41	42	40	41	35	35	36	37	38	↓	↓	
		Llocs de treball en serveis de tecnologies de la informació per 10.000 habitants.		28	29	31	26	28	29	31	32	32	33	31	32	31	31	31	⇒	⇒
	Innovació, desenvolupament tecnològic	Llocs de treball en serveis financers per 10.000 habitants.		32	32	32	35	35	34	36	36	36	38	37	35	36	35	39	↓	↓
		Distància mínima als pols de distribució de serveis i mercaderies (Km).		12	12	9	14	10	15	14	16	16	15	14	14	14	12	12	⇒	⇒
		Distància en minuts a l'eix viari principal.		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	⇒	⇒
		Distància mitjana al mercat final català (Km).		11	11	9	11	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	⇒	⇒
		Densitat de població (habitants/Km2).		8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	⇒	⇒
		Percentatge de població en municipis de 5.000 o més habitants (%).		14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	⇒	⇒
		Cobertura de xarxes mòbils LTE (4G).		-	-	-	-	-	-	12	9	9	11	6	16	16	5	↑	↑	
		Llocs de treball en recerca i desenvolupament per 10.000 habitants.		1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	⇒	⇒
Condicions de la demanda	Volum de mercat i d'activitat	Llocs de treball en indústries de mitjana-alta tecnologia per 10.000 habitants.		27	30	30	30	29	29	30	31	31	30	29	30	30	33	↓	↓	
		Llocs de treball en serveis intensius en coneixement per 10.000 habitants.		32	30	30	29	28	28	29	27	27	27	27	27	27	27	28	↓	↓
	Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	Índex de diversificació productiva.		22	25	23	23	22	20	21	15	13	12	11	9	10	10	⇒	⇒	
		Núm. sol·licituds de patents per milió d'habitants.		-	-	31	29	29	30	26	22	26	30	28	21	20	24	↓	↓	
		Núm. sol·licituds de marques per milió d'habitants.		-	-	25	30	29	32	30	30	31	36	34	34	32	33	↓	↓	
		Renda familiar disponible bruta (milions d'euros).		-	-	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	⇒	⇒
		Percentatge d'empreses (%).		18	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	⇒	⇒
		Variació de la població (interanual) (%).		1	10	3	24	13	21	21	19	1	1	1	1	4	1	4	⇒	⇒
		Habitatges iniciats per 1.000 habitants.		18	20	7	19	29	30	39	8	34	34	6	17	26	8	8	↑	↑
		Número d'empreses per 1.000 habitants.		40	41	41	41	41	41	42	42	42	42	42	42	42	42	42	⇒	⇒
Número de treballadors autònoms per 1.000 habitants.		39	39	39	39	39	39	39	40	40	40	40	40	40	41	42	↓	↓		
Societats constituïdes per cada 10.000 habitants de 16-64 anys.		31	25	27	36	19	24	25	28	30	17	17	22	26	19	19	↑	↑		
Variació en l'ocupació (interanual) (%).		41	32	37	18	20	15	8	4	6	17	7	23	41	7	7	↑	↑		
Variació en les empreses (interanual) (%).		41	37	37	36	11	11	5	15	26	6	20	10	21	19	19	↑	↑		

Notes: Les posicions relatives corresponen a la metodologia vigent en cada edició. És a dir, els canvis metodològics no representen una revisió dels períodes anteriors. Novetats en l'edició 2022. En aquesta edició arran de la publicació dels cens de població 2021, s'han actualitzat els indicadors referents a la qualificació de la població, d'aquí que puguin observar-se canvis importants. També s'ha substituït la tecnologia de telecomunicacions 4G per la 5G, que és la que s'està desplegant actualment. Finalment, cal assenyalar que en relació a l'oferta de transport públic s'han utilitzat les dades de la Direcció General de Transít (DGT), que ofereixen una major precisió per a mesurar el nombre d'autobusos existent en el parc de vehicles.

Baix Penedès
Evolució dels indicadors

Factors de competitivitat		Indicador (veure referències temporals per cadascun en annex)	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022-2021	Evolució		
Factors de sostenibilitat	Sostenibilitat social	Llocs de treball sobre població 15-64 anys.	34,6	33,6	32,1	31,2	30,7	31,9	33,8	35,6	37,2	38,1	38,2	36,1	35,0	36,2	36,2	0		
		Taxa d'atur registral.	20,5	23,6	24,9	26,1	26,8	24,9	22,5	19,4	16,9	15,7	14,7	19,9	16,6	14,6	14,6	0		
		Percentatge de persones ocupades assalariades amb contracte fix (%).	73,0	73,0	73,0	73,0	73,0	78,0	78,0	78,0	78,0	66,8	67,7	72,2	71,4	81,1	81,1	0		
	Sostenibilitat medi ambiental	Índex d'incidència d'accidents en jornada de treball amb baixa (Per cada 100.000)	7.138,0	4.678,2	4.559,3	4.135,6	3.625,1	3.991,3	4.119,6	4.119,8	4.406,0	4.541,9	3.784,2	4.217,4	3.887,2	4.161,1	4.161,1	0		
		Llocs de treball en activitats medi ambientals per cada 10.000 habitants.	5,1	5,2	7,0	8,8	10,6	11,2	11,2	12,7	14,9	15,8	15,4	15,8	14,5	15,8	15,8	0		
		Consum domèstic d'aigua per habitant (m3).	96,9	91,1	94,7	88,4	90,2	86,9	85,2	86,9	86,6	85,9	84,5	86,3	85,3	61,6	61,6	0		
		Consum industrial i de serveis d'aigua per establiment (m3).	480,7	678,6	568,9	595,6	570,8	655,2	591,5	588,0	583,6	610,2	611,8	645,2	525,0	500,5	500,5	0		
		Coefficient de generació de residus municipals per habitant i dia (kg/hab/dia).	2,3	2,2	2,2	2,0	1,8	1,6	1,7	1,7	1,7	1,8	1,8	1,9	1,9	1,9	1,9	0		
		Percentatge de recollida selectiva de residus municipals (%).	14,1	22,5	19,8	22,3	24,3	23,5	25,2	26,7	28,3	31,6	34,7	38,5	38,2	40,4	40,4	0		
		Residus industrials per Km2 (Tn).	206,0	223,5	221,4	183,6	170,0	192,2	162,8	176,6	189,3	124,4	126,7	135,4	141,6	132,7	132,7	0		
Percentatge de residus industrials valoritzats (%).	84,5	84,5	81,5	88,1	87,1	84,1	90,0	91,7	92,1	88,9	88,7	88,5	87,3	89,9	89,9	0				
Factors de producció	Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional	Llocs de treball de l'ensenyament per cada 10.000 habitants.	64,1	63,7	65,5	60,5	60,4	63,1	67,0	71,8	75,0	75,9	73,8	72,0	75,9	78,1	78,1	0		
		Taxa específica d'escolarització als 17 anys.	48,5	48,5	59,3	74,8	74,1	74,1	74,1	74,1	74,1	74,6	73,3	73,3	72,6	75,4	75,4	0		
		Percentatge de titulats superiors (%).	8,1	8,1	12,8	13,7	13,7	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	0		
	Infraestructura de transport i comunicacions	Percentatge de població amb estudis postobligatoris (%).	33,2	33,2	33,2	33,2	33,2	50,2	50,2	50,2	50,2	50,2	50,2	50,2	50,2	50,2	58,9	58,9	0	
		Percentatge de directius, tècnics i professionals i científics (%).	17,2	17,2	17,2	17,2	17,2	14,9	14,9	14,9	14,9	14,9	14,9	14,9	14,9	14,9	26,5	26,5	0	
		Llocs de treball de transport i comunicacions per cada 10.000 habitants.	126,1	114,6	111,5	109,0	106,5	116,9	132,7	140,9	146,7	143,3	153,4	152,0	151,9	163,5	163,5	0		
		Percentatge de població amb accés a la xarxa ferroviària (%).	78,7	78,6	78,7	78,5	78,4	78,4	78,3	78,2	78,3	78,5	78,7	79,0	78,8	78,6	78,6	0		
		Inversions del DPTOP per comarques i km2 (milers euros).	611,0	369,6	369,4	154,6	154,6	154,6	229,1	113,9	113,9	69,3	76,7	64,3	44,4	32,7	32,7	0		
		Cobertura de fibra òptica FTTH.	-	-	-	-	-	-	5,0	8,7	8,7	17,3	22,6	40,3	40,3	93,1	93,1	0		
		Autobusos per Km2.	6,4	6,4	6,5	6,3	6,3	6,3	6,4	6,3	6,5	6,7	6,2	7,6	7,9	13,8	13,8	0		
	Disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica	Percentatge de sòl susceptible de ser transformat en urbanitzable (%).	1,4	1,4	1,4	1,4	1,3	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	0		
		Percentatge de sòl urbanitzable (%).	3,4	3,4	3,4	3,1	2,9	2,7	2,9	2,1	3,1	3,1	3,2	3,3	3,3	3,5	3,5	0		
		Percentatge de sòl urbà vacant (%).	-	-	-	-	45,9	43,4	40,9	38,3	36,3	36,3	33,7	31,5	31,5	31,4	31,4	0		
		Sòl urbà qualificat per a activitat econòmica (ha.).	-	-	-	1,6	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,2	2,2	2,2	2,2	2,1	2,1	0		
	Factors de competitivitat	Disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures	Compravendes habitatges registrats (preu/m2 construït).	-	-	-	1.289,7	1.194,5	1.186,9	1.240,0	1.293,5	1.302,5	1.390,2	1.419,7	1.539,9	1.688,5	1.688,5	0		
			Llocs de treball en serveis empresarials avançats per 10.000 habitants.	27,3	26,8	26,8	27,8	25,4	26,1	28,2	32,6	34,4	45,2	48,1	45,7	47,2	48,8	48,8	0	
		Avantatges distributius	Llocs de treball en serveis de tecnologies de la informació per 10.000 habitants.	6,4	7,0	6,6	9,2	7,9	8,1	8,3	8,3	8,3	9,2	10,6	10,2	11,8	13,0	13,0	0	
			Llocs de treball en serveis financers per 10.000 habitants.	13,4	12,5	11,8	10,9	11,0	12,0	11,7	11,5	11,6	12,7	14,1	13,5	13,6	14,0	14,0	0	
			Distància mínima als pols de distribució de serveis i mercaderies (Km).	25,0	25,0	29,0	30,0	25,0	25,2	25,9	26,6	26,6	25,6	26,3	26,3	25,7	25,7	25,7	0	
			Accés als mercats de clients i proveïdors, accés a la informació	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
Distància mitjana al mercat final català (Km).			83,5	83,6	64,8	67,8	57,1	57,1	63,1	63,5	64,3	63,5	64,7	65,9	63,4	63,4	63,4	0		
Densitat de població (habitants/Km2).			333,7	336,8	341,1	341,2	341,1	338,3	337,0	336,8	340,2	345,5	354,1	363,6	372,5	379,4	379,4	0		
Percentatge de població en municipis de 5.000 o més habitants (%).			78,7	78,6	78,7	78,5	78,4	78,4	78,3	78,2	78,3	78,5	78,7	79,0	78,8	78,6	78,6	0		
Cobertura de xarxes mòbils LTE (4G).			-	-	-	-	-	-	76,2	89,4	89,4	94,1	99,9	100,0	100,0	76,1	76,1	0		
Condicions de la demanda	Innovació, desenvolupament tecnològic	Llocs de treball en recerca i desenvolupament per 10.000 habitants.	63,4	64,5	73,7	83,5	92,6	103,4	114,9	125,2	130,9	139,5	143,8	136,1	132,3	137,0	137,0	0		
		Llocs de treball en indústries de mitjana-alta tecnologia per 10.000 habitants.	51,9	40,8	36,8	36,0	34,7	34,0	33,6	36,6	38,7	41,1	41,3	35,3	34,2	61,0	61,0	0		
		Llocs de treball en serveis intensius en coneixement per 10.000 habitants.	259,9	259,9	266,8	273,7	275,8	292,3	313,3	340,8	355,2	382,0	389,1	372,0	385,3	433,2	433,2	0		
	Volum de mercat i d'activitat	Índex de diversificació productiva.	19,6	17,2	18,8	18,8	18,6	19,2	19,2	20,3	21,2	21,7	22,3	22,5	22,2	22,3	22,3	0		
		Núm. sol·licituds de patents per milió d'habitants.	-	-	70,2	108,8	108,8	98,9	109,7	120,1	90,2	49,6	39,1	38,1	37,1	27,2	27,2	0		
		Núm. sol·licituds de marques per milió.	-	-	1.673,6	1.572,5	1.621,5	1.572,7	1.745,4	1.801,2	1.983,7	1.784,8	1.787,0	1.619,2	1.632,6	1.729,5	1.729,5	0		
		Renda familiar disponible bruta (milions d'euros).	-	-	1.663,7	1.663,7	1.612,2	1.431,8	1.383,5	1.348,7	1.337,8	1.323,5	1.396,4	1.486,5	1.582,1	1.582,1	1.582,1	0		
		Percentatge d'empreses (%).	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	0		
		Variació de la població (interanual) (%).	3,4	0,9	1,3	0,0	0,0	-0,8	-0,3	-0,1	1,0	1,5	2,5	2,7	2,4	1,8	1,8	0		
		Habitatges inicials per 1.000 habitants.	2,2	2,1	1,9	0,6	0,2	0,2	0,3	1,1	0,3	0,3	2,6	1,2	1,2	2,5	2,5	0		
Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	Número d'empreses per 1.000 habitants.	27,5	26,3	25,1	24,1	23,7	24,3	25,4	26,0	25,8	25,8	25,2	23,5	23,4	23,3	23,3	0			
	Número de treballadors autònoms per 1.000 habitants.	67,0	64,0	61,9	60,4	59,9	61,5	63,0	63,9	63,4	63,0	62,3	60,6	53,7	53,5	53,5	0			
	Societats constituïdes per cada 10.000 habitants de 16-64 anys.	14,9	17,4	17,7	14,7	23,4	22,4	22,1	26,7	21,7	24,6	25,3	19,4	22,2	25,1	25,1	0			
	Variació en l'ocupació (interanual) (%).	-11,4	-3,2	-4,4	-3,6	-2,5	1,9	4,9	4,9	5,3	3,7	2,7	-2,8	-0,2	5,3	5,3	0			
	Variació en les empreses (interanual) (%).	-11,1	-3,6	-3,7	-4,0	-1,7	1,7	3,9	2,2	0,3	1,7	0,0	-4,4	1,7	1,4	1,4	0			

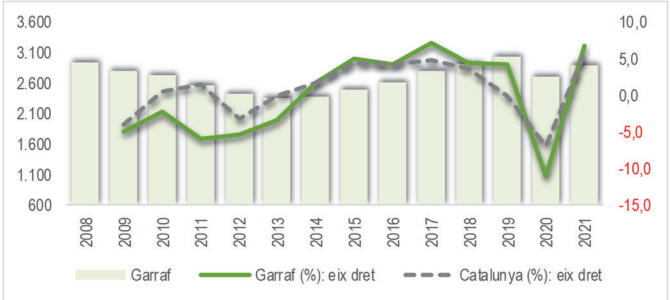
Nota: A partir del 2012 les distàncies es calculen en minuts en lloc de kilòmetres.

Garraf

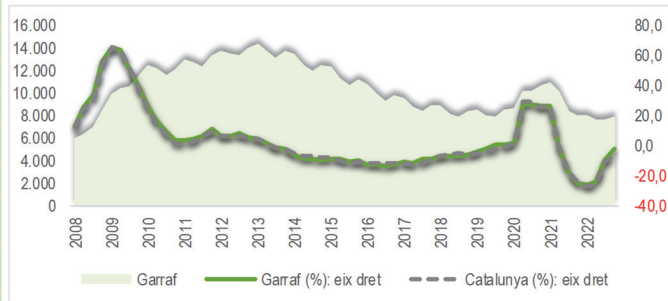
Perfil econòmic

Indicadors clau	Valor	Rànq/42
Població 2022 (hab.)	156.794	13
PIB pm 2021 (milions €)	2.873,1	16
PIB pm 2021-2009 (%)	3,4	25
PIB pm 2021-2020 (%)	6,7	13
RFDB 2019 (milions €)	2.767,6	12
RFDB per habitant 2019 (milers €)	18,6	3

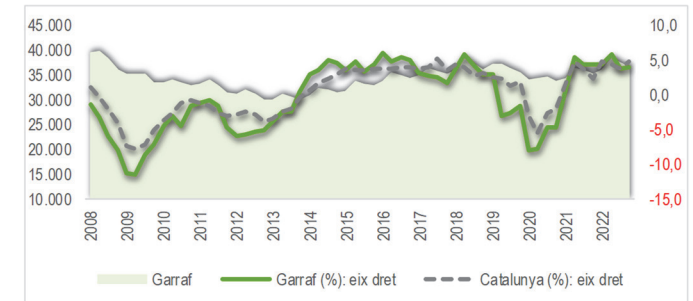
Evolució del PIB (milions d'euros i taxes interanuals)

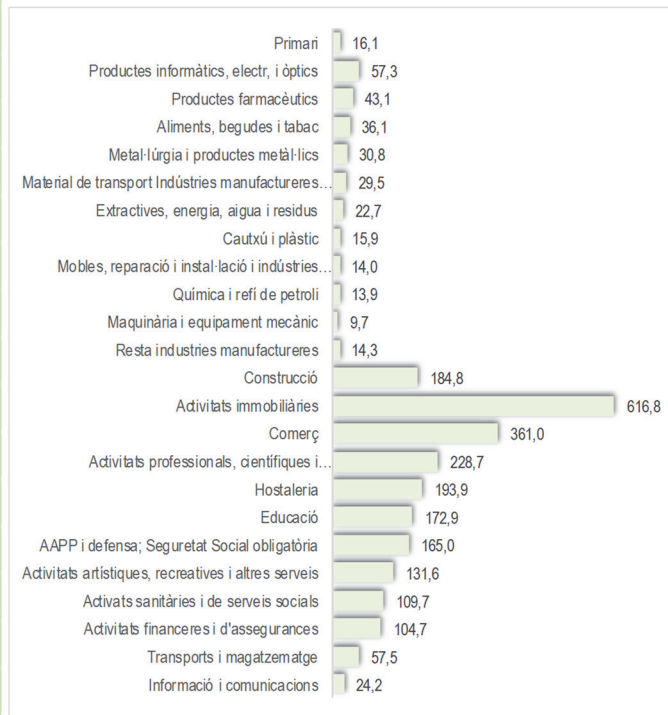
Evolució de l'atur registrat (núm. i taxes interanuals)

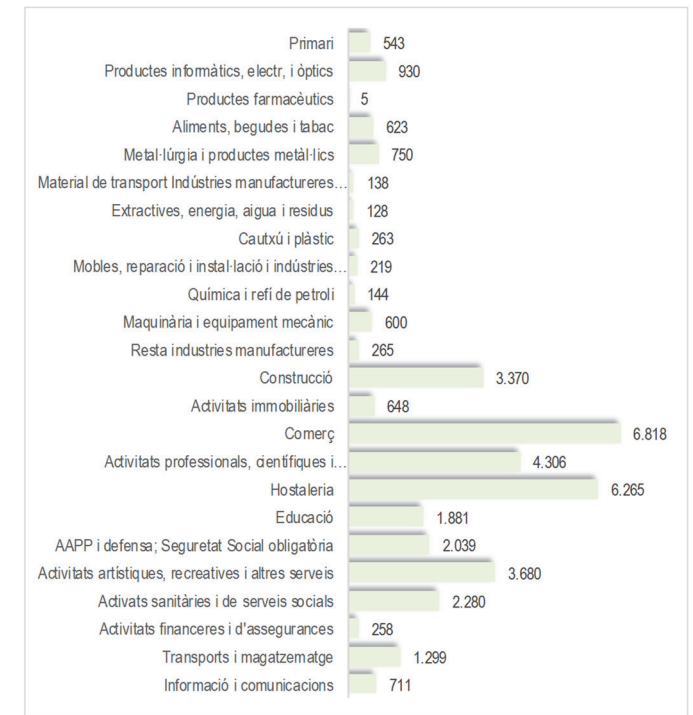
Evolució dels llocs de treball (núm. i taxes interanuals)

VAB pb per subsectors 2021 (milions €)

Llocs de treball localitzats per subsectors, 2022

Activitats amb elevada especialització i concentració de teixit empresarial i ocupació, 2022

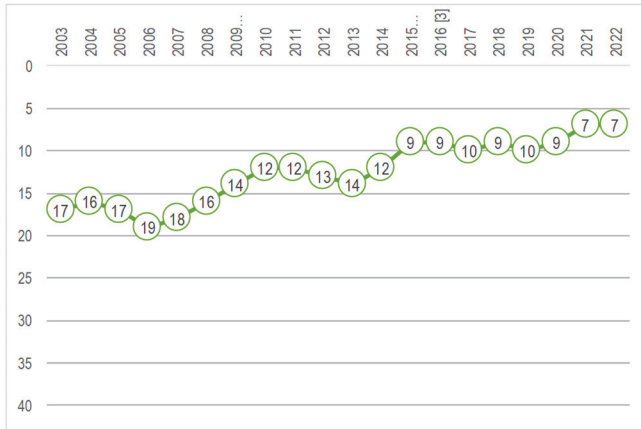
Activitat econòmica (CCAE2009)	Establiments ocupadors		Llocs de treball				RànqCAT
	Núm.	Núm.	Llocs%	Acum%	Í.Esp.	CAT%	
56-Serveis de menjar i begudes	663	4.494	12,5	12,5	2,1	2,2	13
96-Altres activitats de serveis personals	192	1.248	3,5	15,9	1,9	2,0	11
55-Serveis d'allotjament	73	1.087	3,0	18,9	2,4	2,5	9
Total	3.996	36.038	100,0	100,0	-	1,1	16

Nota: L'índex d'especialització representa el nombre de vegades que tenen els llocs de treball en aquella activitat respecte al conjunt de Catalunya. És a dir, si és 2,0 és que el pes és el doble que al conjunt de Catalunya i, si és 1,0, és que té el mateix pes en el conjunt de l'economia comarcal que la que té a Catalunya.

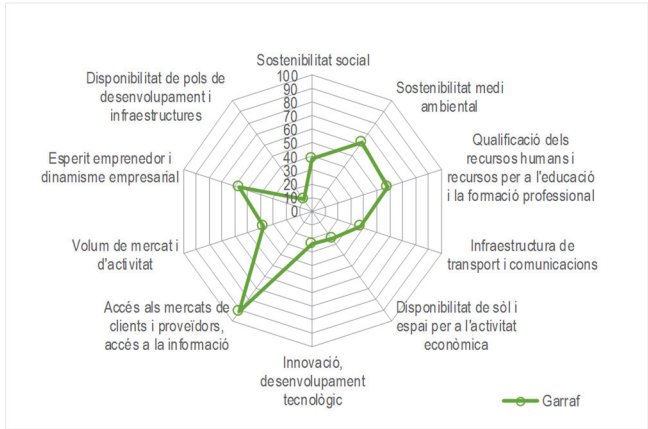
Garraf

Perfil competitiu

Evolució en el rànquing global

Puntuació en cadascun dels factors

Puntuació en cadascun dels factors

Factor	Rang/42	Índex (0-100)
Sostenibilitat social	34	38,8
Sostenibilitat mediambiental	37	61,7
Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional	8	58,1
Infraestructura de transport i comunicacions	17	37,1
Disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica	37	25,0
Disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures	15	24,1
Accés als mercats de clients i proveïdors, accés a la informació	2	91,2
Innovació, desenvolupament tecnològic	25	37,6
Volum de mercat i d'activitat	2	56,2
Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	5	10,5

El Garraf manté la 7a posició en el rànquing de competitivitat comarcal guanyada el 2021, el seu millor registre des que es va iniciar la sèrie el 2003.

Tot i que la comarca manté la 7a posició, el balanç global de l'evolució dels factors de competitivitat el 2022 és lleugerament negatiu.

La millora se situa principalment en la qualificació dels recursos humans i els recursos per a l'educació i la formació professional, la disponibilitat de sòl per a l'activitat econòmica i el volum i l'activitat del mercat.

TENDÈNCIES I PRINCIPALS CANVIS REGISTRATS

El Garraf ha estat una de les comarques més competitives de Catalunya en les últimes dècades i el 2022 confirma aquesta tendència ascendent dels darrers anys mantenint la 7a posició aconseguida el 2021. Tot i que ha hagut anys amb baixades, la tendència general ha estat a l'alça, la qual cosa suggereix que la comarca ha anat augmentant la seva competitivitat en relació a altres comarques catalanes. Aquesta dinàmica confirma que el Garraf es va consolidant entre el conjunt de comarques que lideren la competitivitat a Catalunya.

El balanç global al Garraf pel 2022 seria lleugerament negatiu, ja que cinc dimensions han empitjorat (sostenibilitat mediambiental, infraestructura de transport i comunicacions i disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures, innovació, desenvolupament tecnològic i esperit emprenedor i dinamisme empresarial), mentre que quatre han millorat (sostenibilitat social, qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional, disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica i volum de mercat i d'activitat). L'accés als mercats de clients i proveïdors, accés a la informació no ha patit cap variació significativa.

Els factors que han experimentat una evolució més negativa al Garraf han estat la infraestructura de transport i comunicacions, amb una pèrdua de tres posicions, i la disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures, amb una pèrdua de dues posicions. A més, també s'ha produït una disminució de tres posicions en la sostenibilitat mediambiental. L'evolució negativa d'aquest darrer factor accentua un dels reptes que té

Els retrocessos han estat en les infraestructures de transport i comunicacions, en els serveis que donen suport a la millora competitiva del teixit productiu i en la sostenibilitat ambiental.

la comarca en relació a la sostenibilitat del model de desenvolupament actual, ja que en aquest factors presenta una situació força negativa.

D'altra banda, els factors que ha experimentat la millor evolució en termes de posicions relatives al Garraf ha estat el volum de mercat i d'activitat, que ha millorat 6 posicions entre el 2021 i el 2022, passant de la posició 8 a la posició 2 en aquesta dimensió de la competitivitat. Pel que fa a altres factors, la dimensió qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional ha millorat 1 posició, passant de la posició 9 a la posició 8, i la dimensió disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica també ha millorat 2 posicions, passant de la posició 39 a la posició 37. L'evolució positiva d'aquests dos darrers factors de competitivitat és rellevant, atès que reforça d'una banda una la fortalesa de la comarca en termes de la qualificació de la població i la seva estratègia en relació a enforçar l'economia en activitats intenses en coneixement i tecnologia i, d'altra banda, també reforça un àmbit on la comarca presenta debilitats importants, que és en la disponibilitat de sòl i espais per a l'activitat econòmica.

Pel que fa als factors de competitivitat els avenços i retrocessos son els següents:

Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional: el seguiment dels estudis professionalitzadors per part dels joves tot i mantenir-se, perd posicions respecte a altres comarques (4 llocs), el mateix passa amb el percentatge de titulats superiors en la població, que el cens 2021 apunta a una pèrdua de dues posicions, tanmateix hi ha un guany pel que fa a la població amb estudis postobligatoris o professionalitzadors, àmbit en el que el Garraf escala dues posicions. Així mateix, el desenvolupament dels serveis educatius i professionalitzadors millora una posició. D'aquí que en termes generals, aquesta dimensió obtingui un balanç positiu.

Infraestructura de transport i comunicacions: arran dels canvis metodològics que enguany s'han introduït per aproximar millor l'oferta de transport públic, la comarca perd 5 posicions en relació al nombre d'autobusos per Km2, mentre que el nombre de llocs de treball en transport i comunicacions ha millorat una posició. Per tant, el balanç és negatiu en relació al transport de persones, que seria pitjor del que s'havia estimat, i positiu pel transport de mercaderies, que mostra una evolució positiva.

Disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica: en aquest apartat crític per la comarca, les principals variacions se situen en la disponibilitat de sòl urbà vacant i en el preu m2 de l'habitatge, que milloren una posició. Amb tot, és una millora respecte a l'evolució d'altres comarques, ja que els indicadors han mostrat un empitjorament.

Disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures: en aquest àmbit el que s'observen son retrocessos, el primer en els serveis financers (que perden 3 posicions), i en serveis de tecnologies de la informació (que perd una posició). Amb tot, l'evolució d'aquests últims ha estat positiva durant el 2022 a la comarca.

En relació als avantatges distributius i l'accés als mercats el més destacable és la baixa cobertura de xarxes mòbils LTE (5G) al Garraf, que se situa en el 42,3% i en relació a la cobertura 4G es perden 20 posicions. Aquest és un indicador en el que s'ha substituït enguany la tecnologia mòbil 4G en la que s'havia assolit una cobertura del 100% de la població, per la tecnologia 5G de nova generació i en la que el desplegament està en procés. La tecnologia 5G és clau per a la digitalització de les empreses i la transformació digital de la societat en general. Això significa que les empreses que operen a l'Alt Penedès podrien perdre oportunitats econòmiques i pot restar atractiu a noves localitzacions empresarials, així com la falta de cobertura 5G també pot limitar les possibilitats de connectivitat i l'accés a les noves aplicacions i serveis que s'esperen amb aquesta tecnologia incidint negativament en la qualitat de vida de les persones.

Pel que fa a les condicions de la demanda les tendències més rellevants han estat les següents:

Innovació, desenvolupament tecnològic: es produeix un retrocés en la protecció de les innovacions de producte i procés de producció de 5 posicions, mentre la innovació en la comercialització guanya dues posicions. Així, el nombre de sol·licituds de patents per milió d'habitants ha disminuït el 2022, mentre que el nombre de sol·licituds de marques ha registrat una evolució positiva.

Volum de mercat i d'activitat: l'evolució demogràfica ha estat positiva el 2022 i això ha comportat un guany de 7 posicions (l'increment interanual de l'1,6% és el segon més

En matèria de sostenibilitat, els avenços i retrocessos més significatius són la millora de les taxes d'ocupació però a l'empitjorament de les condicions laborals en relació a la sostenibilitat social, mentre que la sostenibilitat mediambiental mostra un avanç significatiu en la gestió de residus però un retrocés significatiu en el consum domèstic d'aigua.

Accessibilitat als mercats, esperit emprenedor i dinamisme empresarial són els pilars de la competitivitat de la comarca del Garraf.

Els factors que limiten la competitivitat de la comarca són la disponibilitat de sòl per a l'activitat econòmica i la poca exigència en innovació de la demanda de béns i serveis.

L'elevat preu del sòl i la protecció del territori són frens per a l'atracció de noves localitzacions i el desenvolupament empresarial.

important del conjunt de comarques catalanes), per contra l'activitat constructora residencial ha perdut una posició, mentre que la renda s'ha mantingut estable. Així, el Garraf un any més se situa entre les comarques més dinàmiques demogràficament, amb l'impacte que això té en la demanda de bens i serveis.

Esperit emprenedor i dinamisme empresarial: el dinamisme empresarial ve marcat principalment per una evolució molt positiva en la creació neta d'ocupació el 2022, on la comarca escala 5 posicions. Així, la variació interanual ha estat del 4,4%, la 13a en termes comparatius. Per contra, l'evolució del teixit empresarial ha estat menys favorable que el 2021, any en que es va registrar una creació neta d'empreses ocupadores important. Així, el Garraf cau 12 posicions en aquest indicador, amb una creació neta de l'1,6% durant el 2022 front el 3,4% del 2021. Cal tenir en consideració que la creació neta tant d'ocupació com de teixit empresarial és rellevant en el context de destrucció importat que es va registrar durant el 2020 arran de la pandèmia. Cal assenyalar que el 2020 va ser un any nefast per l'ocupació a la comarca, on el Garraf es va situar entre les comarques més vulnerables i una en la que es va destruir més ocupació.

Pel que fa a la sostenibilitat els avenços i retrocessos més importants són els següents:

Sostenibilitat social: l'evolució positiva de l'atur a la comarca s'ha traduït en una millora d'una posició respecte al conjunt de comarques. No obstant això, hi ha un empitjorament respecte a les condicions contractuals, que malgrat l'evolució positiva del 2022 de la contractació indefinida, perd 4 posicions en el rànquing, indicant que la millora ha estat superior en el conjunt de comarques catalanes.

Sostenibilitat mediambiental: en aquest àmbit hi ha retrocessos importants com és el cas del consum domèstic d'aigua que ha registrat una pèrdua de 8 posicions malgrat la millora registrada en l'evolució, mentre que el percentatge de recollida selectiva de residus municipals ha guanyat 5 posicions i el percentatge de residus industrials valoritzats 13 posicions. Per tant, es produeix un avenç important en matèria de gestió de residus tant en termes d'evolució com comparatius.

DETERMINANTS DE LA COMPETITIVITAT I SOSTENIBILITAT COMARCAL

Un any més, el Garraf segueix mantenint com a pilars de la seva competitivitat l'accessibilitat als mercats, l'esperit emprenedor i el dinamisme empresarial i la qualificació dels recursos humans. Factors als quals cal afegir el dinamisme del seu mercat intern, com a conseqüència de l'atracció de població i del dinamisme de l'activitat constructora residencial que s'ha registrat des de la pandèmia. Per contra, els principals factors limitadors de la seva competitivitat se situen, pel que fa als factors de producció, en la disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica, i en relació a les condicions de la demanda, el fet que el teixit productiu és poc exigent en innovació, coneixement i tecnologia.

Pel que fa a les fortaleces, l'accés als mercats és el principal factor de competitivitat de la comarca, que en termes de mercat intern concentra la majoria d'habitants a municipis de dimensions mitjanes i registra una elevada densitat poblacional, que acaba generant un mercat comarcal eficient i atractiu. A aquest fet se li suma la localització del Garraf a l'encreuament dels eixos viaris de la C-32, la C-15 i l'AP-7, així com la proximitat de la comarca a infraestructures a ports i aeroports de primer ordre que ofereixen unes grans facilitats d'accés als mercats metropolità, català, espanyol, europeu i internacional. Situació que molt poques comarques comparteixen. Els altres dos factors que configuren les fortaleces de la comarca i que es circumscriuen en les dimensions ja esmentades, són l'elevat esperit emprenedor que es registra al Garraf i l'elevada proporció de població amb estudis superiors.

D'altra banda, el principal factor que limita la competitivitat del Garraf, la disponibilitat de sòl per a l'activitat econòmica, té en l'elevat preu del sòl, un dels frens que limiten l'atracció de noves localitzacions. També ho és el fet que es tracta d'una comarca de petites dimensions on bona part del territori està protegit i, per tant, hi ha escasses possibilitats de desenvolupament. A més, dins el que és la trama urbana, els planejaments estan força més orientats a l'activitat residencial que a la productiva i la disponibilitat de sòl per a l'activitat econòmica és comparativament inferior a d'altres comarques veïnes on aquest factor esdevé un clar avantatge competitiu.

En menor mesura també li resta competitivitat el fet que el seu teixit productiu és poc exigent en innovació, coneixement i tecnologia. El Garraf registra una escassa presència

L'especialització en activitats econòmiques orientades a la població resident i al visitant provoca una manca de diversificació de l'economia comarcal i dificulta l'emergència d'oportunitats laborals per a la població resident més qualificada.

Cal obrir nous espais per a l'activitat econòmica i atraure inversions estratègiques que compensin d'actual desequilibri entre l'activitat residencial i la productiva.

També cal repensar el model urbanístic per tal de reduir el consum de recursos i la seva petjada ecològica.

de llocs de treball en recerca i desenvolupament, d'indústries de mitjana-alta tecnologia i de llocs de treball en serveis intensius en coneixement. Tampoc ajuda a incentivar aquesta demanda més exigent la poca diversificació productiva existent. En un context canviant en el que la supervivència empresarial es basa en la capacitat d'innovació i d'adaptació al canvi, aquestes activitats són essencials per garantir la competitivitat del teixit empresarial de la comarca i augmentar la seva resiliència davant xocs i cicles econòmics adversos.

L'especialització comarcal en activitats econòmiques adreçades a satisfer les necessitats de la població resident i de la població visitant és la causa principal d'aquesta demanda poc exigent de béns i serveis i de manca de diversificació de l'economia comarcal. Tanmateix, malgrat l'elevada qualificació de la població, que és la base per a la provisió de béns i serveis intensius en coneixement i tecnologia i un dels actius de la comarca, en no haver-hi aquesta demanda interna, ni prou empreses locals que operin en entorns globals més competitius (excepte l'activitat turística) dificulta l'emergència d'oportunitats laborals a la comarca, provocant un desajust en l'oferta i demanda de qualificacions. En aquest sentit, cal impulsar mesures per a reforçar l'atracció i l'impuls a la creació de noves iniciatives empresarials intensives en coneixement i tecnologia que dotin a la comarca d'un entorn productiu competitiu i innovador que ajudi a diversificar l'economia.

En relació a l'oferta de qualificacions els indicadors mostren una evolució preocupant respecte el seguiment dels estudis post-obligatoris per part del jovent. El baix nivell actual de matriculació als estudis d'especialització professional pot acabar generant desequilibris importants en els propers anys. Cal revisar l'oferta i la demanda formativa actual per tal d'incentivar a les persones joves a seguir cursant estudis professionalitzadors.

Des de la perspectiva de la sostenibilitat del model de desenvolupament actual el Garraf té una situació relativament desfavorable. Així, la comarca té una posició relativament baixa en termes de sostenibilitat social i mediambiental, amb posicions de 34 i 37 respectivament. Això indica que hi ha una necessitat de millorar la gestió dels recursos naturals i reduir l'empremta ecològica de les activitats econòmiques i residencials, així com abordar els desajustos en la qualificació i l'ocupació. A més, cal assenyalar que, en general, els factors de sostenibilitat mediambiental han anat empitjorant la seva posició al llarg dels anys, tal i com pot observar-se en l'evolució d'aquesta dimensió.

Així, el model de desenvolupament actual requereix d'estratègies a mig i llarg termini per tal de millorar-ne la seva sostenibilitat. Des de la perspectiva social, el Garraf és la comarca catalana que registra majors desequilibris entre la funció productiva i la residencial. És a dir, no es generen prou llocs de treball per cobrir la demanda de treball de la població resident. L'elevada incidència de l'atur, tot i la millora significativa registrada des de la pandèmia, constata que la demanda de treball satisfeta per les comarques veïnes no és una opció per a moltes persones que resideixen a la comarca, malgrat que la situació dels serveis de transport de persones és comparativament positiva. Si es té en compte que el Garraf registra un elevat nivell d'emprenedoria, les estratègies passen per millorar l'accés al treball potenciant l'oferta de transport públic i el teletreball, donant suport al creixement i la consolidació empresarial, però també cal abordar l'atracció de noves inversions de caire estratègic que redueixin aquest desajust actual.

Tanmateix, l'actual model de desenvolupament urbà està generant una creixent especialització residencial en baixa densitat que té greus conseqüències tant sobre el medi ambient com sobre el teixit social i productiu del Garraf. La competència entre els usos productius i residencials per l'escàs espai disponible està comportant l'encariment del preu i, per tant, dificultant l'arribada i el sorgiment d'activitat econòmica, que no genera rendes del sòl tan elevades com les de la construcció d'habitatges. A més, des de la perspectiva mediambiental el model d'assentament residencial en baixa densitat és altament contaminant i consumidor de sòl i recursos. Així ho constaten la majoria d'indicadors analitzats, que registren dinàmiques negatives. També es constata que hi ha marge de millora pel desenvolupament de serveis mediambientals si es compara amb la situació de la majoria de comarques catalanes.

Garraf

Evolució de les posicions relatives en cadascun dels factors, dimensions i indicadors

Factors i dimensions		Subdimensions	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022-2021	
Factors de sostenibilitat	Sostenibilitat social		37	36	36	35	37	38	39	39	39	39	36	37	35	34	▲ 1	
	Sostenibilitat mediambiental		33	32	32	31	27	27	29	25	32	31	29	33	34	37	▼ -3	
Factors de producció	Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional	Llocs de treball sobre població 15-64 anys.	3	3	3	3	3	6	6	6	6	9	9	9	9	8	▲ 1	
		Taxa d'atur registral.	19	19	18	20	20	18	19	18	19	18	18	18	14	14	17	▼ -3
	Infraestructura de transport i comunicacions	Disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica	17	16	14	13	13	11	11	11	12	13	15	15	13	15	▼ -2	
		Disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures	7	8	9	5	8	4	3	2	2	2	2	2	2	2	2	0
		Accés als mercats de clients i proveïdors, accés a la informació	23	23	24	24	24	25	24	23	23	16	20	22	24	25	▼ -1	
Factors de competitivitat	Avantatges distribuïts	Innovació, desenvolupament tecnològic	24	17	15	21	20	16	6	8	7	7	11	11	8	4	▲ 6	
		Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	39	38	38	38	27	7	32	7	27	8	10	7	4	5	▼ -1	

Factors i dimensions		Indicador (veure referències temporals per cadascun en annex)	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022-2021	2022-2009	
Factors de sostenibilitat	Sostenibilitat social	Llocs de treball sobre població 15-64 anys.	40	41	40	41	41	40	42	42	42	42	41	42	42	42	42	▲ 2	▲ 2
		Taxa d'atur registral.	39	39	38	39	38	37	38	38	38	38	39	38	35	34	33	▲ 1	▲ 1
		Percentatge de persones ocupades assalariades amb contracte fix (%).	3	3	3	3	3	11	12	12	12	12	15	14	10	9	13	▼ 2	▼ 2
	Sostenibilitat mediambiental	Índex d'incidència d'accidents en jornada de treball amb baixa (Per cada 100.000 treballadors/es).	38	36	21	25	32	28	29	24	28	22	20	23	18	18	18	▲ 1	▲ 1
		Llocs de treball en activitats medi ambientals per cada 10.000 habitants.	35	25	12	10	10	10	11	10	38	38	38	38	36	39	39	▼ 1	▼ 1
		Consum domèstic d'aigua per habitant (m3).	35	34	33	28	27	26	28	22	24	21	25	22	24	32	32	▼ 1	▼ 1
		Consum industrial i de serveis d'aigua per establiment (m3).	26	31	35	35	21	19	23	20	21	17	19	15	16	17	17	▼ 1	▼ 1
		Coefficient de generació de residus municipals per habitant i dia (kg/hab/dia).	34	33	33	34	34	35	35	35	34	34	34	34	35	34	34	▲ 1	▲ 1
		Percentatge de recollida selectiva de residus municipals (%).	11	19	17	23	25	19	24	27	28	32	35	34	37	32	32	▼ 1	▼ 1
		Residus industrials per Km2 (Tn).	33	35	32	29	28	28	29	29	26	30	35	32	28	32	32	▼ 1	▼ 1
Percentatge de residus industrials valoritzats (%).	32	32	34	32	33	33	32	33	34	31	23	32	29	16	16	▲ 1	▲ 1		
Factors de producció	Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional	Llocs de treball de l'ensenyament per cada 10.000 habitants.	16	18	20	20	19	18	18	17	17	18	19	15	19	18	18	▼ 1	▼ 1
		Taxa específica d'escolarització als 17 anys.	25	25	27	19	25	25	26	26	26	38	35	38	36	40	40	▼ 1	▼ 1
		Percentatge de titulats superiors (%).	1	1	4	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	▼ 1	▼ 1
	Infraestructura de transport i comunicacions	Percentatge de població amb estudis postobligatoris (%).	2	2	2	2	2	6	6	6	6	6	6	6	6	6	4	▲ 2	▲ 2
		Percentatge de directius, tècnics i professionals i científics (%).	1	1	1	1	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	▲ 2	▲ 2
		Llocs de treball de transport i comunicacions per cada 10.000 habitants.	33	34	34	33	33	34	34	34	34	34	34	33	33	33	32	▲ 1	▲ 1
		Percentatge de població amb accés a la xarxa ferroviària (%).	9	9	8	8	8	8	9	9	9	9	9	9	9	9	9	▲ 1	▲ 1
		Inversions del DPTOP per comarques i km2 (milers euros).	8	9	9	7	7	7	7	6	6	12	6	6	5	6	6	▼ 1	▼ 1
		Cobertura de fibra òptica FTTH.	-	-	-	-	-	-	-	8	5	5	6	7	5	5	5	▲ 1	▲ 1
		Autobusos per Km2.	7	7	7	7	7	7	7	7	7	8	8	8	8	8	13	▼ 1	▼ 1
Factors de competitivitat	Avantatges distribuïts	Percentatge de sòl susceptible de ser transformat en urbanitzable (%).	34	34	34	34	35	35	36	36	36	36	36	35	35	35	▲ 1	▲ 1	
		Percentatge de sòl urbanitzable (%).	15	15	15	13	12	12	11	11	11	11	11	11	11	11	11	▲ 1	▲ 1
	Innovació, desenvolupament tecnològic	Percentatge de sòl urbà vacant (%).	-	-	-	-	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2	1	▲ 1	▲ 1
		Sòl urbà qualificat per a activitat econòmica (ha.).	-	-	-	22	23	23	23	23	22	22	22	22	22	22	22	▲ 1	▲ 1
		Compravendes habitatges registrats (preu/m2 construït).	-	-	-	-	38	38	40	40	40	40	40	41	40	40	39	▲ 1	▲ 1
Condicions de la demanda	Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	Llocs de treball en serveis empresarials avançats per 10.000 habitants.	13	13	9	8	9	9	8	8	11	10	11	11	11	11	▲ 1	▲ 1	
		Llocs de treball en serveis de tecnologies de la informació per 10.000 habitants.	17	20	18	16	14	15	16	17	19	18	17	17	15	16	16	▼ 1	▼ 1

Notes: Les posicions relatives corresponen a la metodologia vigent en cada edició. És a dir, els canvis metodològics no representen una revisió dels períodes anteriors. Novetats en l'edició 2022. En aquesta edició arran de la publicació dels cens de població 2021, s'han actualitzat els indicadors referents a la qualificació de la població, d'aquí que puguin observar-se canvis importants. També s'ha substituït la tecnologia de telecomunicacions 4G per la 5G, que és la que s'està desplegant actualment. Finalment, cal assenyalar que en relació a l'oferta de transport públic s'han utilitzat les dades de la Direcció General de Transít (DGT), que ofereixen una major precisió per a mesurar el nombre d'autobusos existent en el parc de vehicles.

Garraf
Evolució dels indicadors

Factors de competitivitat		Indicador (veure referències temporals per cadascun en annex)	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022-2021	Evolució			
Factors de sostenibilitat	Sostenibilitat social	Llocs de treball sobre població 15-64 anys.	34,7	33,3	32,4	30,7	30,3	31,9	33,4	35,1	35,8	36,9	37,3	33,5	34,1	35,1	35,1	+			
		Taxa d'atur registral.	16,5	18,7	19,7	21,1	21,5	19,4	17,2	14,8	12,8	11,7	11,3	11,3	15,2	13,3	10,7	-			
		Percentatge de persones ocupades assalariades amb contracte fix (%).	87,0	87,0	87,0	87,0	87,0	82,1	82,1	82,1	82,1	82,1	70,7	71,5	75,0	74,1	82,1	+			
	Sostenibilitat medi ambiental	Índex d'incidència d'accidents en jornada de treball amb baixa (Per cada 100.000)	8.099,8	5.756,2	4.695,5	4.026,9	4.433,1	4.385,8	4.500,7	4.367,9	4.596,9	4.362,8	3.490,5	4.199,4	4.454,8	4.396,4	4.396,4	-			
		Llocs de treball en activitats medi ambientals per cada 10.000 habitants.	3,4	11,8	18,2	20,7	18,9	18,4	18,4	19,7	1,0	1,0	1,0	1,0	0,9	1,2	1,2	+			
		Consum domèstic d'aigua per habitant (m3).	69,1	65,6	63,8	61,8	61,6	59,6	61,1	57,4	59,2	58,0	58,7	58,1	60,2	51,2	51,2	-			
		Consum industrial i de serveis d'aigua per establiment (m3).	448,3	465,7	513,0	521,9	567,3	598,1	602,1	613,5	634,7	625,5	634,5	636,7	572,9	539,2	539,2	-			
		Coefficient de generació de residus municipals per habitant i dia (kg/hab/dia).	2,0	1,8	1,8	1,6	1,5	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,7	1,7	1,7	1,6	1,7	+			
		Percentatge de recollida selectiva de residus municipals (%).	31,0	36,6	34,9	36,5	35,7	39,2	36,4	36,6	36,1	36,1	38,4	41,2	40,8	43,8	43,8	+			
		Residus industrials per Km2 (Tn).	269,4	291,2	215,8	170,5	142,5	137,8	144,8	135,7	131,5	135,9	200,5	199,1	140,6	163,9	163,9	-			
Percentatge de residus industrials valoritzats (%).	58,4	58,4	70,1	67,4	68,9	67,4	70,0	71,8	67,9	73,0	77,4	68,5	72,4	80,2	80,2	+					
Factors de producció	Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional	Llocs de treball de l'ensenyament per cada 10.000 habitants.	103,1	100,1	97,5	92,8	94,0	99,8	107,0	115,3	117,7	120,7	121,9	114,9	116,4	120,0	120,0	+			
		Taxa específica d'escolarització als 17 anys.	60,8	60,8	67,9	76,9	73,6	73,6	73,6	73,6	73,6	76,0	75,7	74,3	74,6	74,6	74,6	+			
		Percentatge de titulats superiors (%).	22,6	22,6	26,3	27,4	27,4	26,3	26,3	26,3	26,3	26,3	26,3	26,3	26,3	26,3	26,3	26,3	+		
		Percentatge de població amb estudis postobligatoris (%).	45,7	45,7	45,7	45,7	45,7	58,1	58,1	58,1	58,1	58,1	58,1	58,1	58,1	58,1	58,1	58,1	+		
	Infraestructura de transport i comunicacions	Percentatge de directius, tècnics i professionals i científics (%).	28,9	28,9	28,9	28,9	28,9	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	37,5	+			
		Llocs de treball de transport i comunicacions per cada 10.000 habitants.	Llocs de treball de transport i comunicacions per cada 10.000 habitants.	96,3	91,6	90,7	87,7	85,4	87,8	88,0	89,6	93,8	94,2	96,3	90,8	90,8	94,5	94,5	+		
			Percentatge de població amb accés a la xarxa ferroviària (%).	75,0	75,1	75,0	74,8	75,0	74,4	74,2	74,3	74,1	73,9	74,0	74,0	73,7	73,8	73,8	+		
			Inversions del DPTOP per comarques i km2 (milers euros).	714,7	419,8	420,2	281,4	281,4	281,4	285,4	171,0	171,0	70,5	166,4	170,1	217,4	205,4	205,4	-		
		Disponibilitat de sol i espai per a l'activitat econòmica	Cobertura de fibra òptica FTTH.	-	-	-	-	-	-	46,0	65,1	65,1	86,1	86,8	94,1	94,1	97,7	97,7	+		
			Autobusos per Km2.	10,8	10,7	10,5	9,8	9,8	9,5	9,5	9,3	9,4	9,7	10,1	10,3	10,7	18,4	18,4	+		
			Percentatge de sol susceptible de ser transformat en urbanitzable (%).	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	+		
		Disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures	Percentatge de sol urbanitzable (%).	3,2	3,1	3,1	3,2	3,2	3,2	3,4	2,4	3,6	3,6	3,7	3,7	3,6	3,5	3,5	-		
			Percentatge de sol urbà vacant (%).	-	-	-	-	55,4	55,1	53,5	52,8	50,1	50,1	47,1	46,9	46,5	45,0	45,0	-		
			Sòl urbà qualificat per a activitat econòmica (ha.).	-	-	-	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,3	1,4	1,4	+		
	Avantatges distribuïts	Compravendes habitatges registrats (preu/m2 construït).	Compravendes habitatges registrats (preu/m2 construït).	-	-	-	-	2.284,7	2.101,3	2.217,8	2.187,8	2.357,6	2.455,6	2.734,2	2.626,0	2.783,2	2.928,8	2.928,8	+		
			Llocs de treball en serveis empresarials avançats per 10.000 habitants.	74,3	70,3	86,1	85,4	83,1	86,9	93,8	100,7	93,5	99,4	99,7	99,2	106,1	108,2	108,2	+		
		Accés als mercats de clients i proveïdors, accés a la informació	Llocs de treball en serveis de tecnologies de la informació per 10.000 habitants.	11,6	12,9	15,0	16,6	18,8	19,0	18,8	19,5	19,9	20,6	21,7	20,4	25,2	27,1	27,1	+		
			Llocs de treball en serveis financers per 10.000 habitants.	13,9	13,7	13,9	15,9	16,4	16,8	17,4	18,1	17,5	17,5	17,3	17,3	17,9	16,4	16,4	-		
			Distància mínima als pols de distribució de serveis i mercaderies (Km).	44,0	44,0	42,0	37,0	36,0	0,0	0,0	0,8	0,8	0,8	2,2	6,0	6,0	4,6	4,6	+		
		Innovació, desenvolupament tecnològic	Distància en minuts a l'eix viari principal.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	+		
			Distància mitjana al mercat final català (Km).	76,3	76,3	61,5	56,6	53,3	53,3	59,2	58,9	61,5	60,5	60,2	60,1	60,4	60,4	60,4	+		
		Condicions de la demanda	Volum de mercat i d'activitat	Densitat de població (habitants/Km2).	772,2	780,7	791,3	794,7	792,1	788,1	788,7	793,5	796,8	805,5	815,2	825,5	833,4	847,0	847,0	+	
				Percentatge de població en municipis de 5.000 o més habitants (%).	94,8	94,7	94,6	94,6	94,6	94,5	94,6	94,6	94,5	94,5	94,5	94,4	94,3	94,2	97,2	+	
Espirit empresarial i dinamisme empresarial			Cobertura de xarxes mòbils LTE (4G).	-	-	-	-	-	-	90,2	95,0	95,0	95,0	99,8	100,0	100,0	42,3	42,3	-		
			Llocs de treball en recerca i desenvolupament per 10.000 habitants.	2,5	2,4	2,2	2,4	2,9	3,9	4,3	4,3	4,5	4,7	4,4	4,9	5,8	6,9	6,9	+		
	Llocs de treball en indústries de mitjana-alta tecnologia per 10.000 habitants.		86,0	75,4	72,0	64,5	61,8	63,0	64,3	65,8	68,9	68,6	70,6	66,1	62,9	115,8	115,8	+			
Indicadors de desenvolupament tecnològic	Llocs de treball en serveis intensius en coneixement per 10.000 habitants.		401,6	391,9	396,7	396,0	397,7	415,8	440,5	465,8	471,8	485,3	425,4	388,3	410,9	470,3	470,3	+			
	Índex de diversificació productiva.		18,8	17,9	18,6	18,6	18,0	17,8	18,0	17,9	17,4	17,8	17,9	18,6	18,9	18,7	18,7	-			
	Núm. sol·licituds de patents per milió d'habitants.		-	-	159,0	150,2	190,3	204,6	185,1	157,6	170,2	189,8	134,1	99,4	45,8	38,9	38,9	38,9	-		
	Núm. sol·licituds de marques per milió.	-	-	2.447,2	2.280,3	2.202,5	2.482,8	2.543,1	2.890,7	2.907,2	3.084,7	2.937,6	2.889,6	3.226,4	3.584,8	3.584,8	3.584,8	+			
	Renda familiar disponible bruta (milions d'euros).	-	-	2.387,0	2.387,0	2.327,0	2.373,4	2.283,9	2.245,5	2.302,9	2.415,3	2.525,2	2.632,5	2.767,6	2.767,6	2.767,6	2.767,6	+			
	Percentatge d'empreses (%).	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,7	1,7	+			
Espirit empresarial i dinamisme empresarial	Variació de la població (interanual) (%).	1,9	1,1	1,3	0,4	-0,3	-0,5	0,1	0,6	0,4	1,1	1,2	1,3	1,0	1,6	1,6	+				
	Habitatges iniciats per 1.000 habitants.	0,5	0,9	0,6	0,3	0,2	0,3	2,3	0,9	3,4	3,1	3,7	2,7	4,7	6,9	6,9	+				
	Número d'empreses per 1.000 habitants.	28,1	27,1	25,9	24,8	24,6	25,8	26,5	27,6	28,1	27,8	27,4	25,2	25,8	25,8	25,8	-				
	Número de treballadors autònoms per 1.000 habitants.	70,4	68,3	67,4	65,9	66,1	68,9	70,9	71,5	71,8	72,6	73,0	71,9	72,4	72,5	72,5	+				
Societats constituïdes per cada 10.000 habitants de 16-64 anys.	Societats constituïdes per cada 10.000 habitants de 16-64 anys.	23,5	20,2	26,3	27,0	32,7	37,1	38,8	44,4	36,7	33,3	29,9	33,5	50,9	45,7	45,7	-				
	Variació en l'ocupació (interanual) (%).	-9,7	-3,5	-2,0	-5,5	-2,2	4,0	4,0	5,3	2,5	4,1	2,3	-9,0	3,3	4,4	4,4	+				
Variació en les empreses (interanual) (%).	Variació en les empreses (interanual) (%).	-8,6	-2,8	-3,2	-3,9	-1,4	4,3	2,6	4,6	2,2	-0,2	0,0	-7,5	3,4	1,6	1,6	-				

Nota: En negreta els indicadors que no s'han actualitzat respecte al període anterior. És el cas d'alguns indicadors que en el moment de la publicació no està la informació actualitzada i dels que s'actualitzen puntualment. A partir del 2012 les distàncies es calculen en minuts en lloc de kilòmetres.

La competitivitat territorial i la seva operativització

30 indicadors s'han calculat amb dades de 2022 i 13 amb dades de 2021

Cada dimensió està aproximada a partir d'un mínim de 4-5 indicadors, que analitzen els factors de competitivitat des de perspectives diverses. Tanmateix, tot i la millora registrada els darrers anys en la disponibilitat de les estadístiques oficials, la qualitat de les fonts estadístiques és encara variada, i es continuen detectant buits a l'hora d'aproximar determinats aspectes de la competitivitat, per la qual cosa, unes dimensions estan millor representades que d'altres. D'altra banda, la periodicitat de les dades també suposa una certa dificultat, ja que no totes les dades s'actualitzen de forma anual.

Referències temporals dels indicadors

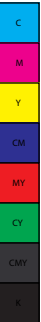
Factors de competitivitat		Indicador / Període	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Factors de sostenibilitat	Sostenibilitat social	Llocs de treball sobre població 15-64 anys.	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
		Taxa d'atur registral.	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
		Percentatge de persones ocupades assalariades amb contracte fix (%).	2007	2007	2007	2007	2007	2011	2011	2011	2011	2011	2018	2019	2020	2021	2022
	Sostenibilitat medi ambiental	Índex d'incidència d'accidents en jornada de treball amb baixa (Per cada 100.000 treballadors/es).	2008	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
		Llocs de treball en activitats medi ambientals per cada 10.000 habitants.	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
		Consum domèstic d'aigua per habitant (m3).	2007	2008	2009	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
		Consum industrial i de serveis d'aigua per establiment (m3).	2007	2008	2009	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
		Coefficient de generació de residus municipals per habitant i dia (kg/hab/dia).	2007	2009	2009	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
		Percentatge de recollida selectiva de residus municipals (%).	2007	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
		Residus industrials per Km2 (Tn).	2007	2008	2009	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Percentatge de residus industrials valoritzats (%).	2008	2008	2009	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022		
Factors de producció	Qualificació dels recursos humans i recursos per l'educació i la formació professional	Llocs de treball de l'ensenyament per cada 10.000 habitants.	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
		Taxa específica d'escolarització als 17 anys.	2007	2007	2009	2011	2012	2012	2012	2012	2012	2015	2017	2018	2019	2020	2022
	Infraestructura de transport i comunicacions	Percentatge de titulats superiors (%).	2007	2007	Mostra 2009-11	Mostra 2010-12	Mostra 2010-12	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2021
		Percentatge de població amb estudis postobligatoris (%).	2007	2007	2007	2007	2007	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2021
		Percentatge de directius, tècnics i professionals i científics (%).	2007	2007	2007	2007	2007	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2021
		Llocs de treball de transport i comunicacions per cada 10.000 habitants.	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
		Percentatge de població amb accés a la xarxa ferroviària (%).	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
		Inversions del DPTOP per comarques i km2 (milers euros).	Acumulat 1999-2007	Acumulat 2006-2009	Acumulat 2006-2009	Acumulat 2007-2010	Acumulat 2007-2010	Acumulat 2007-2010	Acumulat 2009-2013	Acumulat 2012-2015	Acumulat 2012-2015	Acumulat 2013-2016	Acumulat 2014-2017	Acumulat 2015-2018	Acumulat 2016-2019	Acumulat 2017-2020	Acumulat 2017-2020
		Cobertura de fibra òptica FTTH.	2008	2009	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Autobusos per Km2.	2008	2009	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
	Disponibilitat de sòl i espai per l'activitat econòmica	Percentatge de sòl susceptible de ser transformat en urbanitzable (%).	2007	2008	2009	2010	2012	2013	2014	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2019	2019
		Percentatge de sòl urbanitzable (%).	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2017	2020	2021	2022	2023
		Percentatge de sòl urbà vacant (%).					2013	2014	2015	2016	2017	2017	2020	2021	2022	2023	2023
		Sòl urbà qualificat per a activitat econòmica (ha.).				2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021
	Disponibilitat de pois de desenvolupament i infraestructures	Compravendes habitatges registrats (preu/m2 construït).					2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022
		Llocs de treball en serveis empresarials avançats per 10.000 habitants.	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022
		Llocs de treball en serveis de tecnologies de la informació per 10.000 habitants.	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022
		Llocs de treball en serveis financers per 10.000 habitants.	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022
	Avantatges distribuïts	Distància mínima als pois de distribució de serveis i mercaderies (Km).	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022
		Distància en minuts a l'eix viari principal.	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022
		Distància mitjana al mercat final català (Km).	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022
		Densitat de població (habitants/Km2).	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022
		Percentatge de població en municipis de 5.000 o més habitants (%).	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022
		Cobertura de xarxes mòbils LTE (4G).								2015	2016	2016	2017	2019	2020	2020	2021
Condicions de la demanda	Innovació, desenvolupament i tecnològic	Llocs de treball en recerca i desenvolupament per 10.000 habitants.	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
		Llocs de treball en indústries de mitjana-alta tecnologia per 10.000 habitants.	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
		Llocs de treball en serveis intensius en coneixement per 10.000 habitants.	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
	Volum de mercat i d'activitat	Índex de diversificació productiva.	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
		Núm. sol·licituds de patents per milió d'habitants.	2006-2008	2007-2009	2008-2010	2009-2011	2010-2012	2011-2013	2012-2014	2013-2015	2014-2016	2015-2017	2016-2018	2017-2019	2018-2020	2019-2021	2020-2022
		Núm. sol·licituds de marques per milió d'habitants.	2006-2008	2007-2009	2008-2010	2009-2011	2010-2012	2011-2013	2012-2014	2013-2015	2014-2016	2015-2017	2016-2018	2017-2019	2018-2020	2019-2021	2020-2022
		Renda familiar disponible bruta (milions d'euros).	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
		Percentatge d'empreses (bruta).	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022
		Variació de la població (interanual) (%).	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2021-2022
	Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	Habitatges iniciats per 1.000 habitants.	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022
		Número d'empreses per 1.000 habitants.	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022
		Número de treballadors autònoms per 1.000 habitants.	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022
	Societats constituïdes per cada 10.000 habitants de 16-64 anys.	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022	
	Variació en l'ocupació (interanual) (%).	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2021-2022	
	Variació en les empreses (interanual) (%).	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2021-2022	

A partir de l'edició de 2009 s'ha utilitzat una nova mètrica per a construir l'Índex amb l'objecte de millorar la precisió i permetre analitzar les distàncies entre comarques, que l'anterior sistema - basat ordenació cardinal dels indicadors - no permetia. Així, l'Índex FEGP, que amb anterioritat només permetia ordenar les comarques, des de 2009 permet ordenar i, al mateix temps, mesurar les distàncies existents entre totes elles.

Es poden consultar més detalls dels nous indicadors, així com la font d'informació de les dades per a la seva obtenció a l'apartat d'Indicadors utilitzats en el model.

L'Índex global s'obté a partir de l'agregació ponderada de cadascun dels factors i indicadors. La mètrica es complementa, per tant, amb un sistema de ponderacions dels factors i els indicadors. Els pesos de cadascun dels factors han estat definits per part d'un equip assessor, format per membres de la Junta Directiva de la FEGP. També, s'ha afegit un sistema de ponderacions a nivell d'indicadors. Així, s'han assignat pesos diferents als indicadors en funció de la importància donada a cadascun d'ells i de la seva qualitat. No obstant això, en la majoria dels casos, el pes atorgat a cada indicador ha estat el mateix.

L'assignació d'aquests pesos s'ha fet sota uns criteris que responen a un model concret i, per tant, a uns determinats judicis de valor. En aquest sentit, es considera molt important la generació de serveis avançats així com de productes amb un important component tecnològic. És per això que s'ha donat un pes major a aquelles dimensions que tenen a veure amb aquest fet, com són els aspectes relacionats amb la qualificació, la innovació i el desenvolupament tecnològic i l'accés a la informació. Per altra banda, el model es basa en el fet que les economies són cada dia més obertes i, per tant, s'hi reforcen també aquells factors que poden incidir més en una major o menor competitivitat en aquest context, com ara les infraestructures de transport i comunicacions, les telecomunicacions, l'accés als mercats o la disponibilitat de pols i infraestructures de desenvolupament.

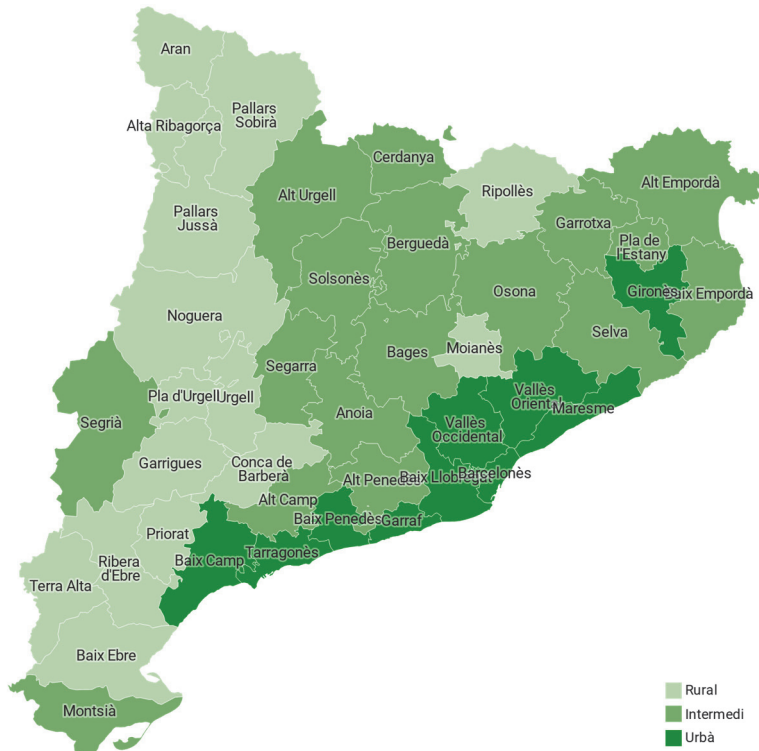

Dimensió urbana i rural

Per dur a terme les anàlisis s’ha considerat oportú introduir la dimensió rural-urbana, atès que la finalitat està en veure si aquests canvis han incidit de forma diferent entre aquelles comarques que presenten majors economies d’urbanització i d’aglomeració – les urbanes - i aquelles que no les presenten – les rurals-, passant per les que es troben en una situació intermèdia. Es per això que s’ha construït una tipologia comarcal en base a criteris de densitat poblacional (rural si la densitat és menor a 150 hab./kms) i la població que viu en municipis rurals. El resultat és una classificació en tres categories: **Àmbit urbà**: Si la població que viu en municipis de densitat inferior als 150 hab./km2 és menor al 15%. **Àmbit intermedi**: Si la població que viu en municipis de densitat inferior als 150 hab./km2 és menor al 15-49%. **Àmbit rural**: Si la població que viu en municipis de densitat inferior als 150 hab./km2 és del 50% o més. Els resultats es presenten segons la pertinença de cada àmbit analitzat en relació a aquesta categorització.

Classificació de les comarques segons el component urbà-rural

Rural	Intermedi	Urbà
Alta Ribagorça	Alt Camp	Baix Camp
Aran	Alt Empordà	Baix Llobregat
Baix Ebre	Alt Penedès	Baix Penedès
Conca de Barberà	Alt Urgell	Barcelonès
Garrigues	Anoia	Garraf
Moianès	Bages	Gironès
Noguera	Baix Empordà	Maresme
Pallars Jussà	Berguedà	Tarragonès
Pallars Sobirà	Cerdanya	Vallès Occidental
Pla d'Urgell	Garrotxa	Vallès Oriental
Priorat	Montsià	
Ribera d'Ebre	Osona	
Ripollès	Pla de l'Estany	
Terra Alta	Segarra	
Urgell	Segrià	
	Selva	
	Solsonès	

Els 50 indicadors de
l'Índex FEGP

Indicadors utilitzats en el model

Llocs de treball sobre població 15-64 anys	<ul style="list-style-type: none"> Proporció de persones afiliades al Règim General de la Seguretat Social (RGSS) i al Règim Especial de Treballadors Autònoms sobre la població en edat de treballar (15-64 anys).
Taxa d'atur registral (%)	<ul style="list-style-type: none"> La taxa d'atur registral mesura la relació existent entre l'atur registrat i una aproximació a la població activa registrada (calculada com a suma de l'atur registrat i les afiliacions a la Seguretat Social de la població de 16 a 64 anys resident en el territori considerat).
Percentatge de persones ocupades assalariades amb contracte fix (%)	<ul style="list-style-type: none"> Dades sobre persones assalariades amb contracte fix procedents de l'Enquesta Demogràfica de Catalunya de 2007 i Cens de població de 2011 a partir de l'edició 2015 i fins a 2017. A partir de 2018 les dades provenen de les afiliacions al RGSS segons residència. S'entén per persones ocupades assalariades amb contracte fix aquelles persones que han tingut i continuen tenint un contracte de feina o una successió de contractes amb continuïtat, amb la mateixa empresa. És un indicador de la qualitat de l'ocupació a la comarca.
Índex d'incidència d'accidents en jornada de treball amb baixa (per cada 100.000 treballadors/es)	<ul style="list-style-type: none"> Índex que calcula la incidència dels accidents laborals per cada 100.000 persones afiliades al Règim General i al Règim Especial de la Mineria del Carbó. Les dades sobre accidents de treball i malalties professionals s'elaboren a partir de les comunicacions d'accidents i de malalties professionals que les empreses i les entitats gestores estan obligades a presentar davant l'autoritat laboral. De la mateixa manera que l'anterior, aquest indicador pretén aproximar la qualitat de l'ocupació a la comarca.
Llocs de treball en activitats mediambientals per cada 10.000 habitants.	<ul style="list-style-type: none"> Nombre de treballadors afiliats a al Règim General de la Seguretat Social (RGSS) i al Règim Especial de Treballadors Autònoms per 10.000 habitants. Inclou: CCAE-09 37-39: Recollida i tractament d'aigües residuals, Activitats de recollida, tractament i eliminació de residus; activitats de valorització, Activitats de descontaminació i altres serveis de gestió de residus. Amb aquest indicador es pretén mesurar el grau de desenvolupament dels serveis mediambientals de tractament, recuperació i valorització dels recursos.
Consum domèstic d'aigua per habitant (m ³)	<ul style="list-style-type: none"> Consum domèstic d'aigua, en m³, dividit per la població resident. Les dades s'extreuen a partir del volum de facturació que presenten les entitats subministradores.
Consum industrial i de serveis d'aigua per establiment (m ³)	<ul style="list-style-type: none"> Consum industrial i de serveis d'aigua, en m³, dividit pels centres de cotització que consten al Règim General de la Seguretat Social (RGSS). Les dades s'extreuen a partir del volum de facturació que presenten les entitats subministradores.
Coefficient de generació de residus municipals per habitant i dia (Kg/hab/dia)	<ul style="list-style-type: none"> Generació de residus municipals en Kg, dividida pel nombre d'habitants i 365 (en referència als dies de l'any). Es consideren els residus segons el municipi de producció. Els residus municipals no inclouen les cendres d'incineradores, els llots de depuradores o els rebuïjos de les plantes de reciclatge i compostatge. Sí s'hi inclouen les dades de recollida selectiva per comarques.
Percentatge de recollida selectiva de residus municipals (%)	<ul style="list-style-type: none"> Percentatge de recollida selectiva respecte al conjunt dels residus municipals, és a dir, vidre, paper, llaines i envasos, matèria orgànica, poda i jardineria i residus voluminosos.
Residus industrials per Km ² (Tn)	<ul style="list-style-type: none"> Generació de residus industrials, dividida entre la superfície de la comarca. Dins els residus industrials no s'inclouen aquells resultants de l'activitat minera ni de l'explotació de pedreres, així com tampoc els radioactius ni els explosius no classificats. Tampoc s'hi inclouen els sanitaris i els municipals, els procedents d'explotacions agrícoles o ramaderes que es reutilitzen en l'explotació agrària, i els que es gestionen com a aigües residuals.
Percentatge de residus industrials valoritzats (%)	<ul style="list-style-type: none"> Percentatge de residus industrials valoritzats. Els residus industrials valoritzats són aquells que estan sotmesos a un procés (de reciclatge, de recuperació, de compostatge...), a través del qual el mateix residu, o un component d'aquest, torna a ésser útil.
Llocs de treball de l'ensenyament per cada 10.000 habitants	<ul style="list-style-type: none"> Nombre de treballadors afiliats al Règim General de la Seguretat Social (RGSS) i al Règim Especial de Treballadors Autònoms per 10.000 habitants. Inclou: CCAE-09 85: Educació preprimària, Educació primària, Educació secundària, Educació postsecundària, Altres activitats d'educació i Activitats auxiliars a l'educació.
Taxa específica d'escolarització als 17 anys (%)	<ul style="list-style-type: none"> Taxa específica d'escolarització, que relaciona als alumnes matriculats de 17 anys amb la població d'aquella mateixa edat, és a dir, la proporció de joves que continuen la seva educació en l'etapa postobligatòria. Amb aquest indicador es mesura el major o menor nivell educatiu dels efectius joves.
Percentatge de titulats superior (%)	<ul style="list-style-type: none"> Percentatge de persones 16-64 anys amb titulacions superiors. Fins a 2011 la font ha estat l'Enquesta Demogràfica de 2007, entre 2011 i 2014 la font ha estat el Baròmetre de la Comunicació i la Cultura per la mostra corresponent als tres darrers períodes i a partir de 2015 la font és el Cens de població 2011 i 2021. Les persones amb una titulació superior són aquelles que han acabat una diplomatura, arquitectura o enginyeria tècniques, tres cursos d'una llicenciatura, enginyeria o arquitectura, una llicenciatura, una enginyeria o el doctorat. A partir del cens 2021 s'incorporen a aquest grup les persones que han realitzat un cicle formatiu de grau superior (CFGS).

<p>Percentatge de població amb estudis post-obligatoris (%)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Percentatge de persones de 10 o més anys amb estudis post-obligatoris a partir de les dades de l'Enquesta Demogràfica de Catalunya del 2007 fins l'any 2014 en que s'utilitza les dades del Cens de Població 2011 i 2021 en relació al col·lectiu de 16-64 anys. Les persones amb estudis post-obligatoris són aquelles que compten amb un Batxiller superior (inclou batxiller superior, BUP, batxiller LOGSE, COU i PREU), amb una FP de grau mig (inclou FPI, FP de grau mig, oficialia industrial i equivalents), amb una FP de grau superior (inclou FP II, FP de grau superior, mestria industrial i equivalents), amb una Diplomatura (inclou diplomatura, arquitectura tècnica, enginyeria tècnica, tres cursos aprovats de llicenciatura, tres cursos aprovats d'arquitectura i tres cursos aprovats d'enginyeria), amb una Llicenciatura (inclou arquitectura, enginyeria i llicenciatura o amb un Doctorat.
<p>Percentatge de directius, tècnics, professionals i científics (%)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Percentatge de persones amb ocupacions de tipus directiu, tècnic, professional o científic a partir de les dades de l'Enquesta Demogràfica de Catalunya de 2007 i Cens de població de 2011 i 2021 a partir de l'edició 2015. Els directius, tècnics, professionals o científics corresponen a una de les 4 agregacions de les 10 rúbriques corresponents als grans grups de la Classificació Catalana d'Ocupacions CCO-94, concretament, als grups 0, 1 i 2. Amb aquest indicador es vol aproximar la menor o major demanda de qualificacions del mercat laboral comarcal.
<p>Llocs de treball de transport i comunicacions per cada 10.000 habitants</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nombre de treballadors afiliats al Règim General de la Seguretat Social (RGSS) i al Règim Especial de Treballadors Autònoms per 10.000 habitants. Inclou: CCAE-09 49-53, 61 i 79: Transport terrestre; transport per canonades, Transport marítim i per vies de navegació interiors, Transport aeri, Emmagatzematge i activitats afins al transport, Activitats postals i de correus i Telecomunicacions i Activitats de les agències de viatges, operadors turístics i altres serveis de reserves i activitats que s'hi relacionen.
<p>Percentatge de població amb accés a la xarxa ferroviària (%)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Es considera població amb accés directe a la xarxa ferroviària aquella que viu en localitats que compten, com a mínim, amb una estació amb servei o bé de RENFE, ja sigui rodalies o regionals, o bé de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC) o bé de Metro. Es calcula com a percentatge de població en municipis amb una estació de ferrocarril sobre el total comarcal. L'indicador serveix per a aproximar la provisió de les infraestructures ferroviàries.
<p>Inversions del DPTOP per comarques i Km² (milers d'euros)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Es comptabilitzen les inversions del DPTOP per comarques, tant les Inversions reals com les Transferències de capital externes, a partir de la Liquidació dels pressupostos facilitada pel Departament d'Economia i Finances. Es pren el valor acumulat en el període 99-07. Amb aquest indicador es pretén aproximar la quantitat i la qualitat de les inversions en infraestructures.
<p>Cobertura de fibra òptica FTTH (%)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cobertura conjunta proporcionada per tots els operadors en relació a la xarxa d'accés fixe de fibra òptica fins la llar. Es calcula a partir de les dades demogràfiques de l'entitat singulars de població a nivell municipal i s'agrega a nivell comarcal. Les dades són proporcionades pel Ministeri d'Indústria, energia i turisme.
<p>Autobusos per Km²</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nombre d'autobusos en relació a la superfície de la comarca. S'entén per autobusos aquells vehicles destinats al transport de viatgers amb una capacitat superior a nou places, inclosa la del conductor. Aquest indicador aproxima la provisió d'oferta de transport públic col·lectiu. A partir de l'edició 2023 la font d'informació és la DGT ja que les dades de l'IDESCAT inclouen altres tipus de vehicles que no son autobusos.
<p>Percentatge de sòl susceptible de ser transformat en urbanitzable (%)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ S'ha calculat el sòl susceptible de ser transformat en urbanitzable com el percentatge sobre la superfície total que representa el mínim entre la superfície de conreu de secà més l'urbanitzable i la superfície amb pendent inferior al 20%. ▪ La superfície de conreu de secà s'ha considerat la més adequada en temes de sostenibilitat econòmica, social i mediambiental per a satisfer noves necessitats. Aquest indicador es vol aproximar a la disponibilitat de sòl potencial d'un territori. ▪ El sòl es classifica en a) urbanitzada i altres (sòl urbà, urbanitzable i infraestructures), b) superfície forestal, c) sense vegetació i d) conreus. També es classifica segons el pendent.
<p>Percentatge de sòl urbanitzable (%)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Percentatge que representa el sòl que figura com a urbanitzable en els planejaments territorials dels municipis. És una figura jurídica que ordena la disponibilitat immediata de sòl.
<p>Percentatge de sòl urbà vacant (%)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Percentatge que representa la superfície de les parcel·les sense edificar sobre el total de superfície de parcel·les urbanes. La informació la proporciona la Direcció general del cadastre.
<p>Sòl urbà qualificat per a activitat econòmica (%)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Percentatge de la superfície qualificada per a activitat econòmica en els planejaments municipals a la comarca respecte al total de Catalunya.
<p>Compravendes habitatges registrats (preu/m² construït)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Preu de venda dels habitatges nous i usats per comarques i per metre quadrat construït. La font d'informació és el Colegio de Registradores de la Propiedad, Bienes Muebles y Mercantiles de España i les dades les publica la Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana de la Generalitat de Catalunya.
<p>Llocs de treball en recerca i desenvolupament per 10.000 habitants</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nombre de treballadors afiliats al Règim General de la Seguretat Social (RGSS) i al Règim Especial de Treballadors Autònoms per 10.000 habitants. Inclou: CCAE-72: Recerca i desenvolupament.

Llocs de treball en indústries de mitjana-alta tecnologia per 10.000 habitants

▪ Nombre de treballadors afiliats al Règim General de la Seguretat Social (RGSS) i al Règim Especial de Treballadors Autònoms per 10.000 habitants. Inclou: CCAE-09 20-21, 26-28, 30, 33: Indústries químiques, Fabricació de productes farmacèutics, Fabricació de productes informàtics, electrònics i òptics, Fabricació de materials i equips elèctrics, Fabricació de maquinària i equips ncaa, Fabricació de vehicles de motor, remolcs i semiremolcs, Fabricació d'altres materials de transport i Reparació i instal·lació de maquinària i equips.

Llocs de treball intensius en coneixement per 10.000 habitants

▪ Nombre de treballadors afiliats al Règim General de la Seguretat Social (RGSS) i al Règim Especial de Treballadors Autònoms per 10.000 habitants. Inclou: CCAE-09 50-51, 58, 61-66, 68-75, 77, 85-86, 90 i 91: Transport marítim i per vies de navegació interiors, Transport aeri, Edició, Telecomunicacions, Serveis de tecnologies de la informació, Serveis d'informació, Mediació financera, excepte assegurances i fons de pensions, Assegurances, reassegurances i fons de pensions, excepte la Seguretat Social obligatòria, Activitats auxiliars de la mediació financera i d'assegurances, Activitats immobiliàries, Activitats jurídiques i de comptabilitat, Activitats de les seus centrals; activitats de consultoria de gestió empresarial, Serveis tècnics d'arquitectura i enginyeria; assajos i anàlisis tècniques, Recerca i desenvolupament, Publicitat i estudis de mercat, Altres activitats professionals, científiques i tècniques, Activitats veterinàries, Activitats de lloguer, Educació, Activitats sanitàries, Activitats de creació, artístiques i d'espectacles i Activitats de biblioteques, arxius, museus i altres activitats culturals.

Índex de diversificació productiva

▪ Els índexs de diversificació productiva indiquen en quina mesura la producció d'una zona geogràfica està diversificada en nombrosos sectors. Per a avaluar aquesta diversificació, un dels indicadors agregats que es pot utilitzar és l'invers de l'índex de Herfindahl. Aquest índex és la suma dels quadrats de les quotes de participació de cada sector en el total de l'economia d'una àrea: quan l'índex és 1 vol dir que el total de la producció es dona en un sol sector. En canvi, quan tendeix a 0 vol dir que la producció està més diversificada. L'invers de l'índex de Herfindahl dona el nombre de sectors representatius presents en una àrea. Com més sectors representatius hi hagi, més diversificada estarà l'economia.

Núm. sol·licituds de patents per milió d'habitants

▪ Sol·licituds de patents registrades els darrers tres anys a l'Oficina Española de Patentes y Marcas (OEPM) en relació a la població.

Núm. sol·licituds de marques per milió d'habitants

▪ Sol·licituds de marques registrades els darrers tres anys a l'Oficina Española de Patentes y Marcas (OEPM) en relació a la població.

Distància mínima als pols de distribució de serveis i mercaderies (min.)

▪ És la mínima distància des de les capitals de comarca als aeroports, ports i estacions d'AVE de Catalunya: com a centres de distribució internacionals de mercaderies i serveis. S'han considerat els ports de Tarragona, Barcelona, Vilanova i la Geltrú, Palamós i Alcanar i els aeroports de Lleida-Alguaire, Reus, Girona-Costa Brava i El Prat de Llobregat. A partir del 2006 s'inclou les estacions de l'AVE. A partir de l'edició 2011 les unitats són en temps (min.) en lloc de kilòmetres.

Distància en minuts a l'eix viari principal

▪ És la mínima distància, en minuts, des de la capital de comarca als principals eixos viaris de Catalunya: autopistes i autovies.

Distància mitjana al mercat final català (min.)

▪ El càlcul es correspon amb la mitjana ponderada de les distàncies entre capitals de comarca i la població de cada comarca. La seva interpretació correspon a la distància mitjana que hauria de recórrer una empresa localitzada en una determinada comarca per a abastar el mercat català. A partir de l'edició 2011 les unitats són en temps (min.) en lloc de kilòmetres.

Densitat de població (habitants/Km²)

▪ Nombre d'habitants per Km².

Percentatge de població en municipis de 5.000 o més habitants (%)

▪ La proporció de persones que viuen en poblacions de més de 5.000 habitants en cada comarca.

Cobertura de xarxes mòbils LTE (4G) (%)

▪ Cobertura conjunta proporcionada per tots els operadors en relació a la banda ampla d'accés mòbil. Es calcula a partir de les dades demogràfiques de l'entitat singulars de població a nivell municipal i s'agrega a nivell comarcal. Les dades són proporcionades pel Ministeri d'Indústria, energia i turisme.

Renda familiar disponible bruta (milions d'euros).

▪ La renda familiar disponible bruta (RFDB) és la macromagnitud que mesura els ingressos dels quals disposen els residents d'un territori per destinar-los al consum o a l'estalvi. Aquesta renda no només depèn dels ingressos de les famílies directament vinculats a la retribució per la seva aportació a l'activitat productiva (remuneració d'assalariats i excedent brut d'explotació), sinó que també està influïda per l'activitat de l'Administració pública mitjançant els impostos i les prestacions socials.

Percentatge d'empreses (%)

▪ Percentatge de centres de cotització que consten al Règim General de la Seguretat Social (RGSS) a la comarca respecte al total de Catalunya.

Variació de la població (interanual) (%)

▪ Taxes de variació interanual de la població a la comarca.

Habitatges iniciats per 1.000 habitants

▪ Càlcul de la ràtio d'habitatges iniciats per cada 1.000 habitants. La Secretaria d'Habitatge de la Generalitat elabora les dades d'habitatges iniciats a partir dels visats d'obres d'edificació dels col·legis d'aparelladors de Catalunya.

Número d'empreses per 1.000 habitants

▪ Número de centres de cotització en relació a la població resident. Aquest indicador s'utilitza per tal d'introduir en el model l'emprenedoria com a factor de competitivitat.

Número de treballadors autònoms per 1.000 habitants

▪ Número de treballadors afiliats al Règim Especial de Treballadors Autònoms en relació a la població. De la mateix manera que l'anterior, aquest indicador s'utilitza per a introduir en el model l'emprenedoria com a factor de competitivitat.

Societats constituïdes per cada 10.000 habitants de 16-64 anys

▪ Número de societats mercantils constituïdes en relació a la població. La font d'informació és el Registre Mercantil.

Variació en l'ocupació (interanual) (%)

▪ Taxes de variació interanual dels llocs de treball a la comarca.

Variació en les empreses (interanual) (%)

▪ Taxes de variació interanual dels centres de cotització a la comarca.

Llocs de treball en serveis empresarials avançats per 10.000 habitants

▪ Nombre de treballadors afiliats al Règim General de la Seguretat Social (RGSS) i al Règim Especial de Treballadors Autònoms per 10.000 habitants. Inclou: CCAE-09 70-71 i 73-74: Activitats de les seus centrals; activitats de consultoria de gestió empresarial, Serveis tècnics d'arquitectura i enginyeria; assajos i anàlisis tècniques, Publicitat i estudis de mercat i Altres activitats professionals, científiques i tècniques.

Llocs de treball en serveis de tecnologies de la informació per 10.000 habitants

▪ Nombre de treballadors afiliats al Règim General de la Seguretat Social (RGSS) i al Règim Especial de Treballadors Autònoms per 10.000 habitants. Inclou: CCAE-09 62-63: Serveis de tecnologies de la informació i Serveis d'informació.

Llocs de treball en serveis financers per 10.000 habitants

▪ Nombre de treballadors afiliats al Règim General de la Seguretat Social (RGSS) i al Règim Especial de Treballadors Autònoms per 10.000 habitants. Inclou: CCAE-09 64-66: Mediació financera, excepte assegurances i fons de pensions, Assegurances, reassegurances i fons de pensions, excepte la Seguretat Social obligatòria i Activitats auxiliars de la mediació financera i d'assegurances.

Notes metodològiques

Llocs de treball i centres de treball

En el còmput dels llocs de treball s'inclouen les persones afiliades al Règim General de la Seguretat Social (RGSS) i les afiliades al Règim Especial de Treballadors Autònoms. No s'inclouen, en canvi, les persones afiliades al Règim Especial de la Mineria del Carbó, Règim Especial del Mar, Règim Especial Agrari i Règim Especial d'Empleats de la Llar. Pel que fa al Règim Especial Agrari, a partir del primer trimestre del 2008 es van anar incorporant tots els treballadors per compte propi al Registre Especial de Treballadors Autònoms. No obstant això, la magnitud del sector es manté encara subrepresentada, atès que es manté el Règim Especial Agrari.

La informació que s'ofereix en relació a les persones afiliades al Règim General de la Seguretat Social es refereix a la situació d'alta laboral i situacions assimilades a la de l'alta. Tot els treballadors afiliats han d'estar inscrits en un compte de cotització a la Seguretat Social. Aquests comptes agrupen als treballadors d'una mateixa empresa, que desenvolupen l'activitat en una mateixa província. Per tant, les empreses estan obligades a declarar un mínim d'un centre de cotització per província, però poden declarar un centre de cotització per a cada establiment o computar tots els treballadors en un únic centre de cotització per a cada província. En aquest sentit, és força habitual que aquelles institucions que compten amb una xarxa nombrosa d'establiments repartits pel territori, declari tots els empleats en la que, de fet, n'és la seu central. Per exemple, així succeeix en l'àmbit financer, ja que les comarques que tenen la seu central d'una entitat financera, presenten un pes important de llocs de treball del sector, al computar-se tots, o una part important, dels treballadors de la província. Així, la xifra de persones afiliades als centres de cotització d'una comarca no permet conèixer la situació laboral de les persones que hi resideixen, ja que hi pot haver persones que hi treballin, però que visquin en altres llocs. Tampoc es poden quantificar els llocs de treball efectivament localitzats a la comarca, ja que hi pot haver treballadors de la comarca que, tot i treballar-hi, estiguin adscrits a un centre de cotització domiciliat en un altra comarca de la província, al mateix temps que s'hi poden computar treballadors que, en realitat, treballin en altres comarques de la mateixa província.

Pel que fa als centres de cotització, es pot donar la situació que una mateixa empresa declari més d'un centre. Per exemple, que els treballadors d'oficina es declari en un centre de cotització i els de producció en un altre. No obstant això, s'ha de dir que aquesta no és una situació molt freqüent.

Tot i aquestes consideracions, la informació sobre les persones afiliades al Règim General de la Seguretat Social i al Règim Especial de Treballadors Autònoms permet aproximar, de forma força ajustada, el volum dels llocs de treball localitzats a la comarca, sobretot d'aquells que pertanyen al teixit empresarial local. A més d'això, l'anàlisi, realitzada a llarg termini, permet resseguir-ne l'evolució.

Atur

L'indicador més comunament utilitzat per a fer la lectura de les xifres d'atur és la taxa d'atur. Aquest taxa és el resultat d'expressar en percentatge el quocient entre la població desocupada i la població activa. Es considera que la població activa és aquella formada pel conjunt de persones que estan treballant (població ocupada), així com per aquelles que estan en disposició de fer-ho, és a dir, les persones desocupades que estan cercant feina. Durant el 2015, l'Observatori d'Empresa i Ocupació ha definit un nou indicador, la taxa d'atur registral, calculat a partir de valors obtinguts de registres administratius. La taxa d'atur registral mesura la relació existent entre l'atur registrat i una aproximació a la població activa registrada (calculada com a suma de l'atur registrat i les afiliacions a la Seguretat Social de la població de 16 a 64 anys resident en el territori considerat). En conseqüència, a partir de l'edició 2015 s'introdueix la taxa d'atur registral en substitució de la taxa d'atur absoluta utilitzada en edicions anteriors.

Canvis en la classificació catalana d'activitats econòmiques

El mes de gener de 2009 va entrar en vigor la nova Classificació Catalana d'Activitats Econòmiques (CCAÉ-09) que substitueix a l'anterior classificació (CCAÉ-93). Aquesta actualització respon a la necessària adaptació als canvis que, des de l'any 1993 ençà, s'han anat produint en l'estructura econòmica. Entre aquest canvis es poden destacar l'aparició o l'augment de determinades activitats, que comporta l'aparició de noves categories. És el cas, per exemple, de les seccions "informació i comunicacions", "activitats professionals, científiques i tècniques" i "activitats administratives i serveis auxiliars". També es pot produir la reubicació d'algunes activitats com, per exemple, el canvi que hi ha hagut amb la "promoció immobiliària", que ha passat a ubicar-se a la categoria de "construcció", quan abans es classificava com una activitat de serveis. Així doncs, l'aplicació d'aquesta nova classificació comporta canvis en la categorització i la codificació de les activitats i comporta el trencament de les sèries estadístiques. Aquesta situació afecta només a les magnituds en les quals hi ha desagregacions de les dades per activitat econòmica, com l'afiliació a la Seguretat Social i al treball autònom, als centres de cotització i a l'atur.

Bibliografia de referència**Bibliografia i fonts**

ACTIVA PROSPECT (2004-2020). *Informe de conjuntura econòmica. Garraf, Alt Penedès i Baix Penedès*. Federació Empresarial del Gran Penedès (FEGP). Publicació de caràcter semestral.

ACTIVA PROSPECT (2019). DIPUTACIÓ DE BARCELONA. *La competitivitat de les comarques de la demarcació de Barcelona, a examen. Utilització del model ADEPG i anàlisi dels resultats pel període 2014-2015*.

ACTIVA PROSPECT. (2019). *Els sistemes d'innovació comarcals a la demarcació de Barcelona. Resultats pel període 2013-2015*. Diputació de Barcelona.

CARDIFF UNIVERSITY (2013). *UK Competitiveness Index*.

ECONOMIST INTELLIGENCE UNIT (2009). *Resilience amid turmoil Benchmarking IT industry competitiveness*

ECONOMIST INTELLIGENCE UNIT (2012). *Benchmarking global city competitiveness*.

EUROCHAMBRES (2007). *Regional Competitiveness Atlas. Economic analysis. Edition 2007*.

EUROPEAN CLUSTER OBSERVATORY (2010). *Benchmarking regional competitiveness in the European Cluster Observatory*.

EUROPEAN COMMISSION (2011). *A New Regional Competitiveness Index: Theory, Methods and Findings*.

EUROPEAN COMMISSION (2011). *European Competitiveness Report. 1999-2011*.

EUROPEAN COMMISSION (2020). *The EU Regional Competitiveness Index 2020*.

GRUP DE RECERCA EN ANÀLISI QUANTITATIVA REGIONAL (AQR) (2007). *Xarxa el Perfil de la Ciutat. Indicadors d'excel·lència empresarial pels municipis de la Xarxa*.

Hermosilla, J. (21 juny 2020). La resiliència territorial valenciana i la covid-19. <https://www.levante-emv.com/comunitat-valenciana/2020/06/21/resiliencia-territorial-valenciana-covid-19/2023170.html>

IMD (2021). *World Competitiveness Yearbook 2021*.

INSTITUTO VASCO DE COMPETITIVIDAD (2007). *Indicadores y análisis de competitividad local en el País Vasco*. Gobierno Vasco.

Magre, E. (8 abril 2020). Cap a la recuperació: renovació i reorientació com a estratègies regionals per a una era post-COVID-19. <https://www.orquestra.deusto.es/es/actualidad/noticias-eventos/beyondcompetitiveness/1923-recuperacion-renovacion-reorientacion-estrategias-regionales-era-post-covid-19>

Maza, A. (27 novembre 2019). La resiliència econòmica a Espanya a escala provincial: De la recessió a la recuperació. <https://aecr.org/es/la-resiliencia-economica-en-espana-a-escala-provincial-de-la-recesion-a-la-recuperacion/>

MORENO; D., Toharia, L.; Caprile, M. (2001) *La qualitat del treball a Catalunya en comparació a d'altres regions espanyoles i europees*. Anuari Socio-Laboral de Catalunya de la UGT. Centre de Recerca Econòmica i Social de Catalunya (CRESC) – UGT de Catalunya.

NATIONAL COMPETITIVENESS COUNCIL (2010). *Regional Competitiveness Index of Croatia*.

PORTER, M. E. (1990). *The Competitive Advantage of Nations*. New York. Free Press.

Ramos, R., Royuela, V. (03 octubre 2018). La resiliència regional, a discussió. <https://abcblogs.abc.es/riqueza-regiones/otros-temas/la-resiliencia-regional-a-discusion.html>

SOBRINO, J. (2004). *Competitividad territorial: ámbitos e indicadores de análisis. Economía, Sociedad y Territorio*, Dossier especial: 123-183.

VYTAUTAS SNIESKA, JURGITA BRUNECKIENE (2009). *Measurement of Lithuanian Regions by Regional Competitiveness Index*. Engineering Economics.

WORLD ECONOMIC FORUM. (2020). *The Global Competitiveness Report 2019–2020*.

Anuari Econòmic Comarcal BBVA / Catalunya Caixa .

Autoritat Metropolitana del Transport.

Carmedata. Fichero de Empresas de Nueva Creación.

Departament de Governació, Administracions Públiques i Habitatge. Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana.

Departament de Territori i Sostenibilitat. Agència de Residus de Catalunya. Estadístiques de residus industrials.

Departament de Territori i Sostenibilitat. Anuari estadístic.

Departament de Treball, Afers socials i Famílies. Observatori del Treball i Model Productiu.

Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya.

Google maps.

Institut d'Estadística de Catalunya.

Ministerio de Hacienda y Función Pública. Dirección General del Catastro.

Ministerio de Indústria, energia y turismo. Secretaria de Estado de Telecomunicaciones y para la Sociedad de la Información.

Oficina Española de Patentes y Marcas (OEPM).

Renfe.

Principals fonts consultades

Activa Prospect SL (Research & Solutions)
Centre d'Empreses de Noves Tecnologies . Parc Tecnològic del Vallès
08290 Cerdanyola del Vallès . Barcelona . Tel. 93 5820177 Fax. 93 5801354
activapropect@activapropect.cat
<http://www.activapropect.cat>

